

Sociaal- Economische Maandstatistiek

Jaargang 18 – maart 2001

Verklaring der tekens

.	= gegevens ontbreken
*	= voorlopig cijfer
x	= geheim
—	= nihil
—	= (indien voorkomend tussen twee getallen) tot en met
0 (0,0)	= het getal is minder dan de helft van de gekozen eenheid
niets (blank)	= een cijfer kan op logische gronden niet voorkomen
2000–2001	= 2000 tot en met 2001
2000/2001	= het gemiddelde over de jaren 2000 tot en met 2001
2000/'01	= oogstjaar, boekjaar, schooljaar enz., beginnend in 2000 en eindigend in 2001
1990/'91–2000/'01	= boekjaar enzovoort, 1990/'91 tot en met 2000/'01

In geval van afronding kan het voorkomen dat de som van de aantallen afwijkt van het totaal.
Verbeterde cijfers in de staten en tabellen zijn niet als zodanig gekenmerkt.

Colofon

Uitgever

Centraal Bureau voor de Statistiek
Drs. R.L. Vellekoop
Prinses Beatrixlaan 428
2273 XZ Voorburg

Druk

Centraal Bureau voor de Statistiek
Facilitair Beheer

Inlichtingen

Tel.: (045) 570 70 70
Fax: (045) 572 62 68
E-mail: infoservice@cbs.nl

Bestellingen

E-mail: verkoop@cbs.nl

Internet

www.cbs.nl

© Centraal Bureau voor de Statistiek
Voorburg/Heerlen, 2001.
Bronvermelding is verplicht.
Vereenvoudiging voor eigen gebruik
of intern gebruik is toegestaan.

Prijzen excl. administratie- en
verzendkosten
Abonnementsprijs: f 225,00, (€ 102,10)
Prijs per los nummer: f 26,00, (€ 11,80)
Kengetal: V-4/2001
ISSN 0168-549X

Centraal Bureau voor de Statistiek

Inhoud

1. Berichten en artikelen	5
Persberichten	7
Kwartaaloverzicht Arbeidsmarkt 2001/1	25
2. Tabellen	27
2.0 Kerncijfers	29
2.1 Beroepsbevolking en werkloosheid	31
2.2 Werkgelegenheid en vacatures (niet opgenomen in deze aflevering)	32
2.3 Collectieve arbeidsvoorwaarden en vakverenigingen	32
2.4 Lonen en loonkosten (niet opgenomen in deze aflevering)	39
2.5 Sociale zekerheid	39
2.6 Inkomen en vermogen (niet opgenomen in deze aflevering)	41
2.7 Consumptie en sparen	41
2.8 Internationaal	46
Eerder verschenen	48

Contents

1. Communications and articles	5
Press releases	7
Quarterly Labour Market Review 2001/1	25
2. Tables	27
2.0 Key-figures	29
2.1 Labour force and unemployment	31
2.2 Employment and vacancies (not included in this edition)	32
2.3 Collective regulations of labour conditions and labour unions	32
2.4 Wages and labour costs (not included in this edition)	39
2.5 Social security	39
2.6 Income and wealth (not included in this edition)	41
2.7 Consumption and savings	41
2.8 International	46
Previously published	48

1. *Berichten en artikelen*

Persberichten

Aantal bijstandsontvangers daalt nog steeds (26 januari 2001)

Het aantal mensen dat een bijstandsuitkering ontvangt is tussen juni 1999 en juni 2000 met 30 duizend gedaald. Dit is een kleinere daling dan het jaar daarvoor. De afname in de bijstand lijkt dus iets te vertragen. Het aantal ouderen met bijstand is gelijk gebleven. Ook de daling van het aantal WW-uitkeringen toont vertraging. Uit cijfers van het CBS blijkt verder dat het aantal arbeidsongeschiktheidsuitkeringen onder vrouwen stijgt.

Aantal ouderen met bijstand neemt niet af

Eind juni 2000 ontvingen 347 duizend mensen een bijstandsuitkering. Dat zijn er 30 duizend minder dan het jaar ervoor. In juni 1999 bedroeg de daling ten opzichte van een jaar eerder 36 duizend.

Met name het aantal bijstandsontvangers onder de 35 jaar is afgenomen. In de leeftijdscategorie 55 tot en met 64 jaar is het aantal het afgelopen anderhalf jaar echter gelijk gebleven. Er zijn ongeveer 62 duizend ouderen met bijstand.

Vrouwen minder makkelijk uit de bijstand

Het aantal vrouwen met een bijstandsuitkering daalt minder snel dan het aantal mannen. Eind juni 2000 waren er vergeleken met een jaar eerder 5 procent minder vrouwen met bijstand en 11 procent minder mannen. Met name alleenstaande ouders verlaten minder makkelijk de bijstand. Deze groep bestaat vooral uit vrouwen.

WW daalt minder snel

Eind september 2000 werden 187 duizend WW-uitkeringen verstrekt. Dat zijn er bijna 40 duizend minder dan een jaar eerder. In september 1999 was het aantal uitkeringen nog 50 duizend lager dan in het voorafgaande jaar. De daling in de WW gaat dus iets minder snel in 2000. Het dalingstempo is het laagst bij mensen vanaf 55 jaar.

Aantal arbeidsongeschikte vrouwen stijgt

Het aantal arbeidsongeschiktheidsuitkeringen eind september 2000 bedroeg 940 duizend. Dat is 20 duizend meer dan het jaar daarvoor. De groei komt geheel voor rekening van de vrouwen. In september 1999 was het aantal arbeidsongeschiktheidsuitkeringen nog 25 duizend hoger dan een jaar eerder. De stijging in 2000 is dus iets minder hoog.

Toelichting

Bijstand

De uitkomsten zijn gebaseerd op informatie van gemeenten over de Algemene Bijstandswet (Abw). De uitkomsten hebben betrekking op mensen jonger dan 65 jaar met een periodieke, algemene bijstandsuitkering die niet in een instelling verblijven.

Bijstand wordt toegekend aan huishoudens, waarbij doorgaans één persoon als aanvrager wordt aangemerkt. Bij (echt)paren is in veel gevallen de man de aanvrager van de bijstand. De hier getoonde gegevens over het aantal mensen, het geslacht en de leeftijd hebben betrekking op de aanvrager.

WW-uitkeringen

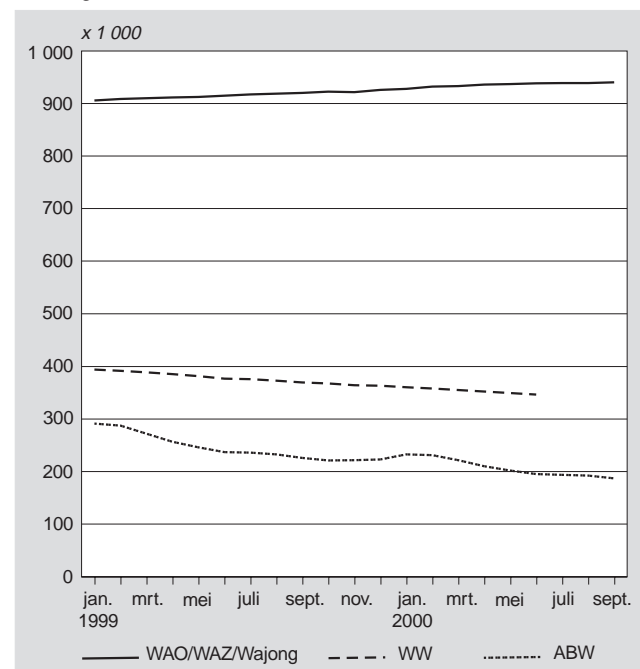
De uitkomsten betreffen het aantal uitkeringen krachtens de Werkloosheidswet (WW). Bij de WW komt het voor dat iemand meer dan één uitkering heeft. Het aantal personen met een WW-uitkering is dus lager dan het hier gepresenteerde aantal uitkeringen. Eind juni 2000 ontvingen ruim 14 duizend personen meer dan één WW-uitkering.

Arbeidsongeschiktheidsuitkeringen

De uitkomsten hebben betrekking op het aantal arbeidsongeschiktheidsuitkeringen (WAO, WAZ en Wajong). Een persoon kan meer dan één arbeidsongeschiktheidsuitkering ontvangen. Eind juni 2000 ontvingen bijna dertien duizend personen meer dan één uitkering.

Het komt ook voor dat iemand twee of meer uitkeringen van verschillende regelingen ontvangt, bijvoorbeeld een bijstandsuitkering naast een arbeidsongeschiktheidsuitkering. Het gaat om enkele tienduizenden mensen.

Uitkeringen sociale zekerheid

Tabel 1
Personen met een algemene bijstandsuitkering onder de 65 jaar¹⁾

	1999				2000	
	31 maart	30 juni	30 sept.	31 dec.	31 maart	30 juni
	<i>x 1 000</i>					
Totaal	389	377	370	363	355	347
Mannen	174	167	161	158	153	148
15-24 jaar	16	14	13	12	12	11
25-34 jaar	48	44	42	40	38	35
35-44 jaar	46	45	44	43	42	40
45-54 jaar	37	36	36	35	35	34
55-64 jaar	27	27	27	27	27	27
Vrouwen	215	210	208	205	202	199
15-24 jaar	19	18	18	17	17	16
25-34 jaar	57	56	54	53	51	49
35-44 jaar	59	58	57	56	55	54
45-54 jaar	45	45	45	44	44	43
55-64 jaar	34	34	34	35	35	35
Leefvorm						
Alleenstaande	217	208	203	199	195	189
Alleenstaande ouder	103	101	101	100	98	98
(Echt)paar	68	66	64	63	61	59
Anders	1	1	1	1	1	1
Duur algemene bijstand						
Korter dan 1 jaar	84	78	76	75	73	69
1 jaar of langer	305	299	294	289	283	277

¹⁾ Exclusief mensen met bijstand in instellingen.

Tabel 2
WW-uitkeringen naar geslacht en leeftijd

	1999				2000		
	31 maart	30 juni	30 sept.	31 dec.	31 maart	30 juni	30 sept.
	<i>x 1 000</i>						
Totaal¹⁾	272	237	226	223	222	195	187
Geslacht en leeftijd							
Mannen	153	129	122	124	124	107	103
15-24 jaar	8	5	4	5	5	3	3
25-34 jaar	27	20	19	19	20	15	14
35-44 jaar	28	22	21	22	22	18	17
45-54 jaar	29	24	23	24	24	20	19
55-64 jaar	61	57	55	54	53	51	50
Vrouwen	120	109	104	99	98	88	84
15-24 jaar	8	6	5	5	5	4	4
25-34 jaar	32	29	27	25	25	22	21
35-44 jaar	29	26	25	23	23	21	20
45-54 jaar	28	26	26	24	24	21	20
55-64 jaar	22	21	21	21	20	20	19

¹⁾ Inclusief onbekend.

Tabel 3
Arbeidsongeschiktheidsuitkeringen naar geslacht, leeftijd en mate van arbeidsongeschiktheid

	1999				2000		
	31 maart	30 juni	30 sept.	31 dec.	31 maart	30 juni	30 sept.
	<i>x 1 000</i>						
Totaal ¹⁾	910	915	920	926	933	938	940
Geslacht en leeftijd							
Man	547	546	546	547	548	548	546
15-24 jaar	14	14	14	15	15	15	15
25-34 jaar	41	41	41	41	41	41	40
35-44 jaar	82	82	82	82	83	83	83
45-54 jaar	171	170	170	170	170	170	169
55-64 jaar	240	239	240	239	240	240	239
Vrouw	363	369	374	378	385	391	394
15-24 jaar	13	13	14	14	14	15	15
25-34 jaar	54	55	56	57	58	59	59
35-44 jaar	76	78	79	81	83	84	85
45-54 jaar	107	109	110	111	113	114	116
55-64 jaar	113	114	115	116	117	119	119
Mate van arbeidsongeschiktheid							
Gedeeltelijk	241	241	243	245	248	250	251
Volledig	665	670	674	678	684	688	688

¹⁾ Inclusief onbekend.

Werkgelegenheid stijgt minder hard in 2000 (6 februari 2001)

De werkende beroepsbevolking is in 2000 met bijna 155 duizend personen toegenomen. Dit is een minder grote stijging dan in de voorgaande jaren. In totaal hadden bijna zeven miljoen mensen in 2000 een baan van minstens twaalf uur. De werkloosheid daalde verder, maar minder hard dan in de drie voorgaande jaren. De arbeidsdeelname van vrouwen en van ouderen nam in 2000 verder toe, zo blijkt uit de Enquête beroepsbevolking van het CBS.

Bijna zeven miljoen mensen aan het werk

In 2000 is het aantal mensen met een baan van ten minste twaalf uur per week gemiddeld 154 duizend hoger dan in 1999. Deze stijging is lager dan die in voorgaande jaren maar ligt nog altijd boven het gemiddelde van de laatste tien jaar. In de jaren 1997–1999 lag de groei van de werkzame beroepsbevolking rond de 200 duizend, terwijl in de laatste tien jaar de groei gemiddeld ruim 130 duizend bedroeg. Het totaal aantal mensen met een baan van twaalf uur of meer per week kwam in 2000 gemiddeld uit op bijna zeven miljoen. Tussen 1994 en 1995 werd de grens van zes miljoen gepasseerd.

Arbeitsdeelname vrouwen stijgt verder

De arbeidsdeelname van vrouwen is in 2000 verder toegenomen. Vorig jaar had ruim 52 procent van alle vrouwen van 15–64 jaar betaald werk voor twaalf uur of meer per week. In 1990 was dit percentage nog 39. Ondanks deze groei is de arbeidsparticipatie van vrouwen nog steeds veel lager dan die van mannen (77%). De participatie van vrouwen is het hoogst onder 25–29 jarigen. In deze leeftijdsgroep werkte in 2000 driekwart van de vrouwen, tien jaar eerder werkten in deze leeftijdscategorie nog maar zes van de tien vrouwen.

Arbeitsparticipatie ouderen neemt verder toe

De arbeidsparticipatie van ouderen is de laatste jaren aanzienlijk toegenomen. De stijging is vooral groot bij de 55–59 jarigen. In deze leeftijdsgroep liep de arbeidsdeelname vorig jaar op tot 50 procent. In 1996 had nog slechts 40 procent in deze leeftijdsgroep betaald werk. Ook de arbeidsdeelname van 60–64 jarigen is de laatste jaren gestegen. In 1996 had 11 procent van de mensen van 60–64 jaar betaald werk. Vorig jaar lag voor deze groep de participatie op 16 procent.

Werkloze beroepsbevolking daalt verder

Het CBS stelt over de werkloosheid verschillende cijfers samen. Voor onderzoek op het terrein van de arbeidsmarkt zijn cijfers over de werkloze beroepsbevolking het meest relevant. De werk-

loze beroepsbevolking bestaat uit mensen die actief zoeken naar werk van twaalf uur of meer per week en direct kunnen beginnen. Het ingeschreven staan bij het arbeidsbureau is daarbij niet van belang. De werkloze beroepsbevolking is vorig jaar met 25 duizend gedaald tot 267 duizend. Deze daling is aanzienlijk kleiner dan die in de drie voorgaande jaren.

Door de onafgebroken daling van de werkloze beroepsbevolking sinds 1994 heeft de werkloosheid nu het laagste punt bereikt sinds 1980. Het aantal werklozen in procenten van de beroepsbevolking kwam in 2000 uit op 3,7. Onder vrouwen bleef de werkloosheid tweemaal zo hoog als onder mannen (5,3% tegenover 2,6%).

Potentiële arbeidsreserve daalt opnieuw met 100 duizend

De potentiële arbeidsreserve bestond in 2000 uit gemiddeld 700 duizend mensen. Het gaat dan om mensen die betaald werk willen hebben voor ten minste twaalf uur per week, ongeacht of men zoekt naar werk of direct in staat is in een baan te beginnen. Het aantal van 700 duizend is ruim 100 duizend minder dan in 1999. Het is voor het vierde achtereenvolgende jaar dat de potentiële arbeidsreserve met ongeveer 100 duizend daalt. Midden jaren negentig wilden nog ruim 1,1 miljoen mensen betaald werk hebben.

Technische toelichting

Voor de Enquête beroepsbevolking (EBB) van het CBS wordt jaarlijks één op de honderd inwoners van Nederland geïnterviewd. Hoewel het dus gaat om een zeer grote enquête, blijft de EBB een steekproefonderzoek en hebben de uitkomsten een onnauwkeurigheidsmarge.

De gepresenteerde cijfers in dit persbericht zijn voorlopige cijfers. Bijstellingen zijn dus mogelijk.

Begrippen

De werkzame beroepsbevolking bestaat uit mensen die werk hebben van twaalf uur of meer per week. De werkloze beroepsbevolking betreft mensen van 15-64 jaar die actief op zoek zijn naar betaald werk van twaalf uur of meer per week en dat nog niet gevonden hebben of nog in de nieuw gevonden baan moeten beginnen. Het ingeschreven staan bij een arbeidsbureau is hierbij niet van belang.

Cijfers over de geregistreerde werkloosheid worden maandelijks gepubliceerd. Twee weken geleden publiceerde het CBS de jaarcijfers over 2000. Omdat bij de geregistreerde werkloosheid alleen mensen meetellen die ingeschreven staan bij het arbeidsbureau, is dit cijfer lager dan dat van de werkloze beroepsbevolking. Het aantal geregistreerde werklozen lag vorig jaar op 188 duizend.

Tabel 1
Bevolking en beroepsbevolking van 15–64 jaar

		Beroepsbevolking			Niet- beroepsbevolking
		totaal	werkzaam	werkloos	
<i>x 1 000</i>					
1987	10 024	5 743	5 257	486	4 281
1988	10 107	5 867	5 378	490	4 240
1989	10 168	5 929	5 477	452	4 238
1990	10 228	6 063	5 644	419	4 165
1991	10 294	6 189	5 790	400	4 105
1992	10 349	6 296	5 885	411	4 052
1993	10 420	6 406	5 925	481	4 014
1994	10 473	6 466	5 920	547	4 007
1995	10 498	6 596	6 063	533	3 901
1996	10 529	6 681	6 187	494	3 848
1997	10 563	6 838	6 400	438	3 725
1998	10 604	6 957	6 609	348	3 647
1999	10 663	7 097	6 805	292	3 566
2000	10 717	7 227	6 959	267	3 491
<i>verandering t.o.v. voorgaand jaar</i>					
1988	83	124	121	4	-41
1989	61	62	99	-38	-2
1990	60	134	167	-33	-73
1991	66	126	146	-19	-60
1992	55	107	95	11	-53
1993	71	110	40	70	-38
1994	53	60	-5	66	-7
1995	25	130	143	-14	-106
1996	31	85	124	-39	-53
1997	34	157	213	-56	-123
1998	41	119	209	-90	-78
1999	59	140	196	-56	-81
2000	54	130	154	-25	-75

Tabel 2
Werkzame beroepsbevolking van 15–64 jaar naar geslacht

	Werkzame beroepsbevolking			Netto participatie ¹⁾		
	totaal	man	vrouw	totaal	man	vrouw
<i>x 1 000</i>				<i>%</i>		
1987	5 257	3 536	1 721	52,4	69,7	34,7
1990	5 644	3 686	1 958	55,2	71,1	38,8
1995	6 063	3 814	2 249	57,8	71,6	43,5
1996	6 187	3 872	2 315	58,8	72,4	44,6
1997	6 400	3 951	2 450	60,6	73,8	47,0
1998	6 609	4 047	2 562	62,3	75,4	48,9
1999	6 805	4 121	2 684	63,8	76,3	51,0
2000	6 959	4 187	2 772	64,9	77,1	52,4

¹⁾ Werkzame beroepsbevolking in procenten van de bevolking.

Tabel 3
Werkloze beroepsbevolking van 15–64 jaar naar geslacht

	Werkloze beroepsbevolking			Werkloosheidspercentage ¹⁾		
	totaal	man	vrouw	totaal	man	vrouw
	<i>x 1 000</i>			<i>%</i>		
1987	486	226	259	8,5	6,0	13,1
1988	490	233	257	8,3	6,1	12,4
1989	452	206	246	7,6	5,4	11,7
1990	419	179	240	6,9	4,6	10,9
1991	400	180	220	6,5	4,6	9,7
1992	411	186	225	6,5	4,7	9,7
1993	481	228	253	7,5	5,7	10,5
1994	547	266	280	8,5	6,6	11,4
1995	533	253	281	8,1	6,2	11,1
1996	494	223	271	7,4	5,4	10,5
1997	438	192	246	6,4	4,6	9,1
1998	348	149	199	5,0	3,6	7,2
1999	292	121	172	4,1	2,8	6,0
2000	267	112	155	3,7	2,6	5,3

¹⁾ Werkloze beroepsbevolking in procenten van de beroepsbevolking.

Tabel 4
Netto arbeidsparticipatie ¹⁾ van personen van 50 jaar en ouder

	50–54 jaar	55–59 jaar	60–64 jaar
	<i>%</i>		
1987	50	38	14
1988	52	38	13
1989	52	38	13
1990	52	38	12
1991	55	37	11
1992	55	38	11
1993	56	38	11
1994	57	38	11
1995	59	39	11
1996	60	40	11
1997	62	42	11
1998	65	44	12
1999	66	47	14
2000	66	50	16

¹⁾ Werkzame beroepsbevolking in procenten van de bevolking.

Tabel 5
Indicatoren onbenut arbeidsaanbod

	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
	<i>x 1 000</i>								
Wil betaald werk hebben van ≥ 12 uur per week	974	1 070	1 179	1 137	1 117	1 020	914	805	700
Werkloze beroepsbevolking	411	481	547	533	494	438	348	292	267
Geregistreerde werklozen	336	415	486	464	440	375	287	221	188

Tabel 6
Netto arbeidsparticipatie ¹⁾ van vrouwen naar leeftijd

	15–19 jaar	20–24 jaar	25–29 jaar	30–34 jaar	35–39 jaar	40–44 jaar	45–49 jaar	50–54 jaar	55–59 jaar	60–64 jaar
	<i>%</i>									
1990	17	62	60	46	44	42	38	27	17	5
2000	21	62	76	68	61	62	59	47	31	8

¹⁾ Werkzame beroepsbevolking in procenten van de bevolking.

Inflatie in januari naar 4,2 procent (9 februari 2001)

De consumentenprijzen waren in januari van dit jaar gemiddeld 4,2 procent hoger dan in januari 2000. Dit is het hoogste inflatiecijfer sinds mei 1992. Dit blijkt uit het consumentenprijsindexcijfer (CPI) van het CBS.

De inflatie is ten opzichte van december met 1,3 procentpunt toegenomen. De verhoging van de BTW en van de energiebelasting (Ecotaks), en het wegvallen van het effect van de afschaffing van de omroepbijdrage in 2000 zijn de belangrijkste oorzaken. Bij voedingsmiddelen en andere artikelen die niet onder het algemene BTW-tarief van 19% vallen, is echter ook een toename van de prijsstijging geconstateerd.

Inflatie naar hoogste niveau sinds jaren

De inflatie kwam in januari uit op 4,2 procent. Sinds de eerste helft van 1992 zijn in Nederland geen inflatiecijfers boven 4 procent meer gemeten. Vanaf 1993 tot oktober 2000 kwamen zelfs uitkomsten boven 3 procent niet meer voor. Een inflatie tussen 1,5 en 2,5 procent was in die periode gebruikelijk. In het laatste kwartaal van 2000 was de inflatie al gestegen naar rond 3 procent. Tussen december 2000 en januari 2001 steeg het inflatiecijfer van 2,9 naar 4,2 procent. Een toename van de inflatie met 1,3 procentpunt in één maand is sinds 1970 nog niet voorgekomen.

Toename inflatie heeft meerdere oorzaken

De toename van de inflatie kent meerdere oorzaken. De belangrijkste zijn de stijging van de BTW, de verhoging van de Regulerende Energiebelasting (REB of Ecotaks) en het wegvallen van het effect van de afschaffing van de omroepbijdrage vorig jaar.

– BTW-stijging

In januari is het algemene BTW tarief verhoogd van 17,5 naar 19 procent. Het verlaagde tarief van 6 procent voor een aantal artikelen is niet gewijzigd. Een aantal goederen en diensten is vrijgesteld van BTW. Het effect van de BTW-stijging op de inflatie is 0,5 procentpunt.

– REB (Ecotaks)

De tarieven van de REB zijn per januari fors verhoogd. De heffing per kilowattuur elektriciteit gaat van 8,2 naar 12,85 cent, de heffing per kubieke meter gas van 20,82 naar 26,50 cent. Bovendien is de vrijstelling voor REB over de eerste 800 kilowattuur en de eerste 800 kubieke meter afgeschaft. Wel ontvangen consumenten ter compensatie 312 gulden (371,28 inclusief BTW) op hun energierekening retour. Deze teruggave is in de CPI als prijsverlaging behandeld. De stijging van de REB draagt voor 0,4 procentpunt bij aan de inflatie. Vorig jaar was deze belasting ook al verhoogd. Dat zorgde toen voor 0,3 procentpunt inflatie, zodat 0,1 procentpunt van de stijging van de inflatie aan de REB is toe te schrijven.

– Omroepbijdrage

De afschaffing van de omroepbijdrage per 1 januari 2000 zorgde in dat jaar voor een daling van de inflatie met 0,4 procentpunt. Dit effect is in 2001 uitgewerkt, waardoor het inflatiecijfer nu 0,4 procentpunt toeneemt.

– Overige oorzaken van de ontwikkeling van de inflatie

Van de totale inflatie van 4,2 procent is 2,2 procentpunt toe te schrijven aan artikelen die onder het algemene BTW-tarief vallen. Energieproducten – gas, elektriciteit en autobrandstoffen – horen bij deze categorie en nemen 1,2 procentpunt van de inflatie voor hun rekening. Afgezien van de invloed van BTW en REB is de bijdrage van deze artikelen aan de inflatie nauwelijks veranderd.

Artikelen die zijn vrijgesteld van BTW dragen voor 0,9 procentpunt bij aan de inflatie. Het gaat hierbij onder andere om de woninghuur, consumptiegebonden belastingen en overheidsdiensten. Afgezien van het effect van de omroepbijdrage is hun bijdrage aan de inflatie niet veranderd ten opzichte van december.

Opmerkelijk is dat artikelen die onder het verlaagde (6%) BTW-tarief vallen ten opzichte van januari vorig jaar 4,0 procent in prijs zijn gestegen. In december was dit nog 3,1 procent. Hun bijdrage aan de inflatie is dan ook toegenomen van 0,7 naar 0,9 procentpunt.

Prijzen in januari 1,2 procent gestegen

Tussen december 2000 en januari 2001 zijn de consumentenprijzen gemiddeld 1,2 procent gestegen. Over een breed front gingen prijzen omhoog, onder andere door de verhoging van het BTW-tarief en andere heffingen. Belangrijke stijgers zijn gas en elektriciteit en autobrandstoffen.

Bij artikelen die onder het (ongewijzigde) verlaagde BTW-tarief van 6 procent vallen werden echter ook prijsstijgingen gemeten. Voedingsmiddelen en alcoholvrije dranken werden gemiddeld 1,2 procent duurder. Niet alleen seizoengevoelige artikelen als fruit, groenten en aardappelen werden duurder, maar bijvoorbeeld ook brood, vlees, vis en zoetwaren. Ook kranten, boeken en schrijfwaren gingen in prijs omhoog, evenals bestedingen in cafés en restaurants.

De consumptiegebonden belastingen en de prijs van sommige overheidsdiensten gingen omhoog. Tegenover stijgingen van onder andere de onroerende zaakbelasting en gemeentelijke diensten staat een tariefsverlaging van de motorrijtuigenbelasting. De ontwikkeling van de onroerendezaakbelasting is een gevolg van de gestegen WOZ-waarde bij een verlaging van de nominale tarieven.

Het effect van de prijsstijgingen wordt in belangrijke mate gecompenseerd door een sterke prijsdaling van kleding en schoeisel. Deze werden rond 10 procent goedkoper door de uitverkoop van de wintercollectie. Verder werden vrijwel geen prijsdalingen gemeten.

Afgeleide consumentenprijsindex

De afgeleide index voor werknemersgezinnen met een laag inkomen lag in het januari gemiddeld 3,2 procent hoger dan in januari 2000. In december was de stijging nog 2,6 procent. Deze index wordt vaak gebruikt voor het aanpassen van overheidstarieven, CAO's en andere contracten.

Van de totale inflatie van 4,2 procent kan dus 1 procentpunt rechtstreeks worden toegeschreven aan veranderingen in tarieven van productgebonden belastingen en subsidies en van consumptiegebonden belastingen. In 2000 was de invloed rond 0,5 procentpunt. De belangrijkste veranderingen zijn de verhoging van de BTW en van de REB. De omroepbijdrage is niet te beschouwen als een consumptiegebonden belasting. De afschaffing van de omroepbijdrage heeft daardoor ook op de afgeleide CPI in 2000 een drukkend effect gehad. De stijging van de afgeleide index met 0,6 procentpunt in januari 2001 is voor ongeveer tweederde deel toe te schrijven aan het wegvallen van het effect van de omroepbijdrage.

Geharmoniseerde consumentenprijsindex

Het CBS stelt niet alleen de nationale consumentenprijsindex samen, maar ook de Europees geharmoniseerde consumentenprijsindex voor Nederland. Deze index maakt deel uit van het inflatiecijfer van de Eurozone dat een officieel richtsnoer vormt voor het monetair beleid van de Europese Centrale Bank.

In januari 2001 is de inflatie volgens deze Europese maatstaf voor Nederland opgelopen tot 4,5 procent. De stijging is groter dan van de nationale index. Dit komt doordat het aandeel van het pakket, dat onder het algemene BTW-tarief van 19% valt, in de HICP groter is dan in de CPI.

In december 2000 was de inflatie in Nederland volgens de Europese maatstaf 2,9 procent. Dat was iets hoger dan het gemiddelde inflatiecijfer in de Eurozone, dat in december 2,6 procent bedroeg.

De gemiddelde inflatie in 2000 volgens deze maatstaf bedroeg in Nederland 2,3 procent. Dat is gelijk aan het jaargemiddelde in de Eurozone.

De uitkomsten over januari voor de Eurozone en voor alle landen van de Europese Unie zullen op 28 februari door Eurostat worden gepubliceerd.

Technische toelichting

De uitkomsten van de consumentenprijsindex over januari zijn nog voorlopig. Enkele onderdelen van de CPI kunnen nog worden herzien, in het bijzonder gegevens over gemeentelijke en andere lokale heffingen, welke in veel gemeenten nog niet definitief zijn vastgesteld en die samenhangen met de hertaxatie van woningen in het kader van de WOZ. Ook de uitkomsten over de prijzen van gas en elektriciteit zijn deels onzeker in verband met problemen bij de aanlevering van de benodigde gegevens.

De inflatie in Nederland wordt gemeten als de stijging van de consumentenprijsindex ten opzichte van de overeenkomstige periode in het voorgaande jaar.

De consumentenprijsindex geeft het prijsverloop weer van een pakket goederen en diensten, zoals dit in 1995 gemiddeld werd aangeschaft door huishoudens in Nederland. De gemiddelde prijsverandering heeft betrekking op het consumptiepakket van alle huishoudens.

De geharmoniseerde indices dienen speciaal voor het vergelijken van de inflatie tussen de lidstaten van de Europese Unie. Zie hiervoor ook de persmededeling 'Geharmoniseerde Index van Consumentenprijzen' van 7 maart 1997.

De consumentenprijsindex voor de monetaire unie (EURO-11, CPIMU) geeft de gemiddelde prijsontwikkeling weer in de 11 landen die met ingang van 1 januari 1999 deelnemen aan de Economische en Monetaire Unie, ofwel de Eurozone. In verband met de toetreding van Griekenland tot de EMU zal vanaf januari 2001 de CPIMU betrekking gaan hebben op de 12 aan de EMU deelnemende lidstaten. De EU-15 geeft de gemiddelde prijsontwikkeling weer van de 15 lidstaten van de Europese Unie.

Het belangrijkste verschil tussen de geharmoniseerde index en de nationale consumentenprijsindex betreft de consumptiepakketten waarop zij betrekking hebben. Wonen in een eigen huis (huurwaarde), consumptiegebonden belastingen (onroerendezaakbelasting, motorrijtuigenbelasting e.d.) en contributies aan sportverenigingen, maatschappelijke organisaties e.d. worden bijvoorbeeld wel meegenomen in de nationale index, maar niet in de geharmoniseerde. Anderzijds is bij de geharmoniseerde index een groter deel van de kosten van de gezondheidszorg inbegrepen dan in de nationale index.

Een ander verschil tussen beide indices is dat in de nationale index de prijsstijgingen van de particuliere consumptie van Nederlanders in het buitenland wordt meegenomen. Daarentegen weegt in de geharmoniseerde index de particuliere consumptie van buitenlanders in Nederland mee.

Met ingang van januari 2000 is de dekking van de geharmoniseerde index uitgebreid. Meer informatie hierover is opgenomen in het persbericht van 11 februari 2000.

Per januari 2001 wordt de dekking van de geharmoniseerde index weer verder uitgebreid. De volgende artikelen zijn toegevoegd:

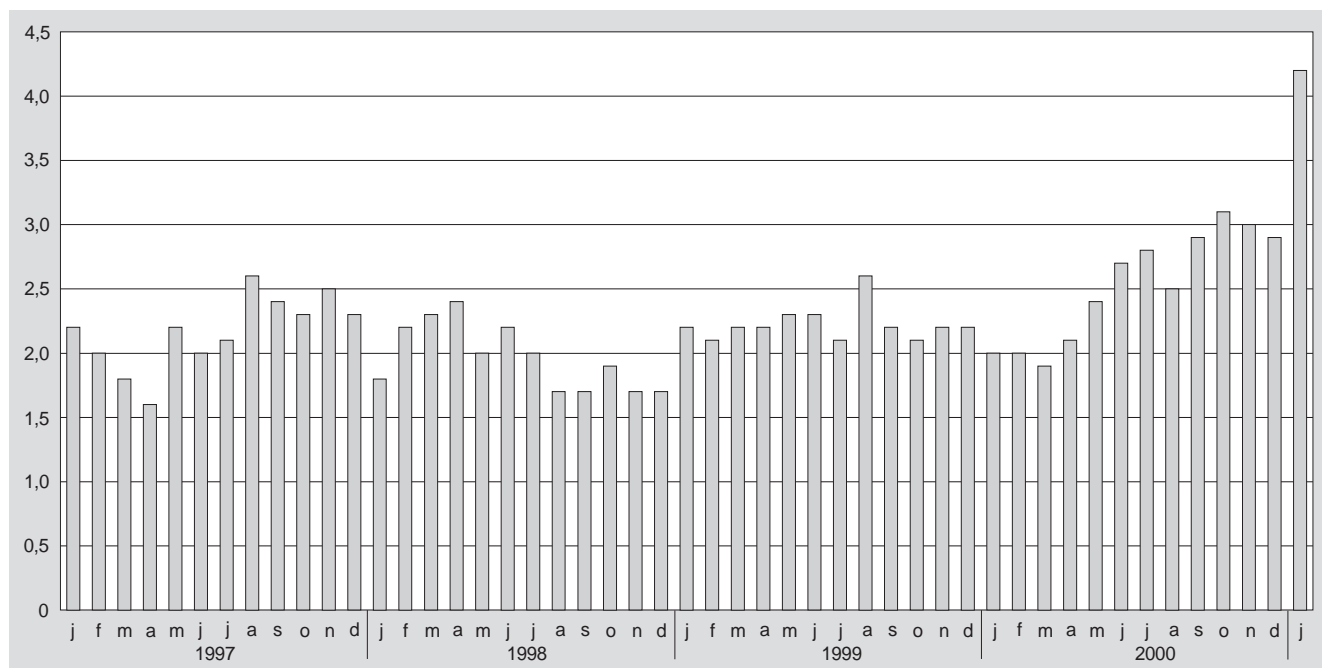
- Een deel van de gezondheidszorg, namelijk ziekenhuisdiensten. Een aantal niet onder een verzekering vallende uitgaven in verband met ziekte was al vanaf de start van de geharmoniseerde index daarbij inbegrepen. In januari 2000 zijn daar aan toegevoegd medische artikelen en diensten, welke zijn geconsumeerd door particulier verzekerden, ook als deze door de particuliere verzekeraar worden vergoed. Niet inbegrepen waren echter ziekenhuisdiensten. Deze zijn nu toegevoegd. De medische consumptie van mensen die onder de Ziekenfondswet verzekerd zijn en welke door het ziekenfonds wordt betaald, is niet inbegrepen in de geharmoniseerde index.
- Sociale bescherming. Hieronder worden verstaan allerlei soorten zorg voor ouderen, gehandicapten, kinderen en andere groepen. Meer concreet omvat het de eigen bijdragen die deze groepen betalen voor het verkrijgen van deze zorg, zoals ouderbijdragen voor kinderopvang, eigen bijdragen in de thuiszorg, en ook de eigen bijdragen die worden betaald door bewoners van verzorgingshuizen, verpleeghuizen en andere intramurale zorg.

Deze uitbreidingen hebben betrekking op het prijsverloop vanaf december 2000. De uitkomsten tot en met december 2000 zijn dan ook niet herzien. De inflatie volgens de geharmoniseerde index tussen januari 2000 en januari 2001 heeft dus voor 11 maanden betrekking op het cijfer volgens de oude methode en voor één maand op het cijfer volgens de nieuwe methode. De wijziging van de methode leidt voor januari tot een 0,1 procentpunt lagere uitkomst.

In de afgeleide consumentenprijsindices van het CBS is het effect van veranderingen in de tarieven van de productgebonden belastingen en subsidies en van de consumptiegebonden belastingen uit de prijsontwikkeling geëlimineerd.

De consumentenprijsindex voor werknemersgezinnen met een laag inkomen is gebaseerd op het pakket goederen en diensten dat in 1995 werd aangeschaft door werknemersgezinnen met een bruto gezinsinkomen beneden de mediaan van de inkomensverdeling van de werknemersgezinnen. De afgeleide reeks voor werknemersgezinnen met een laag inkomen wordt op dit moment vaak gebruikt voor het aanpassen van overheidstarieven, CAO's en andere contracten.

Procentuele verandering consumentenprijsindex- alle huishoudens t.o.v. overeenkomstige maand een jaar eerder

Tabel 1
Opbouw van de inflatie, december 2000 en januari 2001

	gewicht	Prijsstijging		Bijdrage aan inflatie	
		dec. '00 t.o.v. dec. '99	jan. '01* t.o.v. jan '00	dec. '00 t.o.v. dec. '99	jan. '01* t.o.v. jan. '00
		%		procentpunt	
Totale pakket goederen en diensten	100 000	2,9	4,2	2,9	4,2
Artikelen vallend onder het algemene BTW-tarief (17,5/19%)	42 024	3,8	5,5	1,5	2,2
- Energie	6 627	12,9	14,8	1,0	1,2
- wv tengevolge van BTW-stijging		-	1,3	-	0,1
- wv tengevolge stijging REB		4,0	5,1	0,3	0,4
- overige prijsstijging energie		8,9	8,3	0,7	0,7
- Overige artikelen	35 397	1,8	3,3	0,6	1,1
- wv tengevolge van BTW-stijging		-	1,3	-	0,4
- overige prijsstijging		1,8	2,0	0,6	0,6
Artikelen vallend onder het verlaagd BTW-tarief (6%)	23 357	3,1	4,0	0,7	0,9
Artikelen vrijgesteld van BTW	31 072	1,4	2,7	0,5	0,9
- Omroepbijdrage	413	-100,0	-	-0,4	-
- Overige artikelen	30 659	2,7	2,7	0,9	0,9
Artikelen gekocht in buitenland	3 547	4,9	5,0	0,1	0,1

Tabel 2
Procentuele wijzigingen t.o.v. de overeenkomstige maand uit het voorgaande jaar

	Nationale CPI Nederland Alle huishoudens	Nationale CPI Nederland Alle huishoudens, afgeleid	Geharmoniseerde index Nederland	Geharmoniseerde index EURO-11	Geharmoniseerde index EURO-15
jaargemiddelden					
1997	2,2	2,0	1,9	1,6	1,7
1998	2,0	1,7	1,8	1,1	1,3
1999	2,2	1,7	2,0	1,1	1,2
2000	2,6	2,2	2,3	2,6*	2,3*
maanden					
januari 1999	2,2	1,7	2,1	0,8	0,9
februari 1999	2,1	1,6	2,0	0,8	1,0
maart 1999	2,2	1,6	2,0	1,0	1,2
april 1999	2,2	1,7	1,9	1,1	1,2
mei 1999	2,3	1,8	2,1	1,0	1,1
juni 1999	2,3	1,8	2,1	0,9	1,0
juli 1999	2,1	1,5	1,8	1,1	1,1
augustus 1999	2,6	2,1	2,5	1,2	1,2
september 1999	2,2	1,7	2,0	1,2	1,2
oktober 1999	2,1	1,5	1,8	1,4	1,3
november 1999	2,2	1,7	2,0	1,5	1,4
december 1999	2,2	1,7	1,9	1,7	1,7
januari 2000	2,0	1,5	1,6	1,9	1,8
februari 2000	2,0	1,6	1,5	2,0	1,9
maart 2000	1,9	1,7	1,6	2,1	1,9
april 2000	2,1	1,7	1,7	1,9	1,7
mei 2000	2,4	2,0	2,0	1,9	1,7
juni 2000	2,7	2,3	2,5	2,4	2,1
juli 2000	2,8	2,4	2,8	2,4	2,2
augustus 2000	2,5	2,1	2,5	2,3	2,0
september 2000	2,9	2,6	2,9	2,8	2,5
oktober 2000	3,1	2,9	3,2	2,7	2,4
november 2000	3,0	2,8	2,9	2,9	2,6
december 2000	2,9	2,5	2,9	2,6*	2,3*
januari 2001	4,2*	3,3*	4,5*		

Tabel 3
 Consumentenprijsindex, alle huishoudens (1995=100) ¹⁾

Artikelgroep	Wegings- factor	2000 dec.	2001 jan.*	% mutatie jan. '01* t.o.v.	
				dec. '00	jan. '00
TOTAAL BESTEDINGEN	100 000	112,4	113,7	1,2	4,2
VOEDINGSM. EN ALCOHOLVRIJE DRANKEN	13 726	107,8	109,1	1,2	3,8
Voedingsmiddelen	12 414	108,2	109,6	1,3	4,1
Brood en granen	2 324	107,2	108,2	0,9	3,4
Vlees	2 911	108,4	109,6	1,1	4,8
Vis	313	122,8	124,3	1,2	9,1
Melk, kaas en eieren	2 120	104,1	104,8	0,7	2,6
Oliën en vetten	361	110,7	111,6	0,8	4,6
Fruit	986	111,2	113,4	2,0	3,8
Groenten, incl. aardappelen e.d.	1 446	109,8	113,3	3,2	6,0
Suiker en andere zoetwaren	881	102,3	104,0	1,7	1,8
Voedingsmiddelen n.e.g. ²⁾	1 072	112,3	113,1	0,7	3,4
Alcoholvrije dranken	1 312	104,3	104,2	-0,1	1,8
Koffie, thee en cacao	568	97,8	97,0	-0,8	3,6
Mineraalwater, frisdranken e.d.	744	109,2	109,7	0,5	0,6
ALCOHOLHOUDENDE DRANKEN EN TABAK	3 980	116,2	117,8	1,4	4,6
Alcoholhoudende dranken	1 923	105,6	109,0	3,2	4,7
Tabak	2 057	126,1	126,1	0,0	4,6
KLEDING EN SCOEISEL	6 121	102,1	91,7	-10,2	0,3
Kleding en kledingstoffen	4 995	100,8	89,3	-11,4	-0,7
Schoeisel en schoenreparaties	1 126	107,7	102,4	-4,9	4,4
HUISVESTING, WATER, ELEKTRICITEIT, GAS	26 832	122,9	125,8	2,4	5,4
Huisvesting	20 422	120,5	120,5	0,0	2,6
Normaal onderhoud en reparatie woning	1 623	113,0	115,9	2,6	5,7
Overige diensten i.v.m. woning, w.o. water	839	127,3	131,4	3,2	3,8
Elektriciteit, gas e.a. brandstoffen	3 948	138,7	156,0	12,5	18,4
STOFFERING, HUISHOUDELIJKE APPARATEN	7 959	107,3	109,3	1,9	4,7
Meubelen, stoffering en decoratie	3 368	109,9	112,0	1,9	6,1
Huishoudtextiel	931	106,9	109,4	2,3	5,6
Verwarmingsapp., kookapp., koelkasten	904	92,7	93,8	1,2	0,9
Vaat- en glaswerk en huishoudelijke app.	470	106,3	106,7	0,4	0,9
Gereedschappen en werktuigen voor huis	430	103,5	105,0	1,4	1,5
Dagelijks woningonderhoud	1 856	111,1	113,7	2,3	5,0
GEZONDHEID	544	108,1	109,2	1,0	2,6
VERVOER	10 707	114,0	116,2	1,9	6,3
Aankoop voertuigen	4 211	102,2	103,6	1,4	3,0
Gebruik van privé-voertuigen	4 784	124,9	127,8	2,3	9,1
Vervoersdiensten	1 712	112,3	114,6	2,0	4,8
COMMUNICATIE	1 862	95,3	95,7	0,4	-4,4
RECREATIE EN CULTUUR	11 329	107,2	108,7	1,4	3,4
Apparaten, toebehoren incl. reparatie	4 744	94,7	95,0	0,3	1,7
Recreatie en cultuur	3 092	118,7	121,4	2,3	4,5
Kranten, boeken en schrijfwaren	2 150	116,2	119,9	3,2	4,3
Pakketreizen	1 343	110,2	110,2	0,0	4,8
ONDERWIJS	376	117,3	118,2	0,8	5,0
HOTELS, CAFÉS EN RESTAURANTS	5 521	114,2	116,1	1,7	5,0
Restaurants, cafés en kantines	4 387	114,9	117,3	2,1	5,1
Accommodatie	1 134	111,8	111,2	-0,5	4,4
DIVERSE GOEDEREN EN DIENSTEN	6 293	107,4	109,3	1,8	3,3
Lichaamsverzorging	1 980	111,9	114,7	2,5	4,0
Artikelen voor persoonlijk gebruik n.e.g. ²⁾	891	99,7	100,4	0,7	3,0
Verzekering	2 486	105,1	106,4	1,2	3,0
Bankdiensten n.e.g. ²⁾	31	104,5	109,2	4,5	4,5
Andere diensten n.e.g. ²⁾	905	111,3	114,1	2,5	3,1
CONSUMPTIE GEBONDEN BELASTING EN OVERHEIDSDIENSTEN	4 750	105,4	106,7	1,2	1,9
Consumptiegebonden belastingen	3 785	100,0	101,5	1,5	1,6
Overheidsdiensten	965	126,3	127,1	0,6	2,7

¹⁾ De prijsindexcijfers geven het verloop weer van een pakket goederen en diensten, zoals dit in 1995 gemiddeld werd aangeschaft door huishoudens in Nederland.

²⁾ Voorzover niet eerder genoemd.

* Voorlopig cijfer.

Tabel 4
Consumentenprijsindex, alle huishoudens

	Jan.	Febr.	Maart	April	Mei	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	Jaar
<i>1995=100</i>													
1996	100,6	101,0	102,0	102,3	102,0	101,6	101,9	101,7	102,7	102,9	102,8	102,7	102,0
1997	102,8	103,0	103,8	103,9	104,2	103,6	104,0	104,3	105,2	105,3	105,4	105,1	104,2
1998	104,7	105,3	106,2	106,4	106,3	105,9	106,1	106,1	107,0	107,3	107,2	106,9	106,3
1999	107,0	107,5	108,5	108,7	108,7	108,3	108,3	108,9	109,4	109,5	109,6	109,2	108,6
2000	109,1	109,6	110,6	111,0	111,3	111,2	111,3	111,6	112,6	112,9	112,9	112,4	111,4
2001	113,7*												

Tabel 5
Consumentenprijsindex alle huishoudens, afgeleid

	Jan.	Febr.	Maart	April	Mei	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	Jaar
<i>1995=100</i>													
1996	99,9	100,3	101,2	101,5	101,3	100,9	101,2	101,0	102,0	102,2	102,1	102,0	101,3
1997	101,9	102,1	102,8	102,9	103,1	102,6	103,0	103,3	104,3	104,4	104,4	104,1	103,3
1998	103,5	104,1	105,0	105,2	105,1	104,7	104,9	104,9	105,8	106,1	106,0	105,7	105,1
1999	105,3	105,8	106,7	107,0	107,0	106,6	106,5	107,1	107,6	107,7	107,8	107,5	106,9
2000	106,9	107,5	108,5	108,8	109,1	109,1	109,1	109,4	110,4	110,8	110,8	110,2	109,2
2001	110,4*												

Tabel 6
Consumentenprijsindex, werknemersgezinnen met laag inkomen

	Jan.	Febr.	Maart	April	Mei	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	Jaar
<i>1995=100</i>													
1996	100,6	100,9	101,9	102,2	101,9	101,5	101,8	101,6	102,5	102,8	102,6	102,5	101,9
1997	102,7	102,9	103,7	103,8	104,0	103,5	103,9	104,1	105,0	105,1	105,2	104,9	104,1
1998	104,6	105,2	106,0	106,3	106,2	105,7	105,9	105,9	106,8	107,0	107,0	106,7	106,1
1999	106,8	107,4	108,3	108,5	108,5	108,1	108,0	108,6	109,1	109,2	109,4	109,0	108,4
2000	108,8	109,4	110,4	110,6	111,0	110,9	110,9	111,3	112,3	112,6	112,7	112,1	111,1
2001	113,4*												

Tabel 7
Consumentenprijsindex, werknemersgezinnen met laag inkomen, afgeleid

	Jan.	Febr.	Maart	April	Mei	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	Jaar
<i>1995=100</i>													
1996	99,9	100,2	101,2	101,5	101,2	100,8	101,1	100,9	101,8	102,1	101,9	101,9	101,2
1997	101,8	102,0	102,7	102,8	103,0	102,5	102,9	103,2	104,1	104,2	104,3	104,0	103,1
1998	103,4	104,0	104,8	105,1	105,0	104,5	104,7	104,7	105,6	105,9	105,8	105,5	104,9
1999	105,1	105,6	106,5	106,8	106,8	106,4	106,3	106,9	107,3	107,4	107,6	107,2	106,7
2000	106,7	107,2	108,2	108,5	108,8	108,8	108,8	109,1	110,1	110,5	110,5	110,0	108,9
2001	110,1*												

Tabel 8
Geharmoniseerde index van consumentenprijzen, Nederland (1996=100)¹⁾

	Jan.	Febr.	Maart	April	Mei	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	Jaar
1996	98,7	99,2	100,4	100,7	100,3	99,8	99,5	99,3	100,4	100,7	100,5	100,4	100,0
1997	100,4	100,6	101,6	101,7	101,9	101,3	101,4	101,8	102,9	103,0	103,0	102,6	101,9
1998	102,0	102,7	103,8	104,2	104,0	103,5	103,2	103,2	104,2	104,5	104,5	104,1	103,7
1999	104,1	104,8	105,9	106,2	106,2	105,7	105,1	105,8	106,3	106,4	106,6	106,1	105,8
2000	105,8	106,4	107,6	108,0	108,3	108,3	108,0	108,4	109,4	109,8	109,7	109,2	108,2
2001	110,6*												

¹⁾ Deze cijfers hebben betrekking op het pakket goederen en diensten, zoals dit in 1995 gemiddeld werd aangeschaft door huishoudens in Nederland. Conform internationale afspraken worden de geharmoniseerde indexcijfers omgerekend naar 1996=100.

Tabel 9
Geharmoniseerde index van consumentenprijzen, EURO-15

	Jan.	Febr.	Maart	April	Mei	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	Jaar
1996=100													
1996	98,8	99,2	99,6	99,9	100,1	100,2	100,0	100,1	100,4	100,5	100,5	100,7	100,0
1997	100,9	101,2	101,3	101,4	101,7	101,7	101,7	101,9	102,1	102,2	102,3	102,4	101,7
1998	102,2	102,5	102,7	103,0	103,2	103,3	103,2	103,2	103,3	103,3	103,3	103,4	103,0
1999	103,2	103,4	103,8	104,2	104,3	104,3	104,3	104,4	104,6	104,6	104,8	105,1	104,3
2000	105,0	105,4	105,8	106,0	106,1	106,5	106,5	106,5	107,1	107,2	107,5	107,5*	106,4*

Tabel 10
EURO-11, CPIMU¹⁾

	Jan.	Febr.	Maart	April	Mei	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	Jaar
1996	98,9	99,3	99,7	99,9	100,1	100,1	100,2	100,1	100,2	100,4	100,4	100,6	100,0
1997	100,9	101,2	101,3	101,2	101,5	101,5	101,6	101,8	101,9	101,9	102,0	102,1	101,6
1998	102,0	102,3	102,4	102,6	102,8	102,9	102,9	102,9	102,9	102,8	102,8	102,9	102,7
1999	102,8	103,1	103,4	103,7	103,8	103,8	104,0	104,1	104,1	104,2	104,3	104,7	103,8
2000	104,8	105,2	105,6	105,7	105,8	106,3	106,5	106,5	107,0	107,0	107,3	107,4*	106,3*

¹⁾ Consumentenprijsindex voor de monetaire unie.

Tabel 11
Geharmoniseerde indices van de 15 landen in de Europese Unie, voorlopige cijfers

	Totaal, index 1996=100 dec. '00	dec. '00 t.o.v. dec. '99	2000 t.o.v. 1999
België	107,6	3,0	2,9
Duitsland	105,8	2,3	2,1
Finland	107,9	2,9	3,0
Frankrijk	105,2	1,7	1,8
Ierland	113,5	4,6	5,3
Italië	109,7	2,8	2,6
Luxemburg	109,4	4,3	3,8
Nederland	109,2	2,9	2,3
Oostenrijk	105,8	1,8	2,0
Portugal	111,6	3,8	2,8
Spanje	111,6	4,0	3,5
CPIMU	107,4	2,6	2,3
Denemarken	109,1	2,3	2,7
Griekenland	118,9	3,7	2,9
Verenigd Koninkrijk	106,4	0,9	0,8
Zweden	105,5	1,3	1,3
EURO-15	107,5	2,3	2,1

Bron: Eurostat/CBS.

Werkloosheid stabiel (16 februari 2001)

Volgens de nieuwste cijfers van het CBS kwam het aantal geregistreerde werklozen in de maanden november 2000–januari 2001 gemiddeld uit op 187 duizend. De werkloosheid is stabiel. Het aantal werklozen is nu veertienduizend lager dan in dezelfde periode een jaar geleden.

Veranderingen in werkloosheid gering

In de maanden november 2000–januari 2001 waren er gemiddeld 187 duizend geregistreerde werklozen. Door seizoensinvloeden is de werkloosheid in de wintermaanden altijd hoger. Na verwijdering van de seizoeneffecten komt het werkloosheidscijfer uit op 179 duizend. Dat is zeventienduizend lager dan in de maanden oktober–december van vorig jaar. Vanaf april–juni 2000 schommelen de seizoengecorrigeerde cijfers tussen de 175 en 190 duizend. De veranderingen zijn gering en vallen binnen de onnauwkeurigheidsmarges van de steekproefuitkomsten. De werkloosheid is dus stabiel.

Technische toelichting

In dit persbericht publiceert het CBS de nieuwste cijfers over de geregistreerde werkloosheid in Nederland. Recentelijk zijn nieuwe seizoenscorrectiefactoren doorgevoerd die gelden voor de periode januari 1990 tot en met november 2001. De seizoengecorrigeerde cijfers wijken licht af van eerder gepubliceerde cijfers.

Geregistreerde werklozen zijn mensen die bij een arbeidsbureau staan ingeschreven, direct beschikbaar zijn voor een baan van minstens twaalf uur per week en geen werk hebben of werk van minder dan twaalf uur per week. De cijfers over de geregistreerde werkloosheid zijn gebaseerd op de registratie van de arbeidsbureaus en de Enquête beroepsbevolking van het CBS, een steekproef-onderzoek dat maandelijks onder ruim tienduizend mensen in Nederland wordt gehouden.

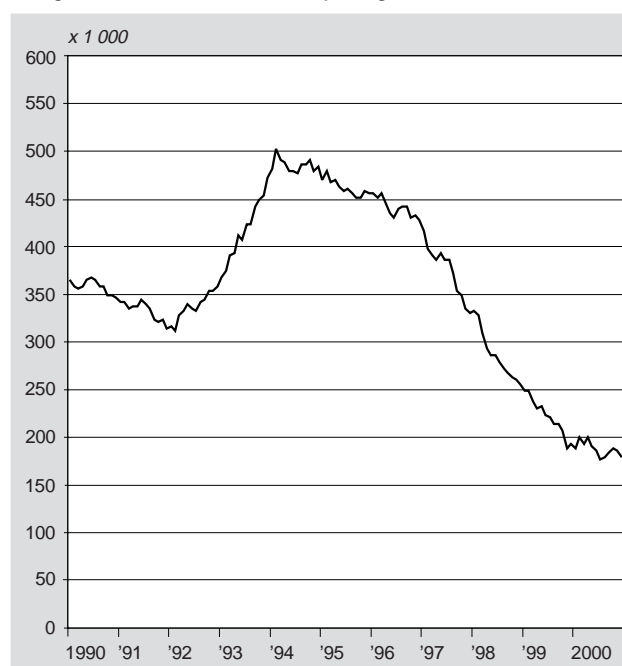
De geregistreerde werkloosheidscijfers hebben een onnauwkeurigheidsmarge omdat ze gebaseerd zijn op een steekproefonderzoek. Alleen uit grote veranderingen of uit veranderingen die zich gedurende een langere periode aftekenen mogen conclusies worden getrokken over de tendens van de werkloosheid.

Naast de maandelijkse cijfers van de geregistreerde werkloosheid, publiceert het CBS jaarlijks een breder scala van indicatoren van het onbenut arbeidsaanbod. Eén daarvan is de werkloze beroepsbevolking: mensen die niet of minder dan twaalf uur werken en actief zoeken naar werk voor twaalf uur of meer. Het Centraal Planbureau gebruikt dit cijfer voor economische analyses.

Een nog bredere afbakening van het onbenut arbeidsaanbod is: alle mensen die niet of minder dan twaalf uur werken en betaald werk voor twaalf uur of meer zouden willen hebben (ongeacht of men direct in staat is om te werken, op zoek is naar werk, enzovoorts).

Een andere indicatie van het arbeidspotentieel is het aantal mensen met een bijstands- of ww-uitkering.

Geregistreerde werklozen na verwijdering van seizoensinvloeden

Tabel 1
Indicatoren onbenut arbeidsaanbod

	1992	1996	1997	1998	1999	2000
	x 1 000					
Geregistreerde werkloosheid	336	440	375	287	221	188
Werkloze beroepsbevolking	411	494	438	348	292	267
Wil betaald werk hebben van ≥ 12 uur	974	1 117	1 020	914	805	700
Personen met bijstand	480	481	437	397	363	.
Personen met WW	262	429	391	300	239	.

. = gegevens onbreken.

Tabel 2
Geregistreeerde werklozen ¹⁾

	jan.	febr.	maart	april	mei	juni	juli	aug.	sept.	okt.	nov.	dec.
x 1 000												
<i>oorspronkelijke cijfers</i>												
1980	209	204	188	179	181	195	217	227	233	239	254	275
1981	289	290	285	273	272	289	318	330	337	352	369	398
1982	413	418	414	413	417	449	476	490	505	518	538	569
1983	583	591	587	583	585	619	632	639	633	625	629	639
1984	639	633	613	594	585	587	586	597	581	565	558	555
1985	558	552	528	506	494	489	503	514	502	494	495	501
1986	510	502	485	466	458	458	476	474	469	464	461	470
1987	473	469	456	438	427	429	453	460	460	463	466	482
1988	491	493	468	432	428	437	447	450	439	444	443	443
1989	441	432	421	405	395	407	418	417	400	391	383	382
1990	379	377	366	351	351	355	359	355	354	348	349	353
1991	356	360	343	332	323	332	333	332	321	321	323	322
1992	329	329	338	328	323	323	326	341	341	352	353	364
1993	382	391	400	387	394	394	416	421	438	448	453	480
1994	495	520	500	483	461	465	470	484	484	490	480	492
1995	484	497	477	465	446	445	453	453	450	451	459	463
1996	468	469	465	441	418	415	433	441	438	431	432	437
1997	429	415	399	381	376	378	379	372	351	349	336	340
1998	346	346	318	289	270	270	273	271	265	262	260	265
1999	263	265	246	227	216	209	213	212	211	206	189	201
2000	201	217	201	195	173	171	169	176	181	190	186	187
<i>verandering t.o.v. een jaar eerder</i>												
1981	80	86	97	94	91	94	101	103	104	113	115	123
1982	124	128	129	140	145	160	158	160	168	166	169	171
1983	170	173	173	170	168	170	156	149	128	107	91	70
1984	56	42	26	11	0	-32	-46	-42	-52	-60	-71	-84
1985	-81	-81	-85	-88	-91	-98	-83	-83	-79	-71	-63	-54
1986	-48	-50	-43	-40	-36	-31	-27	-40	-33	-30	-34	-31
1987	-37	-33	-29	-28	-31	-29	-23	-14	-9	-1	5	12
1988	18	24	12	-6	1	8	-6	-10	-21	-19	-23	-39
1989	-50	-61	-47	-27	-33	-30	-29	-33	-39	-53	-60	-61
1990	-62	-55	-55	-54	-44	-52	-59	-62	-46	-43	-34	-29
1991	-23	-17	-23	-19	-28	-23	-26	-23	-33	-27	-26	-31
1992	-27	-31	-5	-4	0	-9	-7	9	20	31	30	42
1993	53	62	62	59	71	71	90	80	97	96	100	116
1994	113	129	100	96	67	71	54	63	46	42	27	12
1995	-11	-23	-23	-18	-15	-20	-17	-31	-34	-39	-21	-29
1996	-16	-28	-12	-24	-28	-30	-20	-12	-12	-20	-27	-26
1997	-39	-54	-66	-60	-42	-37	-54	-69	-87	-82	-96	-97
1998	-83	-69	-81	-92	-106	-108	-106	-101	-86	-87	-76	-75
1999	-83	-81	-72	-62	-54	-61	-60	-59	-54	-56	-71	-64
2000	-62	-48	-45	-32	-43	-38	-44	-36	-30	-16	-3	-14
<i>na verwijdering van seizoensinvloeden</i>												
1990	365	359	356	357	366	367	365	358	357	349	350	347
1991	343	342	334	338	338	345	339	334	324	322	324	315
1992	316	311	328	333	339	336	332	343	344	353	354	357
1993	368	374	390	392	411	407	423	423	441	449	454	472
1994	481	502	491	489	478	479	476	486	487	491	480	484
1995	470	480	467	470	463	459	460	455	452	451	459	455
1996	456	451	455	446	435	430	440	443	441	431	433	428
1997	416	398	390	386	393	393	386	373	353	348	336	330
1998	333	328	309	294	287	285	280	273	267	262	260	256
1999	250	248	238	231	233	223	221	214	213	206	189	192
2000	188	199	193	200	190	185	177	178	183	189	186	179
<i>gemiddelde verandering per maand in de laatste drie maanden</i>												
1992	-2	-4	4	6	9	3	0	1	3	7	4	4
1993	5	7	11	8	12	6	10	4	11	9	10	10
1994	11	16	6	3	-8	-4	-4	3	3	5	-2	-1
1995	-7	0	-6	0	-6	-3	-3	-3	-2	-3	1	1
1996	2	-3	0	-3	-5	-8	-2	3	4	-3	-3	-4
1997	-5	-12	-13	-10	-2	1	0	-7	-13	-13	-12	-8
1998	-5	-3	-7	-13	-14	-8	-5	-5	-6	-6	-4	-4
1999	-4	-4	-6	-6	-5	-5	-3	-6	-3	-5	-8	-7
2000	-6	3	0	4	-3	-3	-8	-4	-1	4	3	-1

Bron: CBS, Statistiek geregistreeerde werkloosheid.

¹⁾ Tot en met 1987 maandcijfers, vanaf 1988 driemaandsgemiddelden opgenomen onder de middelste maand.

Tabel 3
Geregisteerde werklozen naar geslacht, leeftijd en duur inschrijving

	Geslacht		Leeftijd			Duur inschrijving		Totaal
	man	vrouw	16-24 jaar	25-34 jaar	35-64 jaar	<1 jaar	≥1 jaar	
<i>x 1 000</i>								
1992	195	141	76	113	147	171	165	336
1993	240	175	100	142	173	227	188	415
1994	283	203	104	168	213	242	244	486
1995	260	204	89	159	215	217	247	464
1996	240	201	75	145	220	219	221	440
1997	199	176	54	119	201	180	195	375
1998	155	132	40	86	160	132	155	287
1999	115	106	32	62	127	110	111	221
2000	98	90	23	49	115	106	82	188
Nov. '99-Jan. '00	113	88	23	55	123	107	94	201
Nov. '00-Jan. '01	101	86	26	55	106	119	68	187
<i>in % van de beroepsbevolking</i>								
1992	4,9	6,1	7,5	5,6	4,5			5,3
1993	6,0	7,3	10,1	6,9	5,1			6,5
1994	7,0	8,3	11,1	8,2	6,2			7,5
1995	6,4	8,1	10,0	7,6	6,0			7,0
1996	5,9	7,8	8,6	6,8	6,0			6,6
1997	4,8	6,5	6,2	5,6	5,2			5,5
1998	3,7	4,8	4,8	4,0	4,0			4,1
1999	2,7	3,7	3,6	2,9	3,1			3,1
2000*	2,3	3,1	2,7	2,4	2,7			2,6
Nov. '99-Jan. '00	2,7	3,1	2,6	2,6	3,0			2,8
Nov. '00-Jan. '01*	2,3	3,0	3,0	2,6	2,5			2,6

Bron: CBS, Statistiek geregisteerde werkloosheid.

* Voorlopig cijfer, in procenten van de beroepsbevolking 2000.

Consumentenvertrouwen neemt verder af (22 februari 2001)

De consument toont in februari minder vertrouwen in de economie dan in januari. De indicator van het consumentenvertrouwen komt in februari 4 punten lager uit dan in de maand ervoor. Het geringere vertrouwen vertaalt zich echter niet in een lagere koopbereidheid. Deze is gelijk gebleven aan die in januari. Wel is de indicator van het economisch klimaat in februari flink gedaald en zelfs licht negatief geworden, zo blijkt uit het maandelijks Consumenten Conjunctuur-onderzoek van het CBS.

Koopbereidheid verandert niet

De indicator van de koopbereidheid is in februari onveranderd ten opzichte van januari, ook na uitschakeling van seizoeninvloeden. De koopbereidheid wordt onder meer afgeleid uit antwoorden op vragen naar de financiële situatie van het huishouden. Een ruime meerderheid van de consumenten oordeelt hierover ook in februari positief. Daarnaast geeft de consument aan of hij de tijd gunstig acht voor het doen van grote aankopen. Daarin is ten opzichte van januari nagenoeg geen verandering opgetreden, maar de consument vindt het dit jaar tot nu toe wel een minder gunstige tijd dan vorig jaar.

Oordeel economisch klimaat verslechtert

De consument beoordeelt in februari het economisch klimaat veel minder gunstig dan een maand eerder. De indicator van het economisch klimaat geeft ten opzichte van januari een daling van 11 punten te zien. Vooral de meningen over de economische vooruitzichten in de komende twaalf maanden zijn verslechterd. Het aantal pessimisten overtreft het aantal optimisten in februari met 18%. Na april 1999 is dit saldo niet meer zo negatief geweest.

Technische toelichting

De index van het consumentenvertrouwen geeft aan in hoeverre huishoudens vinden dat het economisch gezien beter of slechter gaat. Het consumentenvertrouwen wordt bepaald op basis van de mening van huishoudens over het algemene economische klimaat en over de eigen koopbereidheid. Maandelijks worden hierover in het Consumenten Conjunctuuronderzoek vijf vragen gesteld aan ongeveer duizend personen.

De ondervraagden kunnen vinden dat het beter gaat (de 'optimisten'), dat het slechter gaat (de 'pessimisten') of dat de situatie gelijk blijft. Als er evenveel optimistische als pessimistische consumenten zijn, heeft de index de waarde nul. Een waarde van tien betekent dat de optimisten een meerderheid van tien procent hebben ten opzichte van de pessimisten.

Twee van de vragen gaan over de economische situatie in het algemeen. Het CBS berekent uit de antwoorden hierop de indicator van het economisch klimaat. De overige drie vragen gaan over de financiële situatie van het eigen huishouden. Daaronder is ook de vraag of de tijd gunstig is voor aankopen van duurzame goederen. De antwoorden op deze drie vragen worden samengevat in de indicator van de koopbereidheid.

Het CBS berekent ook tijdreeksen van het consumentenvertrouwen na verwijdering van seizoeninvloeden (zie tabel 3). De berekening van de seizoeninvloeden wordt eenmaal per jaar geactualiseerd. Dat is onlangs gebeurd op basis van de cijfers tot en met december 2000. Daardoor zijn de seizoengecorrigeerde cijfers over december 2000 en eerder bijgesteld. De omvang van de herzieningen is beperkt.

Het Consumenten Conjunctuur Onderzoek wordt vanaf mei 2000 medegefinancierd door de Europese Gemeenschap.

Tabel 1

Consumentenvertrouwen, economisch klimaat, koopbereidheid en grote aankopen: saldo van positieve en negatieve antwoorden (oorspronkelijke reeks)

	Consumenten- vertrouwen	Economisch klimaat	Koopbereidheid	w.o. grote aankopen
1999–September	23	24	22	36
Oktober	23	24	22	31
November	20	17	22	34
December	20	18	21	22
2000–Januari	28	34	24	38
Februari	24	25	24	35
Maart	25	27	23	36
April	26	30	24	36
Mei	25	26	24	37
Juni	27	27	27	43
Juli	25	25	25	42
Augustus	26	24	27	41
September	24	23	25	38
Oktober	23	21	24	35
November	17	14	19	29
December	19	14	22	34
2001–Januari	15	10	19	22
Februari	11	-1	19	21

Bron: CBS.

Tabel 2

Detailgegevens economisch klimaat: saldo van positieve en negatieve antwoorden (oorspronkelijke reeks)

	Economisch klimaat		
	Afgelopen jaar	Komend jaar	Totaal
1999–September	35	13	24
Oktober	33	15	24
November	32	2	17
December	32	3	18
2000–Januari	47	21	34
Februari	38	12	25
Maart	38	17	27
April	40	19	30
Mei	38	14	26
Juni	37	16	27
Juli	35	14	25
Augustus	35	14	24
September	36	10	23
Oktober	33	9	21
November	25	2	14
December	24	4	14
2001–Januari	27	-7	10
Februari	16	-18	-1

Bron: CBS.

Tabel 3

Consumentenvertrouwen, economisch klimaat, koopbereidheid en grote aankopen: saldo van positieve en negatieve antwoorden (Na verwijdering van seizoeninvloeden)

	Consumenten- vertrouwen	Economisch klimaat	Koopbereidheid	w.o. grote aankopen
1999–September	19	18	20	34
Oktober	21	19	23	32
November	22	19	24	41
December	23	21	25	34
2000–Januari	27	32	24	39
Februari	26	29	24	37
Maart	27	31	25	37
April	28	35	24	36
Mei	25	26	23	36
Juni	26	27	26	38
Juli	22	23	22	35
Augustus	22	21	23	34
September	20	16	23	36
Oktober	21	16	25	35
November	19	16	21	35
December	24	19	27	47
2001–Januari	14	7	18	20
Februari	12	2	18	22

Bron: CBS.

Kwartaaloverzicht arbeidsmarkt 2001/1

Quarterly Labour Market Review 2001/1

A.W.F. Corpeleijn

De economie is in 2000 sterk blijven groeien, en ook de groei van de werkgelegenheid heeft zich voortgezet. De arbeidsdeelname, zowel van mannen als van vrouwen, is verder gestegen. De daling van de geregistreerde werkloosheid is sterk afgezwakt.

Conjuncturele achtergrond

De economische groei is in 2000 hoog gebleven. Het volume van het bruto binnenlands product (BBP) was in 2000 volgens een eerste raming 3,9 procent groter dan in het voorgaande jaar. Het is het vierde jaar achter elkaar met een economische groei in de buurt van vier procent. De uitvoer groeide met negen procent, meer dan sinds jaren het geval was. De groei van de gezinsconsumptie bleef iets onder vier procent.

In 2000 was de industriële productie 3,6 procent groter dan in het voorgaande jaar. Daarmee komt de productiestijging hoger uit dan in 1999 (3,1 procent). Vooral de metaalindustrie heeft bijgedragen aan de hogere groei. Volgens de nieuwste cijfers laat de ontwikkeling van de industriële bedrijvigheid in de loop van 2000 geen duidelijk trend zien. Na een matig begin trok de groei in het tweede kwartaal aan. In het derde kwartaal volgde een terugval en in het vierde kwartaal weer een herstel.

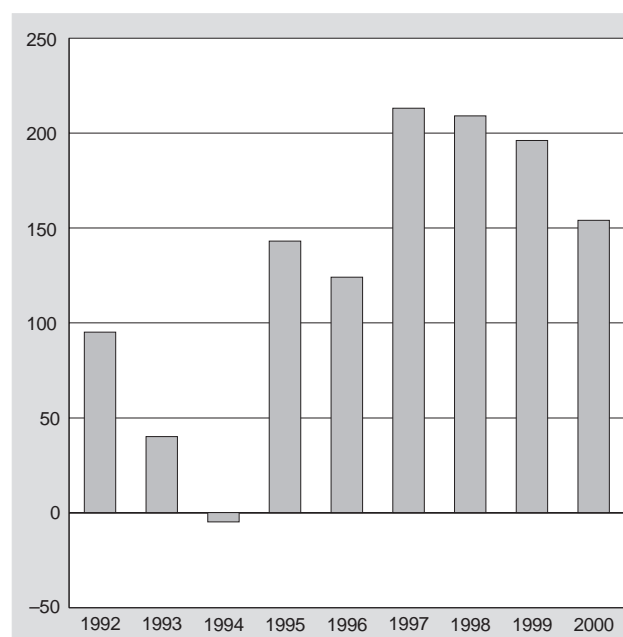
Werkzame beroepsbevolking

Uitkomsten van de Enquête beroepsbevolking laten zien dat de werkzame beroepsbevolking in 2000 gemiddeld bijna 7 miljoen personen telde, en daarmee 154 duizend groter was dan in 1999. Deze toeneming is geringer dan die van de drie voorgaande jaren (1997–1999), maar op langere termijn bezien toch aanzienlijk. Zowel in 1995 als in 1996 nam de werkzame beroepsbevolking toe met circa 130 duizend personen, en in elk van de daaropvolgende drie jaren met ongeveer 200 duizend personen. Het gaat hier om werkenden met een wekelijkse arbeidsduur van ten minste 12 uur. Het aantal werkenden is de laatste jaren aanzienlijk sneller toegenomen dan de bevolking in de leeftijd van 15–64 jaar. Dit komt tot uiting in de stijging van de zgn. netto-participatiegraad, die de verhouding weergeeft tussen het aantal werkenden en de bevolking in genoemde leeftijdsklasse. De participatiegraad steeg van 55 in 1990, tot 58 in 1995 en kwam in 2000 uit op 65. De stijging deed zich voor zowel bij de mannen als bij de vrouwen, en zowel bij jongeren als bij ouderen. Vorig jaar had meer dan de helft (52 procent) van de vrouwen in de leeftijd van 15–64 jaar betaald werk van minstens 12 uur per week. In 1990 lag dit percentage nog op 39. In een periode van tien jaar is de participatiegraad gestegen met 14 procentpunten, waarvan een aanzienlijk deel in de laatste paar jaar.

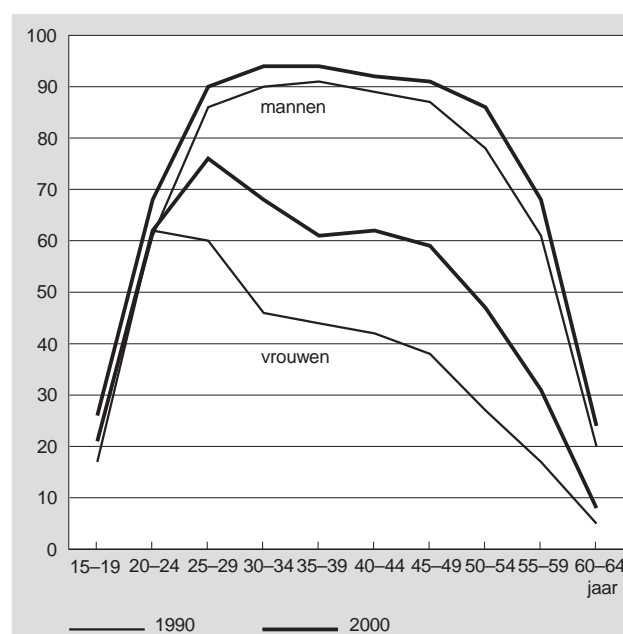
De arbeidsdeelname van mannen is vorig jaar eveneens toegenomen, en wel tot 77 procent. Sinds 1990 is de arbeidsdeelname van mannen met 6 procentpunten gestegen. De stijging deed zich vooral na 1995 voor, en was het grootst in de leeftijdsgroepen van 15–24 jaar en 50–59 jaar.

Tabellen met uitkomsten van de Enquête beroepsbevolking over onder meer de omvang van de niet-beroepsbevolking, de werkzame en werkloze beroepsbevolking en participatiegraden zijn opgenomen in de rubriek persberichten en deze aflevering van de Sociaal-economische maandstatistiek (persbericht van 6 februari 2001).

1. Werkzame beroepsbevolking van 15–64 jaar, verandering t.o.v. voorgaand jaar (x 1 000)

2. Werkzame beroepsbevolking van 15–64 jaar in 1990 en 2000, in procenten van de bevolking naar leeftijdsgroep en geslacht

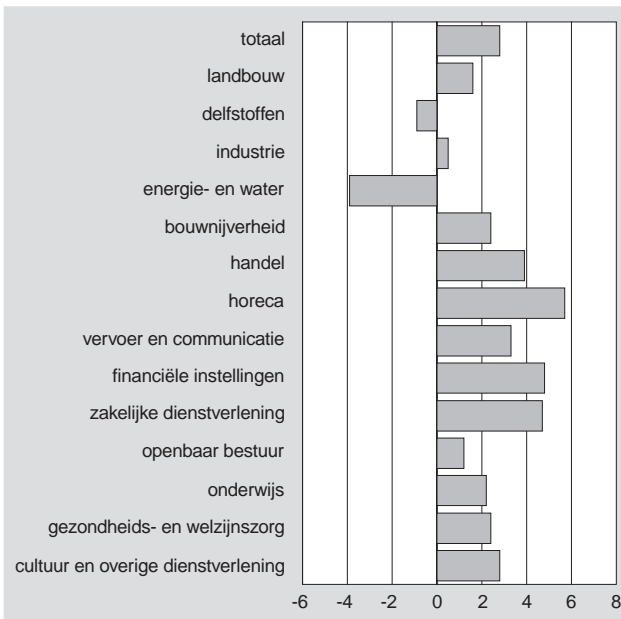
Banen en arbeidsvolume van werknemers

De cijfers over de werkgelegenheid op basis van de Arbeidsrekeningen, zijn bij de afsluiting van dit overzicht beschikbaar tot en met het derde kwartaal van 2000. Deze cijfers wijzen uit dat de groei van de werkgelegenheid zich heeft voortgezet. In het derde kwartaal van 2000 was het aantal banen van werknemers 205 duizend groter dan in het derde kwartaal van 1999, een toeneming met 2,8 procent. Daarmee blijft de banengroei op een zeer hoog niveau, zoals al enkele jaren het geval is. De banengroei ligt al sinds 1998 rond drie procent per jaar of iets daarboven.

In het derde kwartaal van 2000 was de werkgelegenheid uitgedrukt in arbeidsjaren (voltijdequivalenten) 159 duizend arbeidsjaren of 2,8 procent groter dan in dezelfde periode van 1999. De groei van het arbeidsvolume lag sinds het tweede kwartaal van 1997 tussen 3 en 4 procent per jaar. Het meest recente cijfer is een fractie lager.

De groei van het arbeidsvolume tussen het derde kwartaal van 1999 en dat van 2000 was het sterkst in de commerciële diensten. Relatief was de werkgelegenheidsgroei het grootst bij de horeca (bijna 6 procent), de financiële instellingen en de zakelijke dienstverlening (elk bijna 5 procent), en de handel (4 procent). Veel lager was de groei in de nijverheid en in de quartaire sector.

3. Arbeidsvolume van werknemers in arbeidsjaren, derde kwartaal 2000, procentuele mutaties ten opzichte van dezelfde periode van het voorgaand jaar

Vacatures

Eind september 2000 stonden 169 duizend vacatures open bij particuliere bedrijven en instellingen. Dat is 33 duizend minder dan op het eind van het voorafgaande kwartaal, en 10 duizend meer dan een jaar eerder (eind september 1999). De daling van het aantal vacatures tussen eind juni en eind september 2000 is voor een belangrijk deel een seizoenseffect. De omvang van het seizoenseffect is echter niet precies bekend. Het is dan ook onzeker of inmiddels een eind is gekomen aan de stijging van het aantal openstaande vacatures van de laatste jaren.

Het aantal openstaande vacatures hangt samen met de economische groei. In 1990 kende Nederland een hoogconjunctuur. Het aantal vacatures bereikte eind maart van dat jaar een niveau van 134 duizend. Daarna liep de economische groei terug en nam het aantal vacatures af tot slechts 33 duizend in de tweede helft van 1993. Sindsdien is de economische groei toegenomen en heeft het aantal vacatures een stijgende tendens. De aantallen openstaande vacatures lagen reeds in 1999 op een hoger niveau dan in 1990 het geval was.

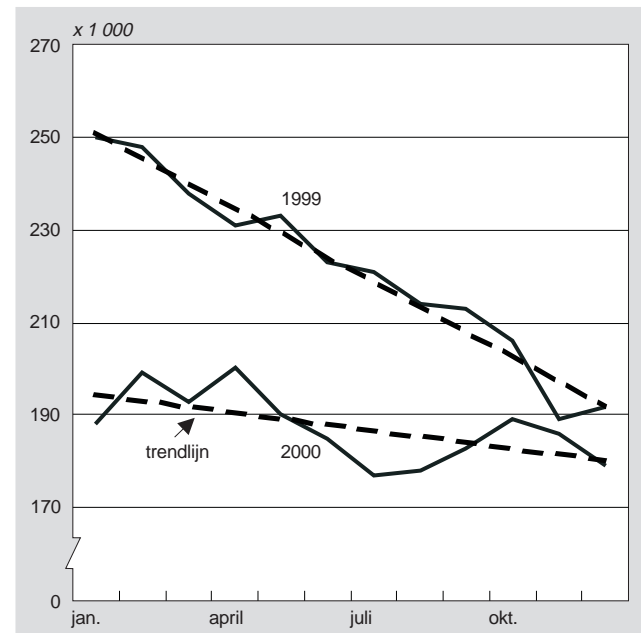
In de enquête waarop genoemde cijfers zijn gebaseerd, is een vacature omschreven als: een arbeidsplaats waarvoor binnen of buiten het bedrijf of de instelling personeel wordt gezocht dat onmiddellijk of zo spoedig mogelijk geplaatst kan worden. Hieronder vallen ook vacatures waarvoor gesprekken worden gevoerd met sollicitanten of waarvoor tijdelijk personeel wordt gezocht.

Geregistreeerde werkloosheid

De geregistreeerde werkloosheid is in de jaren 1997–1999 sterk gedaald en kwam in november 1999 onder de 200 duizend, voor het eerst sinds bijna twintig jaar. De sterke daling heeft zich in 2000 echter niet voortgezet. In de loop van dat jaar ging de geregistreeerde werkloosheid wat op en neer, zonder dat er, zoals in voorgaande jaren, een sterk dalende trend was. In het vierde kwartaal van 2000 bedroeg het aantal geregistreeerde werklozen 186 duizend, dat is slechts 3 duizend minder dan een jaar eerder. Het meest recente cijfer, het driemaandsgemiddelde van november 2000–januari 2001 bedraagt 187 duizend, en na seizoenscorrectie 179 duizend.

Geconcludeerd kan worden dat de geregistreeerde werkloosheid in 2000 veel minder sterk is gedaald dan in de voorgaande jaren. Uit de grafiek blijkt dat de daling in de loop van 2000 miniem was: de trendlijn loop bijna horizontaal. Dat het jaargemiddelde van 2000 toch nog 33 duizend lager was dan dat van 1999 is toe te schrijven aan de sterke daling in 1999. Het niveau van het jaargemiddelde van 2000 (188 duizend) was eind 1999 al bereikt, terwijl het gemiddelde voor 1999 gebaseerd is op relatief hoge werkloosheidscijfers in het begin van 1999 en veel lagere aan het eind van 1999.

4. Geregistreeerde werklozen (driemaandsgemiddelden) 1999 en 2000, gecorrigeerd voor seizoen x 1 000

Summary

The Dutch economy continued its strong growth in 2000, and employment also continued to rise: in 2000 seven million people had a job of at least 12 hours a week, 2.3% more than in 1999. Activity rates have risen considerably since 1995, especially for women and for people aged 50–59. In 2000 65% of Dutch people in the 15–64 age group had a job of at least 12 hours a week. In 1995 this rate was 58%. The growth in employment has been concentrated strongly in the services sector. Registered unemployment fell further in 2000, but much more slowly than in previous years. According to the national definition 186,000 people were registered unemployed in the fourth quarter of 2000.

2. Tabellen

2.0 Kerncijfers

	Basis c.q. eenheid	1997	1998	1999	2000	1999		2000			
						3e kw.	4e kw.	1e kw.	2e kw.	3e kw.	4e kw.
1. Beroepsbevolking en werkloosheid											
Beroepsbevolking	1 000	6 838	6 957	7 097	7 227*	.	.	.	.	.	.
Mannen	1 000	4 143	4 196	4 242	4 300*	.	.	.	.	.	.
Vrouwen	1 000	2 696	2 761	2 856	2 927*	.	.	.	.	.	.
Werkzame beroepsbevolking	1 000	6 400	6 609	6 805	6 959*	.	.	.	.	.	.
Mannen	1 000	3 951	4 047	4 121	4 187*	.	.	.	.	.	.
Vrouwen	1 000	2 450	2 562	2 684	2 772*	.	.	.	.	.	.
Werkloze beroepsbevolking ¹⁾	1 000	438	348	292	267*	.	.	.	.	.	.
Mannen	1 000	192	149	121	112*	.	.	.	.	.	.
Vrouwen	1 000	246	199	172	155*	.	.	.	.	.	.
Geregistreerde werkloosheid	1 000	375	287	221	188	212	189	217	173	176	186
Mannen	1 000	199	155	115	98	106	100	123	91	87	90
Vrouwen	1 000	176	132	106	90	106	88	94	82	88	96
Geregistreerde werkloosheid	%	5,5	4,1	3,2	2,7*	3,0	2,7	3,0*	2,4*	2,4*	2,6*
Mannen	%	4,8	3,7	2,7	2,4*	2,5	2,4	2,9*	2,1*	2,0*	2,1*
Vrouwen	%	6,5	4,8	3,7	2,7*	3,7	3,1	3,2*	2,8*	3,0*	3,3*
2. Werkgelegenheid en vacatures											
Werkzame personen ²⁾	1 000	7 544	7 767*	7 983*	.	.	.	.	.	.	.
Werknemers	1 000	6 354	6 583*	6 810*	.	.	.	.	.	.	.
Zelfstandigen	1 000	1 190	1 184*	1 173*	.	.	.	.	.	.	.
Banen van werknemers	1 000	6 638	6 898*	7 132*	7 176*	7 193*	7 247*	7 337*	7 380*	7 380*	.
Landbouw en visserij ³⁾	1 000	113	114*	116*	122*	119*	107*	120*	124*	124*	.
Industrie en bouwnijverheid ³⁾	1 000	1 469	1 486*	1 506*	1 513*	1 514*	1 507*	1 522*	1 529*	1 529*	.
Commerciële dienstverlening ³⁾	1 000	3 029	3 197*	3 365*	3 389*	3 401*	3 461*	3 511*	3 530*	3 530*	.
Niet-commerciële dienstverlening ³⁾	1 000	2 027	2 101*	2 145*	2 151*	2 159*	2 172*	2 184*	2 197*	2 197*	.
Mannen	1 000	3 850	3 915*	4 022*	4 043*	4 040*	4 066*	4 120*	4 128*	4 128*	.
Vrouwen	1 000	2 787	2 983*	3 110*	3 133*	3 153*	3 181*	3 216*	3 252*	3 252*	.
Volgtijd	1 000	3 894	3 985*	4 122*	4 145*	4 150*	4 190*	4 245*	4 257*	4 257*	.
Deeltijd	1 000	2 744	2 913*	3 010*	3 031*	3 043*	3 057*	3 092*	3 124*	3 124*	.
Vast	1 000	5 916	6 111*	6 327*	6 361*	6 389*	6 438*	6 510*	6 550*	6 550*	.
Flexibel	1 000	722	787*	805*	815*	803*	809*	827*	830*	830*	.
Vacatures ⁴⁾	1 000	85	123	158	157	168	201	202	169	169	.
Landbouw en visserij ³⁾	1 000	1	2	3	2	3	3	4	3	3	.
Industrie en bouwnijverheid ³⁾	1 000	22	28	37	39	40	51	54	43	43	.
Commerciële dienstverlening ³⁾	1 000	49	74	94	93	100	118	116	98	98	.
Niet-commerciële dienstverlening ³⁾	1 000	13	19	24	23	26	29	28	26	26	.

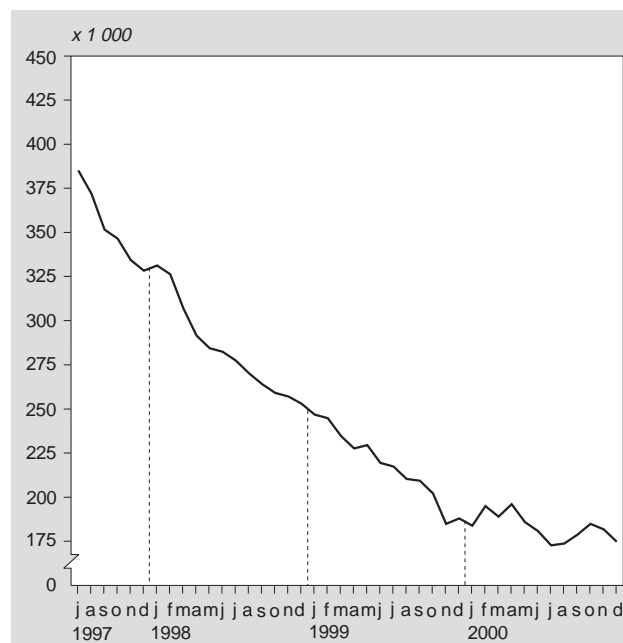
¹⁾ Vóór oktober 1999 in SEM voorlopige cijfers betreffende 1998 gepubliceerd.

²⁾ Vanaf oktober 1999 herziene cijfers voor 1995-1998.

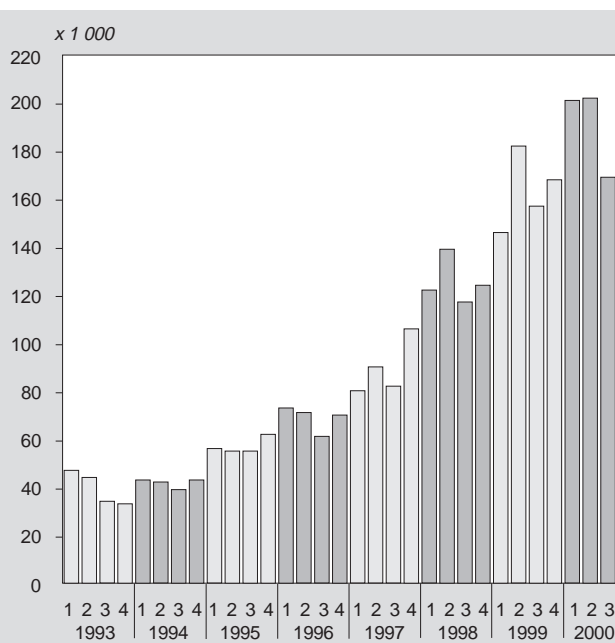
³⁾ Indeling op basis van Standaard bedrijfsindeling 1993.

⁴⁾ Exclusief vacatures bij overheid en onderwijs.

1. Geregistreerde werklozen (driemaandsgemiddelde; onder middelste maand) gecorrigeerd voor seizoeninvloeden

2. Vacatures, ultimo kwartaal

	Basis c.q. eenheid	1997	1998	1999	2000	1999		2000			
						3e kw.	4e kw.	1e kw.	2e kw.	3e kw.	4e kw.
3. Collectieve arbeidsvoorwaarden en vakverenigingen											
Cao-lonen per uur incl. bijzondere beloningen	1990=100	119,9	123,9	128,0	132,1*	128,8	129,3	130,2	131,4	132,8	133,6
Particuliere bedrijven	1990=100	120,8	124,8	128,6	132,8*	129,5	130,0	130,9	134,0	133,4	134,3
Gepremieerde en gesubsidieerde sector	1990=100	116,8	122,1	126,8	131,0*	128,2	128,5	129,4	130,1	131,9	132,0
Overheid	1990=100	118,5	121,8	126,5	130,4*	126,7	127,6	128,1	129,9	130,0	131,9
Leden van vakverenigingen ¹⁾	1 000	1 730	1 766	1 814	1 797	1 821	1 812	1 797	1 795	1 806	1 803
Verloren arbeidsdagen door stakingen ²⁾	1 000	14,6	33,2	75,8		6,2	3,4				
4. Lonen en loonkosten											
Verdiende lonen per uur van werknemers ³⁾	gld	30,71	31,83*	32,89*		33,07*	33,30*	33,47*	33,76*	34,16*	
Mannen	gld	34,02	35,52*	36,79*		37,04*	37,26*	37,48*	37,80*	38,31*	
Vrouwen	gld	24,18	24,83*	25,62*		25,71*	26,00*	26,13*	26,34*	26,60*	
Verdiende lonen per maand van voltijdwerknemers	gld	4 667	4 860	5 028							
Minimumloon per maand	gld					2 376	2 376	2 406	2 406	2 448	2 448
Aantal minimumloners	1 000	310,0	310,0	287,9							
Loonkosten per uur in de nijverheid	gld	49,36	51,04*	52,85*		53,42*	53,46*	53,74*	54,15*	54,87*	
5. Sociale zekerheid											
WW	1 000	391	300	239		226	222	220	193		
Algemene bijstandswet, (incl. RWW)											
periodiek algemeen <65 jaar, thuiswonend	1 000	437	397	363		370	363				
Arbeidsongeschiktheidsuitkeringen	1 000	880	893	912*		914*	920*				
Ziekteverzuim (exclusief overheid) ⁴⁾	%	5,1	5,6	6,0		5,5	6,2	6,5	5,9	5,8	
6. Inkomen en vermogen											
Beschikbaar inkomen per persoon ⁵⁾	gld 1995=100	23 200*									
		108*									
7. Consumptie en sparen											
Consumptieve bestedingen per persoon ⁵⁾	gld	22 100*									
Besparingen per persoon ⁵⁾	gld	1 100*									
Consumptie (volumemutatie per persoon) ⁶⁾	%	2,9	3,6	3,1		2,9	2,9	3,9	2,7	2,5	2,9
Index consumentenvertrouwen ⁷⁾	n.v.t.	15	17	14	25	18	21	26	28	25	20
Consumentenprijsindex											
Alle huishoudens	1995=100	104,2	106,3	108,6	111,4	108,9	109,4	109,8	111,2	111,8	112,7
Werknemers laag	1995=100	104,1	106,1	108,4	111,1	108,6	109,2	109,5	110,8	111,5	112,5
Geharmoniseerde index CPI, Nederland	1996=100	101,9	103,7	105,8	108,2	105,7	106,4	106,6	108,2	108,6	109,6

¹⁾ Betreft vakverenigingen aangesloten bij de FNV, het CNV en de Vakcentrale MHP en tot 1998 de AVC.

²⁾ De gegevens in het tweede kwartaal van 1998 zijn exclusief de acties in verband met de CAO-Gezondheidszorg en de CAO-Welzijn.

³⁾ Cijfers over de periode 1995 t/m 1998 wijken af van die gepubliceerd vóór oktober 1999 in de SEM. De cijfers zijn herberekend aan de hand van nieuwe richtlijnen van de Europese Unie en de Verenigde Naties.

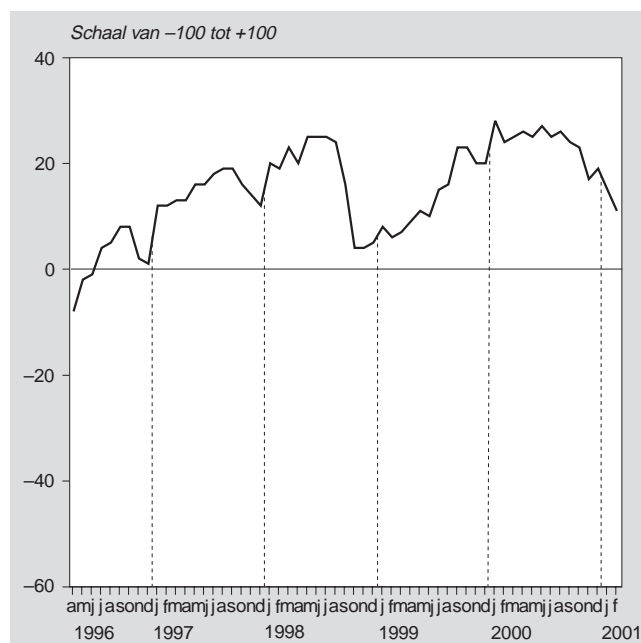
⁴⁾ Inclusief zwangerschaps- en bevallingsverlof.

⁵⁾ De cijfers zijn aangepast aan de uitkomsten van de Nationale rekeningen na de revisie van 1995.

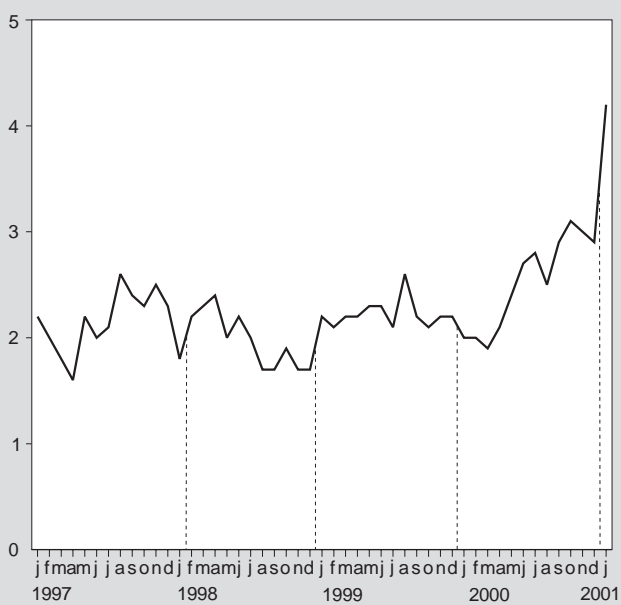
⁶⁾ Mutatie t.o.v. (de overeenkomstige periode van) voorgaand jaar; vanaf december 1999 gewijzigde cijfers vanaf 1996 vanwege nieuwe richtlijnen Nationale Rekeningen.

⁷⁾ Jaar- en kwartaalcijfers zijn berekend als een gewogen gemiddelde van het maandelijks vastgestelde consumentenvertrouwen. De index is weergegeven op een schaal van -100 tot +100.

3. Index consumentenvertrouwen

4. Procentuele verandering consumentenprijsindex-alle huishoudens t.o.v. overeenkomstige maand voorgaand jaar (1995=100)

2.1 Beroepsbevolking en werkloosheid

Geregistreerde werkloosheid

Toelichting bij de tabel 2.1.1

Het CBS stelt sinds 1988 gegevens samen over de geregistreerde werkloosheid. De toegepaste methode staat beschreven in het artikel 'Hoe telt het CBS het aantal geregistreerde werklozen'.

Dit artikel is opgenomen in de CBS-publicatie *Enquête beroepsbevolking 1994*. In dezelfde publicatie is ook het artikel *Tijdreeksen geregistreerde werkloosheid en beroepsbevolking* opgenomen.

Voor de jaren 1970–1994 vindt men hierin tijdreeksen van de werkzame en werkloze beroepsbevolking en van de geregistreerde werkloosheid.

Bron: CBS Statistiek geregistreerde werkloosheid.

Tabel 2.1.1
Geregistreerde werklozen naar geslacht, leeftijd en duur van inschrijving, driemaandsgemiddelden ¹⁾
Number of registered unemployed by sex, age and duration of registration (three-month moving averages)

	1999				2000			
	sept.	okt.	nov.	dec.	sept.	okt.	nov.	dec.
	<i>x 1 000</i>							
Leeftijd en geslacht								
Man	104	113	100	113	86	88	90	101
16–24 jaar	14	12	9	11	8	5	7	12
25–64 jaar	90	101	91	102	78	82	83	89
Vrouw	107	93	88	88	96	102	96	86
16–24 jaar	20	11	14	12	15	16	14	14
25–64 jaar	87	82	75	76	81	86	81	72
Totaal	211	206	189	201	181	190	186	187
16–24 jaar	34	24	23	23	23	22	22	26
25–34 jaar	63	65	53	55	45	52	53	55
35–64 jaar	114	118	113	123	114	117	111	106
Duur inschrijving en geslacht ²⁾								
Tot 1 jaar	111	112	102	107	104	109	108	119
man	57	62	53	58	48	47	48	61
vrouw	54	50	49	49	56	63	59	58
1 jaar of langer	100	94	87	94	78	81	78	68
man	47	52	48	55	38	41	42	40
vrouw	53	43	39	40	40	40	36	28
Totaal	211	206	189	201	181	190	186	187

¹⁾ Driemaandsgemiddelden opgenomen onder de middelste maand. Niet voor seizoen gecorrigeerde cijfers.

²⁾ Duur inschrijving volgens registratie bij arbeidsbureaus; het betreft een onafgebroken periode van inschrijving.

2.3 Collectieve arbeidsvoorwaarden en vakverenigingen

Indexcijfers van cao-lonen

Cao-uurlonen iets gestegen

Het cao-loon per uur inclusief bijzondere beloningen van werknemers (jeugd en volwassenen tezamen) in januari 2001 is ten opzichte van december 2000 met 0,3% gestegen. Dit is berekend op basis van afgesloten collectieve arbeidsvoorwaarden-regelingen tot eind januari 2001. De resultaten over 2000 zijn nog voorlopig, omdat voor een klein deel van de werknemers nog geen nieuwe collectieve arbeidsovereenkomst is vastgesteld.

Wijzigingen in weging en het aantal cao's

Vanaf het indexcijfer van januari 2001 is een aantal wijzigingen in cao's en in de berekeningswijze van de indexcijfers verwerkt in de cijfers. De indexcijfers van 2000 zijn met nieuwe wegingsfactoren berekend, die gebaseerd zijn op de nu beschikbare loonsomgegevens over het wegingsjaar 1999. Bovendien zijn met ingang van 2000 twee cao's vervallen, namelijk:

- Albert Heijn B.V. Centrale slagerijen, in de detailhandel (sbi-code 52) en
  - Notariaat, in de overige zakelijke dienstverlening (sbi-code 74).
- Deze wijzigingen hebben op de meeste deelindices geen of nauwelijks invloed gehad. Wel op de indexcijfers over 2000 van de zakelijke dienstverlening (sbi-code 70–74), van de financiële instellingen en zakelijke dienstverlening (sbi-code 65–74) en commerciële dienstverlening (sbi-code 50–74); vooral omdat de cao Notariaat is vervallen.

De overhevelingstoeslag vervalt

In 1990 is de belastingherziening doorgevoerd die voortvloeide uit de voorstellen van de commissie Oort. Hierbij zijn onder andere de toenmalige werkgeverspremies voor de AWBZ en AAW overgeheveld naar de werknemer. Hiermee werd een uniforme grondslag gecreëerd voor de heffing van de loonbelasting en de premies volksverzekeringen. Ter compensatie hiervoor betaalden werkgevers voortaan een *overhevelingstoeslag* aan werknemers. In 1998 is deze toeslag sterk verlaagd, toen de WAO-premie ten laste van de werkgever werd gebracht, in plaats van ten laste van de werknemer. In de Wet Bruterings Overhevelingstoeslag Lonen en de Regeling bruterings overhevelingstoeslag Lonen 2001 is bepaald dat de overhevelingstoeslag per 1 januari 2001 vervalt en vanaf die datum in het bruto loon zal worden opgenomen. De wettelijke verhoging van het bruto loon bedraagt 1,9 procent, met een maximum van 1 745 gulden per jaar. Van deze verplichte verhoging van het bruto loon kunnen bedrijven afwijken als hierover in de cao afspraken zijn gemaakt.

Bruterings mag geen gevolgen hebben voor de indexcijfers

Het bruto loon dat bij de statistiek Indexcijfers van cao-lonen tot en met december 2000 werd waargenomen, omvatte de overhevelingstoeslag niet. Wél was het een onderdeel van de contractuele loonkosten. Zonder ingrijpen zou de veranderde wetgeving ertoe leiden dat de te publiceren cao-lonen vanaf januari 2001 een grote stijging te zien zouden geven. Een dergelijk cijfer geeft echter geen reëel beeld van de cao-loonontwikkeling. Daarom is besloten de bruterings van de overhevelingstoeslag zodanig te verwerken, dat de bruterings in beginsel geen gevolgen heeft voor de te publiceren uitkomsten over de ontwikkeling van de cao-lonen en de contractuele loonkosten.

Voorbeeld

Neem bijvoorbeeld een cao waarin werknemers in een bepaalde schaal in december 2000 precies 5000 gulden per maand verdienen. De wettelijke bruterings leidt dan tot een bruto loonsverhoging van 95 gulden (1,9 procent van 5000 gulden). Als in deze cao geen afspraken zijn gemaakt over een afwijkende bruterings of andere loonsverhogingen, bedraagt het cao-schaalloon vanaf januari 2001 dus 5 095 gulden. Bij het berekenen van de indexcijfers van de cao-loonontwikkeling wordt dit gebruteerde schaalloon vanaf januari 2001 vervolgens verminderd met het volgens de wettelijke regeling berekende bruteringsbedrag per december 2000. Dus: 5 095 min 95 is 5 000 gulden. Vervolgens kan geconcludeerd worden dat het cao-loon tussen december 2000 en januari 2001 ongewijzigd is gebleven.

Als deze werknemers vanaf januari 2001 ook een echte cao-loonsverhoging hebben, zal het schaalloon in januari 2001 bijvoorbeeld 5 295 gulden bedragen. De cao-loonontwikkeling tussen december 2000 en januari 2001 berekenen we dan als volgt: $((5\ 295 - 95) / 5\ 000) - 1$ x 100 procent = 4,0 procent, en dus niet 5,9 procent.

In beginsel geen effect

Bij het bepalen van de loonmutatie 2000/2001 wordt voor beide jaren van vergelijkbare lonen uitgegaan: het bruto loon in 2000 is exclusief de overhevelingstoeslag, en in 2001 is het gebruteerde bruto loon verminderd overeenkomstig de wettelijke bruteringsregeling. De resulterende loonmutatie 2000/2001 geeft in beginsel dus alleen de werkelijke cao-loonontwikkeling weer. De bruterings van de overhevelingstoeslag beïnvloedt deze te publiceren indexcijfers niet, *tenzij* in cao's afwijkende afspraken zijn gemaakt over de bruterings. Als in een cao overeen is gekomen dat niet het wettelijke bruteringspercentage van 1,9 wordt gehanteerd, maar bijvoorbeeld 1,5 procent, laten de indexcijfers die het CBS publiceert een *kleine daling* zien (afgezien van de overige cao-loonmutaties). Als daarentegen in een cao is afgesproken dat de bruterings niet gemaximeerd wordt (in tegenstelling tot de wettelijke regeling), *stijgen* de door het CBS te publiceren cao-lonen enigszins.

Contractuele loonkosten

Ook de te publiceren indexcijfers over de ontwikkeling van de contractuele loonkosten veranderen in beginsel niet door de bruterings: tot en met 2000 maakt de overhevelingstoeslag deel uit van de loonkosten, terwijl vanaf 2001 wordt uitgegaan van cao-lonen waarin de gebruteerde overhevelingstoeslag verwerkt is.

Toelichting bij de tabellen 2.3.1–2.3.3

Uit de statistiek Indexcijfers van cao-lonen (voorheen regelingslonen) komen elke maand cijfers beschikbaar over de contractuele loon- en arbeidsduurontwikkeling. Deze cijfers hebben betrekking op de loon- en arbeidsduurgegevens zoals die staan vermeld in collectieve arbeidsovereenkomsten en andere collectieve loonregelingen (cao's). Bij dit onderzoek worden geen enquêteformulieren aan bedrijven en instellingen verstuurd, maar wordt gebruik gemaakt van de in cao's opgenomen gegevens. Hieronder volgt een beknopte toelichting op deze cijfers. Een meer uitgebreide beschrijving kunt u vinden in het *Supplement bij de Sociaal-economische maandstatistiek 1993, no. 3* en in de publicatie *Arbeid en lonen van werknemers 1993 (CBS 1994)*. Praktische informatie over het gebruik van indexcijfers voor leveringscontracten met een lange looptijd is opgenomen in de brochure *Prijsindexering in leveringscontracten (CBS 1996)*.

Begrippen

De statistiek biedt indexcijfers over de ontwikkeling van:

- de cao-lonen;
- de contractuele loonkosten;
- de contractuele arbeidsduur.

Met de *indexcijfers van de cao-lonen* wordt de ontwikkeling van de bruto lonen weergegeven waarop werknemers bij een normale arbeidsduur onvoorwaardelijk recht hebben. Hierbij wordt een onderscheid gemaakt naar cao-lonen inclusief bijzondere beloningen en cao-lonen exclusief bijzondere beloningen, en tussen cao-lonen per uur en cao-lonen per maand. Het cao-loon inclusief bijzondere beloningen omvat de volgende elementen:

- het loon voor normale arbeidstijd;
- alle bindend voorgeschreven, regelmatig betaalde toeslagen;
- alle bindend voorgeschreven bijzondere (niet maandelijkse) beloningen, zoals de vakantietoeslag of de eindejaarsuitkering.

Uitgesloten zijn dus toeslagen die in de cao's voorwaardelijk zijn gesteld, zoals een leeftijdstoelage of een toeslag voor ploegendienst, en individuele loonstijgingen.

De brutoering van de overhevelingstoelage (vanaf januari 2001) is zodanig in de indexcijfers verwerkt, dat de brutoering niet leidt tot loonmutaties, voorzover niet van de wettelijke brutoeringsregeling (verhoging van het loon met 1,9 procent met een maximum van 1 745 gulden per jaar) is afgeweken.

De *indexcijfers van de contractuele loonkosten* geven de ontwikkeling weer van de loonkosten voor werkgevers. Hiertoe wordt het bovenvermelde cao-loon inclusief bijzondere beloningen uitgebreid met:

- alle wettelijk voorgeschreven sociale lasten (premies voor WAO, WW, wachtgeld en ZFW, uitgezonderd premie ZW) en (tot en met 2000) de overhevelingstoelage,
- alle contractueel aangegane, bindend voorgeschreven sociale lasten (premies voor VUT, (pre)pensioenen, bovenwettelijke verzekering voor arbeidsongeschiktheid e.d. en sociale en bedrijfstakfondsen).

De *indexcijfers van de contractuele arbeidsduur* geven de ontwikkeling weer van de in cao's overeengekomen jaarlijkse arbeidsduur van volwassen voltijdwerknemers. Deze contractuele arbeidsduur is te beschouwen als het maximaal aantal te werken uren per jaar. Dit wordt berekend door de normale arbeidsduur (zoals vermeld in de cao) te verminderen met het aantal officiële feestdagen (vastgesteld op zes dagen per jaar), het aantal onvoorwaardelijke vakantiedagen en eventuele arbeidsduurverkortingen. Met voorwaardelijke arbeidsduurverkortingen, bijvoorbeeld vanwege leeftijd of ploegendienst, wordt geen rekening gehouden.

Populatie

Het onderzoek omvat cao's van bedrijven en instellingen uit alle bedrijfstakken en grootteklassen, behalve:

- particuliere huishoudens met personeel in loondienst (sbi-code 95);
- ambassades, consulaten en internationale gemeenschapsorganen (sbi-code 99).

Buiten beschouwing blijft de loon- en arbeidsduurontwikkeling van:

- werknemers die geen voltijdbaan hebben;
- werknemers die niet onder een cao vallen.

Per cao gemeten loon- en arbeidsduurontwikkelingen worden samengevoegd en gewogen met behulp van loonsommen waarin ook werknemers die geen voltijdbaan hebben én werknemers die niet onder een cao vallen zijn meegenomen. Er wordt dus verondersteld dat de cao-loonmutaties ook betrekking hebben op werknemers die in deeltijd werken of die niet onder de werkingssfeer van een cao vallen. In 1990, het basisjaar van de huidige reeks indexcijfers, hadden twee van de drie werknemers een voltijdbaan

en viel ongeveer driekwart van alle werknemers onder de werkingssfeer van een cao.

Beschikbare cijfers

De indexcijfers zijn in een aantal varianten beschikbaar:

- cao-lonen per maand inclusief bijzondere beloningen;
- cao-lonen per maand exclusief bijzondere beloningen;
- cao-lonen per uur inclusief bijzondere beloningen;
- contractuele loonkosten per uur inclusief bijzondere beloningen;
- jaarlijkse contractuele arbeidsduur van volwassen voltijdwerknemers.

De indexcijfers van de cao-lonen per maand ontwikkelen zich onafhankelijk van wijzigingen in de arbeidsduur (normale arbeidsduur, verlofdagen en arbeidsduurverkortingen). Deze wijzigingen zijn wel van invloed op de indexcijfers van de cao-lonen per uur, de contractuele loonkosten per uur en natuurlijk de jaarlijkse contractuele arbeidsduur.

Een uitsplitsing van de indexcijfers van de cao-lonen is beschikbaar naar categorie werknemers (jeugd en volwassenen), cao-sector (particuliere bedrijven, overheid en gesubsidieerde sector) en economische activiteit (bedrijfssector, bedrijfstak en -klasse). De indexcijfers van de contractuele loonkosten zijn beschikbaar naar economische activiteit en die van de contractuele arbeidsduur naar cao-sector en economische activiteit.

In de indexcijfers zijn regelingen verwerkt die op het moment van samenstellen van de cijfers bekend waren. Daarna kunnen de gegevens nog wijzigen als cao's met terugwerkende kracht worden afgesloten. De eerst gepubliceerde indexcijfers zijn daarom vaak lager dan de later gepubliceerde voorlopige en definitieve indexcijfers. De gegevens van een kalenderjaar worden definitief vastgesteld, als alle cao's zijn afgesloten, maar uiterlijk in de maand mei van het daarop volgende jaar.

Voor een correct gebruik dienen indexcijfers van eenzelfde status te worden gehanteerd. Dit betekent dus dat eerst gepubliceerde cijfers vergeleken moeten worden met eerst gepubliceerde, voorlopige met voorlopige en definitieve met definitieve cijfers.

Methode

Om een goed beeld van de contractuele loon- en arbeidsduurontwikkeling te krijgen, is het niet nodig alle cao's waar te nemen. Enkele uitzonderingen daargelaten worden alleen cao's waargenomen die voor minstens 500 werknemers gelden én loontabellen bevatten. Van deze cao's worden niet alle loon- en arbeidsduurgegevens verwerkt, maar enkele representatieve meetpunten (zwaartepunten): ruim 8 100 voor de reeks 1990=100. De veranderingen per meetpunt worden in een aantal stappen samengevoegd tot te publiceren uitkomsten.

Eenmaal per tien jaar wordt het aantal meetpunten vastgesteld. De keuze van de meetpunten is gebaseerd op de verdeling van de werknemers over de loonschalen in het basisjaar. Informatie over deze verdeling wordt via een eenmalig onderzoek verkregen. Daarbij wordt ook het gewicht (loonsommen) van de meetpunten per cao vastgesteld. Deze gewichten blijven constant totdat het basisjaar wordt aangepast. Door het constant houden van deze gewichten hebben veranderingen in de samenstelling van de werknemerspopulatie per cao (zoals de leeftijdsopbouw) geen invloed op de indexcijfers. De gewichten per bedrijfsklasse en cao-sector worden wel ieder jaar aangepast. Hierdoor zijn verschuivingen in de aantallen werknemers naar bedrijfsklasse en cao-sector wel van invloed op de indexcijfers.

Standaard bedrijfsindeling (SBI 1993)

Voor de indeling van bedrijven naar economische activiteit wordt de Standaard bedrijfsindeling van 1993 (SBI 1993) gebruikt. Dit is een CBS-indeling waarbij de economische activiteit van een bedrijf of instelling gekenmerkt wordt door het voortgebrachte pro-

duct, de in het productieproces gebruikte grondstoffen en hulpdiensten, en de aard van het productieproces. Voor publicatiedoeleinden wordt een enigszins aangepaste versie van de classificatie gebruikt, met vereenvoudigde benamingen voor de economische activiteiten en iets andere termen voor de hiërarchische opbouw. Het hoogste niveau is een indeling in vier bedrijfssectoren. Deze bedrijfssectoren zijn onderverdeeld in zestien bedrijfstakken, die op hun beurt weer gesplitst zijn in bedrijfsklas-

sen en bedrijfsgroepen. De cijfercodes die voor de indeling worden gebruikt, vormen niet altijd een aaneensluitende reeks. Het ontbreken van bepaalde codes betekent dus niet automatisch dat deze groepen in de statistiek ontbreken.

In de tabellen worden de uitkomsten gedetailleerd naar de vier bedrijfssectoren, alle waargenomen bedrijfstakken met uitzondering van de bedrijfstak delfstoffenwinning, en een selectie van de belangrijkste bedrijfsklassen.

Tabel 2.3.1
Cao-lonen per uur inclusief bijzondere beloningen
Hourly wage rates including holiday allowance and other benefits

	Sbi-code ¹⁾ 2000	1990=100											2001*	
		jan.	febr.	maart	april	mei	juni	juli	aug.	sept.	okt.	nov.	dec.	jan.
Totaal	01-93	130,2	130,3	130,8	131,4	131,4	131,6	132,8	133,1	133,4	133,6	133,6	133,6	134,0
Leeftijdscategorie														
Jeugd		130,5	130,7	130,8	131,0	131,0	131,1	132,9	133,0	133,7	133,8	133,8	133,9	134,4
Volwassenen		130,2	130,3	130,8	131,4	131,4	131,7	132,8	133,1	133,4	133,5	133,5	133,6	133,9
Cao-sector														
Particuliere bedrijven		130,9	131,0	131,2	132,0	132,0	132,2	133,8	133,7	134,2	134,3	134,3	134,4	134,8
Overheid		128,1	128,2	129,8	129,9	129,8	130,0	130,0	131,5	131,5	131,9	131,9	131,9	132,1
Gesubsidieerde sector		129,4	129,6	129,8	130,1	130,2	131,2	131,9	131,9	131,9	132,0	132,0	132,0	132,1
Bedrijfssector ¹⁾														
Landbouw en visserij	01-05	135,2	135,2	135,2	135,2	135,2	135,2	137,5	137,6	137,6	137,6	137,6	137,6	138,6
Industrie en bouwnijverheid	10-45	131,8	131,9	132,2	133,1	133,1	133,2	134,7	134,7	135,3	135,2	135,2	135,3	135,6
Commerciële dienstverlening	50-74	129,9	129,9	130,1	130,8	130,8	131,0	132,6	132,6	132,9	133,1	133,1	133,1	133,7
Niet-commerciële dienstverlening	75-93	129,0	129,2	130,2	130,4	130,4	130,9	131,1	132,0	132,1	132,5	132,5	132,5	132,6
Bedrijfstak ¹⁾														
Industrie	15-37	130,4	130,6	131,0	132,2	132,2	132,3	133,7	133,7	134,5	134,5	134,5	134,6	134,8
Energie- en waterleidingbedrijven	40-41	128,7	128,7	128,7	129,4	129,1	129,1	129,1	129,8	129,8	130,5	130,5	130,5	130,9
Bouwnijverheid	45	135,7	135,7	135,7	135,8	135,8	136,1	138,1	138,1	138,1	137,7	137,7	137,7	138,2
Handel	50-52	131,4	131,6	131,7	132,1	132,2	132,5	134,6	134,4	134,4	134,9	134,9	134,9	135,2
Horeca	55	132,4	132,4	132,4	132,4	132,4	132,4	136,9	136,9	136,9	137,2	137,2	137,2	137,2
Vervoer en communicatie	60-64	128,8	128,8	128,8	131,6	131,6	131,6	131,6	131,6	131,6	131,8	131,8	132,0	132,0
Financiële instellingen	65-67	129,4	129,4	130,5	130,6	130,6	131,3	134,8	134,8	134,8	134,8	134,8	135,3	135,2
Zakelijke dienstverlening	70-74	128,8	128,8	128,8	129,0	129,0	129,0	129,9	130,0	130,9	130,9	130,9	130,9	132,1
Openbaar bestuur	75	128,5	128,7	128,9	129,0	128,8	128,8	128,8	131,3	131,3	132,2	132,2	132,2	132,5
Onderwijs	80	127,4	127,4	131,5	131,5	131,5	131,5	131,5	131,5	131,5	131,5	131,5	131,5	131,6
Gezondheids- en welzijnszorg	85	129,6	130,0	130,0	130,1	130,1	131,9	132,3	132,5	132,5	132,5	132,5	132,5	132,4
Cultuur en overige dienstverlening	90-93	131,2	131,3	131,8	132,3	132,6	132,6	133,1	133,2	134,2	134,7	134,7	134,7	135,3
Bedrijfsklasse ¹⁾														
Voedings- en genotmiddelenindustrie	15-16	131,4	131,4	131,5	132,7	132,7	132,8	134,0	134,0	134,0	134,1	134,1	134,1	134,5
Grafische industrie	22	129,0	131,5	131,5	131,5	131,5	131,5	132,1	132,1	132,1	132,1	132,1	133,0	133,5
Chemische industrie	24	133,3	133,3	133,3	135,2	135,3	135,4	135,5	135,5	135,5	135,5	135,5	135,5	135,3
Metaal- en elektrotechnische industrie	27-35	129,0	129,0	129,8	131,1	131,1	131,1	132,9	133,0	135,0	135,0	135,0	135,0	135,1
Groothandel	51	130,4	130,4	130,4	131,0	131,0	131,3	133,6	133,3	133,3	133,4	133,3	133,3	133,7
Detailhandel	52	133,8	134,4	134,7	135,0	135,0	135,5	136,9	137,0	137,0	138,2	138,2	138,3	138,5
Financiële instellingen en zakelijke dienstverlening	65-74	128,9	128,9	129,2	129,4	129,4	129,5	131,2	131,2	131,8	131,9	131,9	132,0	132,9
Bankwezen	65	129,1	129,1	130,7	130,7	130,7	130,7	135,7	135,7	135,7	135,7	135,7	135,7	135,6
Verzekeringswezen en pensioenfondsen	66	130,2	130,2	130,3	130,6	130,6	133,2	133,2	133,2	133,2	133,2	133,2	134,8	134,8

¹⁾ Indeling naar economische activiteit volgens de Standaard bedrijfsindeling (SBI 1993).

Tabel 2.3.2
Cao-lonen per maand inclusief bijzondere beloningen
Monthly wage rates including holiday allowance and other benefits

	Sbi-code ¹⁾	2000												2001*
		jan.	febr.	maart	april	mei	juni	juli	aug.	sept.	okt.	nov.	dec.	jan.
<i>1990=100</i>														
Totaal	01–93	127,3	127,4	127,8	128,3	128,3	128,6	129,7	130,0	130,3	130,5	130,5	130,5	130,9
Leeftijdscategorie														
Jeugd		129,0	129,2	129,2	129,4	129,5	129,6	131,3	131,4	132,2	132,2	132,2	132,3	132,9
Volwassenen		127,1	127,3	127,7	128,3	128,3	128,5	129,7	129,9	130,2	130,4	130,4	130,4	130,7
Cao-sector														
Particuliere bedrijven		129,2	129,4	129,6	130,2	130,3	130,4	131,9	131,9	132,4	132,5	132,5	132,5	133,0
Overheid		122,9	123,0	124,5	124,6	124,5	124,7	124,7	126,1	126,1	126,6	126,6	126,6	126,7
Gesubsidieerde sector		122,9	123,1	123,3	123,6	123,6	124,6	125,3	125,3	125,3	125,4	125,4	125,4	125,5
Bedrijfssector ¹⁾														
Landbouw en visserij	01–05	132,3	132,3	132,3	132,3	132,3	132,3	134,6	134,6	134,6	134,6	134,6	134,6	135,6
Industrie en bouwnijverheid	10–45	130,2	130,3	130,6	131,2	131,3	131,4	132,8	132,9	133,4	133,4	133,4	133,4	133,7
Commerciële dienstverlening	50–74	128,0	128,1	128,3	129,0	129,0	129,2	130,7	130,7	131,0	131,2	131,2	131,3	131,8
Niet-commerciële dienstverlening	75–93	123,2	123,4	124,4	124,6	124,5	125,1	125,3	126,1	126,2	126,6	126,6	126,6	126,7
Bedrijfstak ¹⁾														
Industrie	15–37	129,3	129,6	130,0	130,7	130,8	130,8	132,2	132,2	133,0	133,1	133,1	133,2	133,3
Energie- en waterleidingbedrijven	40–41	126,3	126,3	126,3	127,0	126,7	126,7	126,7	127,4	127,4	128,1	128,1	128,1	128,5
Bouwnijverheid	45	132,8	132,8	132,8	132,9	132,9	133,2	135,2	135,2	135,2	134,8	134,8	134,8	135,2
Handel	50–52	129,8	130,0	130,1	130,6	130,7	130,9	133,0	132,9	132,9	133,3	133,3	133,3	133,6
Horeca	55	132,2	132,2	132,2	132,2	132,2	132,2	136,7	136,7	136,7	137,1	137,1	137,1	137,1
Vervoer en communicatie	60–64	126,9	126,9	126,9	129,6	129,6	129,6	129,6	129,6	129,6	129,8	129,8	130,0	130,0
Financiële instellingen	65–67	124,0	124,0	125,2	125,2	125,2	125,9	129,3	129,3	129,3	129,3	129,3	129,7	129,7
Zakelijke dienstverlening	70–74	128,0	128,0	128,0	128,2	128,2	128,2	129,1	129,2	130,1	130,1	130,1	130,1	131,3
Openbaar bestuur	75	123,6	123,8	123,9	124,1	123,8	123,8	123,8	126,3	126,3	127,1	127,1	127,1	127,4
Onderwijs	80	121,6	121,6	125,6	125,6	125,6	125,6	125,6	125,6	125,6	125,6	125,6	125,6	125,6
Gezondheids- en welzijnzorg	85	122,5	122,8	122,8	122,9	122,9	124,6	125,0	125,2	125,2	125,2	125,2	125,2	125,1
Cultuur en overige dienstverlening	90–93	127,7	127,8	128,2	128,7	129,0	129,0	129,5	129,6	130,6	131,1	131,1	131,1	131,6
Bedrijfsklasse ¹⁾														
Voedings- en genotmiddelenindustrie	15–16	131,5	131,5	131,6	132,7	132,8	132,9	134,0	134,0	134,0	134,1	134,1	134,1	134,6
Grafische industrie	22	129,0	131,5	131,5	131,5	131,5	131,5	132,2	132,2	132,2	132,2	132,2	133,1	133,6
Chemische industrie	24	129,7	129,7	129,7	131,5	131,7	131,7	131,8	131,8	131,8	131,8	131,8	131,8	131,6
Metaal- en elektrotechnische industrie	27–35	128,7	128,7	129,5	129,9	129,9	129,9	131,8	131,8	133,8	133,9	133,9	133,9	133,9
Groothandel	51	129,5	129,5	129,5	130,0	130,1	130,3	132,6	132,3	132,3	132,4	132,4	132,4	132,7
Detailhandel	52	131,1	131,7	132,0	132,3	132,3	132,7	134,2	134,2	134,2	135,4	135,4	135,5	135,7
Financiële instellingen en zakelijke dienstverlening	65–74	126,8	126,8	127,1	127,2	127,2	127,4	129,0	129,0	129,7	129,7	129,7	129,8	130,7
Bankwezen	65	121,6	121,6	123,1	123,1	123,1	123,1	127,8	127,8	127,8	127,8	127,8	127,8	127,7
Verzekeringswezen en pensioenfondsen	66	129,4	129,4	129,4	129,7	129,8	132,3	132,3	132,3	132,3	132,3	132,3	134,0	134,0

¹⁾ Indeling naar economische activiteit volgens de Standaard bedrijfsindeling (SBI 1993).

Tabel 2.3.3
Contractuele loonkosten per uur inclusief bijzondere beloningen
Hourly contractual labour costs including holiday allowance and other benefits

	Sbi-code ¹⁾	2000												2001*
		jan.	febr.	maart	april	mei	juni	juli	aug.	sept.	okt.	nov.	dec.	jan.
<i>1990=100</i>														
Metaal- en elektrotechnische industrie	27–35	129,1	129,1	130,0	131,3	131,3	131,3	133,2	133,2	135,5	135,3	135,3	135,3	134,2
Verzekeringswezen en pensioenfondsen	66	131,3	131,3	131,4	131,7	131,7	134,3	134,3	134,3	134,3	134,3	134,3	136,0	135,1
Openbaar bestuur	75	129,8	130,1	130,2	130,4	130,1	130,1	130,0	132,7	132,7	133,6	133,6	133,6	133,0
Onderwijs	80	130,3	130,3	134,6	134,6	134,6	134,6	134,6	134,6	134,6	134,6	134,6	134,6	133,6
Gezondheids- en welzijnzorg	85	127,3	127,7	127,7	127,8	127,8	129,6	130,0	130,2	130,2	130,2	130,2	130,2	129,2

¹⁾ Indeling naar economische activiteit volgens de Standaard bedrijfsindeling (SBI 1993).

Ledentallen vakcentrales weinig veranderd in 3^e kwartaal 2000

Op het eind van het derde kwartaal, op 1 oktober 2000, waren volgens opgave van de vakcentrales 1,2 miljoen personen lid van een vakvereniging aangesloten bij de FNV, 355 duizend personen lid bij het CNV en 214 duizend personen aangesloten bij de Vakcentrale MHP.

In de loop van het derde kwartaal van 2000 zijn de ledentallen van de vakverenigingen nauwelijks veranderd. De ledentallen bij de FNV en het CNV daalden met respectievelijk twee- en éénduizend. Het ledental van de Vakcentrale MHP steeg met driehonderd.

Vergeleken met een jaar eerder daalden de ledentallen bij alle drie de vakcentrales afzonderlijk met drieduizend.

Toelichting op de tabellen 2.3.4–2.3.6

Onder een vakvereniging wordt verstaan een vereniging van werknemers die zich ten doel stelt de collectieve en/of individuele belangen van de leden te behartigen bij hun werkgevers of bij instanties die invloed op de arbeidsvoorwaarden uitoefenen.

De meeste vakverenigingen zijn aangesloten bij een centrale of overkoepelende organisatie, zoals FNV, CNV, Vakcentrale MHP en de beroepsfederaties.

Onder de vakbeweging wordt verstaan alle vakverenigingen samen. Een georganiseerde is lid van een vakvereniging. Lid van een vakvereniging kunnen zijn personen in loondienst, evenals niet meer of nog niet werkzame personen, zoals geregistreerde werklozen, overige niet werkzame personen behorend tot de beroepsbevolking, gepensioneerden, personen met een arbeidsongeschiktheidsuitkering en dergelijke.

De gegevens die hier gepresenteerd worden zijn afkomstig van de vakcentrales FNV, CNV en Vakcentrale MHP. Het betreft de ledentallen van vakverenigingen en overkoepelende organisaties die aangesloten zijn bij één van de drie vakcentrales. Deze gegevens worden éénmaal per kwartaal door het CBS gepubliceerd. Daarnaast beschikt het CBS over gegevens over alle vakverenigingen, met een detaillering naar kenmerken van het ledenbestand, en over de organisatiegraad in Nederland. Deze gegevens zijn gebaseerd op een tweejaarlijkse structuurenquête in het kader van de Statistiek van de vakbeweging en op gegevens uit de Enquête beroepsbevolking. De structuurgegevens over 1999, alsmede de gegevens over de Enquête beroepsbevolking-1998 zijn gepubliceerd in de Sociaal-economische maandstatistiek van december 1999.

Tabel 2.3.4
Ledentallen van vakverenigingen aangesloten bij de Federatie Nederlandse Vakbeweging
Members of trade unions affiliated to the Dutch Federation of Trade Unions

	1999		2000			
	1 juli	1 oktober	1 januari	1 april	1 juli	1 oktober
	<i>x 1 000</i>					
Totaal	1 241,375	1 237,167	1 233,913	1 231,571	1 236,263	1 234,2
Vakvereniging						
FNV Bondgenoten	498,1	491,2	490,3	488,7	495,0	494,7
ABVAKABO FNV	361,0	360,9	360,0	360,1	359,3	358,6
FNV Bouw	160,8	160,0	159,6	158,9	158,2	157,6
Algemene Onderwijsbond AOb	74,7	74,7	73,3	73,5	73,6	73,3
FNV Kunsten, Informatie en Media	47,7	51,4	51,4	51,2	51,1	51,1
FNV Horecabond	28,1	28,1	28,1	28,2	28,3	28,2
Algemene Federatie van Militair Personeel AFMP	19,5	19,3	19,1	18,9	18,6	18,5
Nederlandse Politiebond NPB	19,5	19,5	19,8	19,9	19,9	20,0
Kappersbond FNV	9,0	9,0	9,1	9,2	9,3	9,3
Nederlandse Vereniging van Journalisten NVJ	7,1	7,2	7,3	7,4	7,4	7,5
FNV Vrouwenbond	7,3	7,2	7,1	7,0	6,9	6,9
Federatie van Werknemersorganisaties in de Zeevaart FWZ	6,3	6,3	6,3	6,3	6,3	6,3
Bond van Werknemers in de Sport BWS	1,6	1,6	1,6	1,5	1,6	1,5
Vereniging van Contractspelers VVCS	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9

Bron: Statistiek van de Vakbeweging, Kwartaalenquête.

Tabel 2.3.5
Ledentallen van vakverenigingen aangesloten bij het Christelijk Nationaal Vakverbond
Members of trade unions affiliated to the Dutch Federation of Christian Trade Unions

	1999		2000			
	1 juli	1 oktober	1 januari	1 april	1 juli	1 oktober
	<i>x 1 000</i>					
Totaal	362,1	357,1	356,1	357,0	355,6	354,5
Vakvereniging						
CNV BedrijvenBond	87,3	87,9	87,9	87,7	87,8	87,5
CFO: CNV-bond voor Overheid, Zorgsector en Verzelfstandigde Overheidsinstellingen	85,8	85,7	85,9	85,8	85,6	85,3
Onderwijsbonden CNV	59,6	59,7	57,8	58,9	57,7	57,4
Hout- en Bouwbond CNV	51,1	51,0	51,4	51,4	51,4	51,3
Dienstenbond CNV	34,2	34,2	34,4	34,4	34,4	34,4
Algemeen Christelijke Politiebond ACP	18,6	18,6	18,6	18,8	18,9	19,0
ACOM	15,4	15,3	15,4	15,1	15,0	14,8
Marechausseevereniging	5,3	0,0	0,0	0,0		
CNV Kunstenbond	3,3	3,3	3,3	3,4	3,5	3,5
Kostersbond CNV	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8
Bond van medewerkers in kerkelijke en daaraan verwante arbeid BKM	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Rechtstreekse leden	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4

Bron: Statistiek van de vakbeweging, Kwartaalenquête.

Tabel 2.3.6
Ledentallen van vakverenigingen aangesloten bij de Vakcentrale Middelbaar en Hoger Personeel
Members of trade unions affiliated to the Trade Union Federation for Staff and Managerial Personnel

	1999		2000			
	1 juli	1 oktober	1 januari	1 april	1 juli	1 oktober
	<i>x 1 000</i>					
Totaal	217,5	217,7	206,9	206,7	214,1	214,3
Vakvereniging						
UOV, Unie van Onafhankelijke Vakorganisaties	140,7	140,7	151,4	151,1	159,1	159,4
CMHF, Centrale van Middelbare en Hogere Functionarissen bij Overheid, Onderwijs, Bedrijven en Instellingen	49,3	49,3	51,0	51,0	50,3	50,3
VHP, de belangenorganisatie voor middelbaar en hoger personeel	23,0	23,1				
VNV, Vereniging van Nederlandse Verkeersvliegers		2,6	2,6	2,6	2,6	2,6
BBV, Beroepsorganisatie Banken Verzekeringen	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0

Bron: Statistiek van de vakbeweging, Kwartaalenquête.

2.5 Sociale Zekerheid

Uitkeringen krachtens de Algemene Bijstandswet (Abw), loaw en loaz

Aan het einde van het tweede kwartaal van 2000 ontvingen 347 duizend personen (huishoudens) een bijstandsuitkering, tegen 377 duizend een jaar daarvoor. Dit is een daling met bijna 30 duizend uitkeringen. Het aantal huishoudens met een bijstandsuitkering daalt al sinds 1995.

Het aantal huishoudens met een loaw-uitkering nam vanaf medio 1998 geleidelijk toe tot 21 500 aan het einde van februari 2000. Daarna is het aantal loaw-uitkeringen weer iets gedaald tot 20 500 aan het einde van het tweede kwartaal 2000. Het aantal huishoudens met een uitkering krachtens de loaz daalde de afgelopen twee jaar heel geleidelijk tot 3 600 aan het einde van het tweede kwartaal 2000.

Toelichting bij de tabellen 2.5.1 en 2.5.2

In de tabellen 2.5.1 en 2.5.2 wordt informatie gegeven over het aantal huishoudens met een uitkering krachtens de Algemene Bijstandswet (Abw), de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (loaw) en de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (loaz). De uitkomsten over de Abw hebben

betrekking op thuiswonenden jonger dan 65 jaar met een periodieke algemene bijstandsuitkering. Dit is een uitkering om in de noodzakelijke kosten van het bestaan te kunnen voorzien. De gegevens over de loaw en loaz hebben ook betrekking op personen (jonger dan 65 jaar) woonachtig in tehuizen, inrichtingen en dergelijke.

De resultaten van de Abw, loaw en loaz worden samengesteld op basis van gegevens die vanaf 1996 maandelijks door de gemeenten aan het CBS worden verstrekt. De in deze tabellen gepubliceerde cijfers bevatten een correctie voor administratieve vertraging van drie maanden. Dat is nodig omdat uit onderzoek is gebleken dat een aanzienlijk deel van de instroom in de bijstand pas na enige tijd in de bijstandsadministratie wordt opgenomen. Het gevolg is dat pas na enkele maanden met voldoende volledigheid over een bepaalde verslagmaand gepubliceerd kan worden.

Een uitkering wordt toegekend aan huishoudens, waarbij één persoon als aanvrager wordt aangemerkt. Bij (echt)paren is dat in veel gevallen de man. Dit betekent dat de persoonskenmerken zoals in de tabellen opgenomen, in de meeste gevallen betrekking hebben op mannelijke aanvragers. Gegevens over de overige leden van het huishouden, meestal dus vrouwen en jongeren (kinderen) komen niet tot uitdrukking in de tabellen.

Bron: CBS Statistiek Abw/loaw/loaz.

Tabel 2.5.1
Huishoudens¹⁾ met een periodieke algemene bijstandsuitkering of met een uitkering krachtens de loaw of de loaz, ultimo maand

	Abw	loaw	loaz
	x 1 000		
1998			
januari	435,1	19,3	4,1
februari	432,2	19,2	4,1
maart	426,0	19,2	4,0
april	422,0	19,2	4,0
mei	417,7	19,3	4,0
juni	412,6	19,3	4,0
juli	411,6	19,5	4,0
augustus	407,9	19,7	4,0
september	405,0	19,8	4,0
oktober	401,8	19,8	4,0
november	399,1	19,9	4,0
december	397,1	20,0	4,0
1999			
januari	394,4	20,7	4,0
februari	391,7	20,8	4,0
maart	389,1	20,9	3,9
april	385,3	20,9	3,9
mei	381,9	21,0	3,9
juni	376,9	21,1	3,9
juli	375,8	21,2	3,9
augustus	372,8	21,3	3,8
september	369,7	21,4	3,8
oktober	367,5	21,4	3,8
november	364,4	21,4	3,8
december	363,2	21,4	3,8
2000			
januari	360,5	21,5	3,8
februari	358,1	21,5	3,8
maart	355,2	21,3	3,7
april	352,2	21,0	3,7
mei	349,5	20,8	3,7
juni	346,5	20,5	3,6

¹⁾ Huishoudens waarvan de aanvrager jonger is dan 65 jaar.

Tabel 2.5.2
Huishoudens¹⁾ met periodieke algemene bijstand naar kenmerken van de aanvrager

	1998	1999		2000			
	31 dec.	31 maart	30 juni	30 sept.	31 dec.	31 maart	30 juni
	<i>x 1 000</i>						
Totaal	397	389	377	370	363	355	347
Geslacht							
Man	179	174	167	161	158	153	148
Vrouw	218	215	210	208	205	202	199
Leeftijd							
Jonger dan 21 jaar	10	10	9	9	9	9	8
21–29 jaar	78	74	68	65	62	60	56
30–39 jaar	115	113	109	106	104	100	98
40–49 jaar	93	91	89	88	86	85	84
50–64 jaar	101	101	101	101	102	101	101
Leefvorm							
Alleenstaande	222	217	208	203	199	195	189
Alleenstaande ouder	104	103	101	101	100	98	98
(Echt)paar	70	68	66	64	63	61	59
Anders	1	1	1	1	1	1	1
Burgerlijke staat²⁾							
Gehuwd ³⁾	99	96	90	88	86	84	81
Gescheiden	115	115	115	114	111	110	109
Ongehuwd	180	176	168	165	162	158	153
Weduwstaat	2	3	3	3	4	4	4
Onbekend	.	.	.	.	.	.	.
Nationaliteit							
Nederlandse	334	328	320	315	310	304	297
Niet-Nederlandse	55	54	51	50	48	46	45
Onbekend	7	7	6	5	5	4	5
Duur algemene bijstand							
Korter dan 1 jaar	88	84	78	76	75	73	69
1 jaar of langer	309	305	299	294	289	283	277

¹⁾ Huishoudens waarvan de aanvrager jonger is dan 65 jaar.

²⁾ De gegevens over de burgerlijke staat zijn vanaf 1999 voorlopig.

³⁾ Inclusief gehuwd, verlaten en gescheiden van tafel en bed.

2.7 Consumptie en sparen

Consumentenprijsindex

Toelichting bij de tabellen 2.7.1– 2.7.4

De consumentenprijsindex (CPI) meet de gemiddelde prijsverandering van de aankopen die huishoudens doen om in hun levensonderhoud te voorzien.

Naast de dagelijkse boodschappen gaat het om zaken als woninghuur, energie en duurzame goederen (auto's e.d.). De CPI houdt ook rekening met de prijs van overheidsdiensten en met consumptiegebonden belastingen, zoals onroerende-zaakbelasting en motorrijtuigenbelasting. Daarentegen blijven verzekerde ziektekosten buiten beschouwing.

De prijzen worden verspreid over het hele land gemeten. Dat gebeurt voor een deel door enquêtrices, die de winkels bezoeken. Daarnaast vindt er schriftelijke en telefonische enquêtering plaats. In de meeste gevallen wordt de prijs eens per maand waargenomen. Producten die in een maand sterk in prijs fluctueren, zoals verse groenten en vers fruit, vereisen een meer frequente meting. Bij andere onderdelen van de CPI, bijvoorbeeld bij woninghuur, kan juist worden volstaan met een lagere frequentie.

Voor drie bevolkingsgroepen wordt maandelijks een consumentenprijsindex berekend:

- alle (particuliere) huishoudens in Nederland;
- werknemersgezinnen met een laag inkomen, d.w.z. in het basisjaar 1995 een bruto gezinsinkomen van minder dan 89 200 gld (mediaan van de inkomensverdeling);
- werknemersgezinnen met een hoog inkomen, d.w.z. in 1995 een bruto gezinsinkomen van meer dan 89 200 gld.

Voor deze groepen wordt bovendien een afgeleide CPI samengesteld (hier niet opgenomen). Deze is berekend als de gewone CPI exclusief het effect van tariefsveranderingen van de indirecte belastingen (BTW en accijnzen) en de consumptie-gebonden belastingen.

De prijsindex van woninginboedels geeft de prijsontwikkeling weer van de gemiddelde samenstelling van inboedels die tegen brand-schade verzekerd zijn. Met deze prijsindex kan de verzekerde waarde van inboedels aan de prijsontwikkeling worden aangepast. De gemiddelde samenstelling van de inboedels is door het CBS bepaald op basis van onderzoeksgegevens van het Verbond van Verzekeraars. Onderdelen van de CPI voor alle huishoudens zijn gebruikt voor het berekenen van deze prijsontwikkeling.

Bron: CBS Consumentenprijzen.

Tabel 2.7.1
Prijsindexcijfers van woninginboedels
Price index numbers of household effects

	Jan.	Febr.	Maart	April	Mei	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	Jaar
<i>1995=100</i>													
1996	97,6	98,3	100,4	100,5	100,5	99,7	97,3	97,7	100,2	100,5	100,3	99,4	99,4
1997	97,2	97,9	100,5	100,5	100,4	99,0	97,3	97,8	100,4	100,7	100,7	99,9	99,4
1998	97,6	99,3	101,7	102,1	101,8	100,8	99,0	99,3	101,9	102,0	101,9	100,7	100,7
1999	99,3	100,8	103,4	103,7	103,8	102,9	101,2	102,2	103,8	103,7	103,9	102,7	102,6
2000	100,6	101,8	104,2	104,9	105,2	104,2	102,3	103,1	105,6	106,1	106,2	105,2	104,1
2001	104,9*												

Deze prijsindexcijfers zijn gebaseerd op door het CBS berekende indexcijfers van detailhandelsprijzen met verwerking van gegevens inzake de gemiddelde samenstelling van inboedels, welke zijn verkregen uit onderzoek, dat is ingesteld door het Verbond van Verzekeraars. Zie voor de wijze van berekening de Maandstatistiek van de Prijzen, maart 1982, pagina 8 e.v..

Tabel 2.7.2
Consumentenprijsindexcijfers, alle huishoudens¹⁾
Consumer price index numbers, all households

	Wegings- coëfficiënt	2000												2001	
		jan.	febr.	mrt.	april	mei	juni	juli	aug.	sept.	okt.	nov.	dec.	jan.*	
<i>1995=100</i>															
0 TOTAAL BESTEDINGEN	100 000	111,4	109,1	109,6	110,6	111,0	111,3	111,2	111,3	111,6	112,6	112,9	112,9	112,4	113,7
1 VOEDINGSM. EN ALCOHOLVRIJE DRANKEN	13 726	105,9	105,1	104,3	104,8	105,4	105,9	105,8	105,5	106,0	106,0	106,8	107,5	107,8	109,1
Voedingsmiddelen	12 414	106,3	105,3	104,7	105,2	105,8	106,3	106,2	105,9	106,4	106,4	107,1	107,9	108,2	109,6
Brood en granen	2 324	105,5	104,6	104,7	105,2	104,6	104,9	105,0	105,0	105,3	106,1	106,8	107,2	107,2	108,2
Vlees	2 911	105,2	104,6	103,9	103,8	103,5	104,1	104,4	104,6	105,0	105,8	106,5	107,8	108,4	109,6
Vis	313	118,4	113,9	113,5	114,3	114,5	115,1	121,1	120,2	120,9	121,1	121,9	122,1	122,8	124,3
Melk, kaas en eieren	2 120	102,2	102,1	101,0	101,3	101,3	101,0	101,2	101,3	102,3	103,4	103,6	103,9	104,1	104,8
Oliën en vetten	361	106,6	106,7	106,4	106,0	105,7	105,5	105,5	105,2	105,2	107,1	107,3	107,7	110,7	111,6
Fruit	986	115,2	109,3	110,5	111,0	115,5	122,0	116,7	116,4	122,3	119,0	114,5	113,6	111,2	113,4
Groenten, incl. aardappelen e.d.	1 446	106,5	106,9	103,6	106,1	110,1	108,9	109,0	105,6	103,4	99,8	105,9	108,5	109,8	113,3
Suiker en andere zoetwaren	881	101,9	102,2	101,7	101,8	101,7	101,8	101,5	101,6	101,5	101,7	102,1	102,5	102,3	104,0
Voedingsmiddelen n.e.g. ²⁾	1 072	110,5	109,4	109,4	109,6	110,0	109,8	110,1	110,4	110,6	111,1	111,2	111,7	112,3	113,1
Alcoholvrije dranken	1 312	102,1	102,4	101,1	100,9	101,1	101,2	101,5	101,7	102,0	102,4	103,3	103,7	104,3	104,2
Koffie, thee en cacao	568	95,8	93,6	94,3	94,3	94,9	94,9	94,8	96,0	96,6	96,8	97,3	97,7	97,8	97,0
Mineraalwater, frisdranken e.d.	744	107,0	109,0	106,3	105,9	105,9	106,1	106,6	106,0	106,1	106,6	108,0	108,4	109,2	109,7
2 ALCOHOLHOUDENDE DRANKEN EN TABAK	3 980	114,4	112,6	113,0	113,1	113,1	113,2	114,6	114,8	114,8	115,2	116,0	116,1	116,2	117,8
Alcoholhoudende dranken	1 923	104,3	104,1	103,5	103,6	103,5	103,6	103,7	104,0	104,1	104,6	105,1	105,4	105,6	109,0
Tabak	2 057	123,9	120,5	121,8	122,1	122,1	122,1	124,7	124,8	124,8	125,2	126,1	126,1	126,1	126,1
3 KLEDING EN SCOEISEL	6 121	104,2	91,4	97,6	110,1	111,6	111,3	106,6	93,6	97,5	109,7	110,3	109,2	102,1	91,7
Kleding en kledingstoffen	4 995	103,3	89,9	96,7	110,0	111,2	110,9	105,5	92,1	96,4	109,1	109,4	108,0	100,8	89,3
Schoeisel en schoenreparaties	1 126	108,3	98,1	101,6	110,5	113,2	113,1	111,1	100,2	102,5	112,3	114,3	114,5	107,7	102,4
4 HUISVESTING, WATER, ELEKTRICITEIT EN GAS	26 832	121,2	119,4	119,4	119,6	119,7	119,7	119,7	122,7	122,7	122,7	122,9	122,9	122,9	125,8
Huisvesting	20 422	119,0	117,5	117,5	117,5	117,5	117,5	117,5	120,5	120,5	120,5	120,5	120,5	120,5	120,5
Normaal onderhoud en reparatie woning	1 623	111,1	109,7	109,7	110,3	110,6	110,6	110,9	110,8	111,2	111,6	112,4	112,7	113,0	115,9
Overige diensten i.v.m. woning, w.o. water	839	127,0	126,6	126,6	127,0	127,0	127,0	127,0	127,1	127,1	127,1	127,2	127,3	127,3	131,4
Elektriciteit, gas e.a. brandstoffen	3 948	135,5	131,8	131,9	133,1	133,1	133,1	133,1	138,0	138,0	137,9	138,5	138,7	138,7	156,0
5 STOFFERING, HUISHOUDELIJKE APPARATEN	7 959	105,8	104,4	104,5	104,8	105,1	105,5	105,5	105,9	105,9	106,4	106,9	107,2	107,3	109,3
Meubelen, stoffering en decoratie	3 368	107,7	105,6	105,7	106,0	106,4	107,1	107,1	108,2	108,0	109,0	109,5	110,0	109,9	112,0
Huishoudtextiel	931	105,3	103,6	104,4	104,5	105,0	105,1	105,2	105,0	105,5	106,0	106,4	106,7	106,9	109,4
Verwarmingsapp., kookapp., koelkasten	904	92,9	93,0	92,7	92,5	92,9	93,3	93,2	93,1	93,0	92,8	92,7	92,8	92,7	93,8
Vaat- en glaswerk en huishoudelijke app.	470	105,9	105,7	105,8	105,6	105,8	106,5	106,1	105,7	105,7	105,9	106,0	105,8	106,3	106,7
Gereedschappen en werktuigen voor huis	430	103,4	103,4	103,6	103,6	103,0	103,1	103,7	103,6	103,2	103,1	103,1	103,6	103,5	105,0
Dagelijks woningonderhoud	1 856	109,3	108,3	107,9	108,7	109,1	109,0	109,0	109,1	109,3	109,4	110,3	110,6	111,1	113,7
6 GEZONDHEID	544	107,2	106,4	106,5	106,5	107,0	107,3	107,2	107,2	107,3	107,4	108,0	108,0	108,1	109,2
7 VERVOER	10 707	113,8	109,3	111,2	112,4	111,5	113,6	115,4	115,0	115,0	116,3	116,3	115,9	114,0	116,2
Aankoop voertuigen	4 211	101,3	100,6	100,6	100,6	100,6	100,8	101,1	101,3	101,3	101,5	102,3	102,4	102,2	103,6
Gebruik van privé-voertuigen	4 784	125,7	117,1	121,1	123,7	121,1	125,5	129,3	127,8	127,7	130,8	130,2	129,3	124,9	127,8
Vervoersdiensten	1 712	111,4	109,3	109,4	109,5	111,6	111,6	111,6	112,6	113,0	112,1	111,9	111,9	112,3	114,6
8 COMMUNICATIE	1 862	98,5	100,1	100,1	100,0	99,2	99,2	99,2	98,0	98,4	98,4	96,7	96,7	95,3	95,7
9 RECREATIE EN CULTUUR	11 329	105,9	105,1	105,2	104,8	106,0	106,0	105,8	105,7	105,8	106,0	106,4	106,7	107,2	108,7
Apparaten, toebehoren incl. reparatie	4 744	93,1	93,4	93,5	92,2	93,3	93,1	93,0	92,4	92,4	92,4	92,9	94,0	94,7	95,0
Recreatie en cultuur	3 092	117,8	116,2	116,3	116,3	117,6	117,8	117,9	118,1	118,3	118,6	119,1	118,6	118,7	121,4
Kranten, boeken en schrijfwaren	2 150	115,4	115,0	115,2	115,5	115,4	115,3	114,9	114,9	115,2	115,6	115,9	116,1	116,2	119,9
Pakketreizen	1 343	108,3	105,2	105,2	105,2	109,1	109,1	109,1	109,2	109,2	109,2	109,2	109,2	110,2	110,2
10 ONDERWIJS	376	114,6	112,6	112,6	112,6	113,1	113,4	113,4	113,4	113,6	118,1	117,3	117,3	117,3	118,2
11 HOTELS, CAFÉS EN RESTAURANTS	5 521	113,5	110,6	111,4	111,9	112,8	113,0	113,4	115,0	115,0	115,0	115,3	113,9	114,2	116,1
Restaurants, cafés en kantines	4 387	113,3	111,6	111,9	112,2	112,7	112,9	113,0	113,8	114,0	114,2	114,3	114,6	114,9	117,3
Accommodatie	1 134	113,9	106,5	109,3	111,1	113,5	113,5	114,7	119,3	119,0	118,0	119,4	111,1	111,8	111,2
12 DIVERSE GOEDEREN EN DIENSTEN	6 293	106,4	105,8	105,6	105,7	106,1	106,2	106,2	106,4	106,5	106,6	107,0	107,1	107,4	109,3
Lichaamsverzorging	1 980	110,6	110,3	109,7	109,6	109,9	110,2	110,3	110,4	110,7	110,8	111,4	111,8	111,9	114,7
Artikelen voor persoonlijk gebruik n.e.g. ²⁾	891	98,3	97,5	97,9	98,0	98,2	98,3	98,1	97,7	97,6	98,2	98,8	99,2	99,7	100,4
Verzekering	2 486	104,3	103,3	103,3	103,5	104,3	104,3	104,3	104,7	104,7	104,7	104,9	104,6	105,1	106,4
Bankdiensten n.e.g. ²⁾	31	104,5	104,5	104,5	104,5	104,5	104,5	104,5	104,5	104,5	104,5	104,5	104,5	104,5	109,2
Andere diensten n.e.g. ²⁾	905	111,0	110,7	110,7	110,7	110,7	110,7	110,7	111,2	111,2	111,2	111,3	111,3	111,3	114,1
13 CONSUMPTIEGEBONDEN BELASTING EN OVERHEIDSDIENSTEN	4 750	105,0	104,7	104,7	104,7	104,8	104,8	104,8	104,8	104,8	105,4	105,4	105,4	105,4	106,7
Consumptiegebondenbelastingen	3 785	100,0	99,9	99,9	99,9	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	101,5
Overheidsdiensten	965	124,6	123,7	123,7	123,7	123,7	123,7	123,7	123,8	123,8	126,4	126,3	126,3	126,3	127,1

¹⁾ De prijsindexcijfers geven het prijsverloop weer van een pakket goederen en diensten, zoals dit in 1995 gemiddeld door huishoudens werd aangeschaft in Nederland.

²⁾ Niet eerder genoemd.

Tabel 2.7.3
Consumentenprijsindexcijfers, werknemersgezinnen met laag inkomen¹⁾
Consumer price index numbers, households of wage earners with low income

	Wegings- coëfficiënt	2000												2001	
		jan.	febr.	mrt.	april	mei	juni	juli	aug.	sept.	okt.	nov.	dec.	jan.*	
<i>1995=100</i>															
0 Totaal bestedingen	100 000	111,1	108,8	109,4	110,4	110,6	111,0	110,9	110,9	111,3	112,3	112,6	112,7	112,1	113,4
1 Voedingsm. en alcoholvrije dranken	15 453	105,6	104,9	104,1	104,5	105,0	105,4	105,3	105,1	105,6	105,7	106,5	107,2	107,5	108,8
2 Alcoholhoudende dranken en tabak	4 153	114,7	112,6	113,3	113,5	113,4	113,5	114,7	114,9	115,0	115,5	116,6	116,8	116,9	118,6
3 Kleding en schoeisel	6 074	104,0	91,4	97,6	110,0	111,4	111,0	106,2	93,3	97,2	109,3	109,8	108,9	101,5	91,5
4 Huisvesting, water, elektriciteit en gas	26 279	121,1	119,4	119,4	119,6	119,6	119,6	119,7	122,6	122,6	122,7	122,8	122,9	122,9	125,8
5 Stofferij, huishoudelijke apparaten	7 847	104,7	103,6	103,6	103,7	104,0	104,3	104,3	104,8	104,8	105,2	105,7	106,1	106,3	108,2
6 Gezondheid	516	107,1	106,2	106,3	106,3	106,9	107,1	107,0	107,0	107,1	107,2	107,8	107,8	107,9	109,1
7 Vervoer	10 657	114,1	109,5	111,4	112,7	111,7	113,9	115,8	115,2	115,2	116,7	116,7	116,3	114,2	116,4
8 Communicatie	1 655	98,2	99,8	99,8	99,7	98,9	98,9	98,9	97,7	98,1	98,1	96,4	96,4	95,2	95,4
9 Recreatie en cultuur	11 047	105,9	105,2	105,3	104,8	106,0	106,0	105,9	105,7	105,8	106,0	106,4	106,8	107,2	108,8
10 Onderwijs	376	114,6	112,6	112,6	112,6	113,1	113,4	113,4	113,4	113,6	118,1	117,3	117,3	117,3	118,2
11 Hotels, cafés en restaurants	4 884	113,5	110,5	111,3	111,9	112,9	113,2	113,5	115,3	115,3	114,9	115,3	113,7	114,2	115,9
12 Diverse goederen en diensten	6 253	105,9	105,4	105,2	105,3	105,7	105,7	105,7	105,9	106,1	106,1	106,5	106,6	106,8	108,6
13 Consumptiegebonden belasting en overheidsdiensten	4 806	104,2	103,9	103,9	103,9	104,0	104,0	104,0	104,1	104,1	104,5	104,5	104,5	104,5	105,8

¹⁾ De prijsindexcijfers geven het prijsverloop weer van een pakket goederen en diensten, zoals dit in 1995 gemiddeld werd aangeschaft door werknemersgezinnen met een gezinsinkomen beneden de mediaan van de inkomensverdeling in het basisjaar (1995).

Tabel 2.7.4
Consumentenprijsindexcijfers, werknemersgezinnen met hoog inkomen¹⁾
Consumer Price Index numbers, households of wage earners with high income

	Wegings- coëfficiënt	2000												2001	
		jan.	febr.	mrt.	april	mei	juni	juli	aug.	sept.	okt.	nov.	dec.	jan.*	
<i>1995=100</i>															
0 Totaal bestedingen	100 000	110,5	108,0	108,7	109,9	110,2	110,6	110,5	110,2	110,6	111,8	112,1	112,1	111,5	112,5
1 Voedingsm. en alcoholvrije dranken	12 486	106,0	105,3	104,5	104,9	105,6	106,0	105,9	105,6	106,1	106,1	106,9	107,6	108,0	109,3
2 Alcoholhoudende dranken en tabak	3 353	113,4	111,9	112,0	112,1	112,1	112,2	113,6	113,8	113,9	114,3	114,9	115,0	115,1	116,9
3 Kleding en schoeisel	7 209	104,2	91,5	97,7	110,2	111,5	111,1	106,4	93,5	97,4	109,6	110,2	109,1	102,0	91,7
4 Huisvesting, water, elektriciteit en gas	21 748	120,9	119,2	119,2	119,4	119,4	119,4	119,4	122,4	122,4	122,4	122,6	122,6	122,6	125,4
5 Stofferij, huishoudelijke apparaten	9 204	106,5	105,0	105,1	105,5	105,8	106,2	106,2	106,7	106,7	107,2	107,7	108,0	108,1	110,1
6 Gezondheid	508	107,0	106,2	106,3	106,3	106,8	107,1	107,0	107,0	107,1	107,2	107,8	107,8	107,9	109,0
7 Vervoer	13 168	113,3	109,0	110,7	111,9	111,1	113,0	114,7	114,3	114,4	115,7	115,9	115,5	113,7	115,8
8 Communicatie	1 377	98,8	100,4	100,4	100,4	99,5	99,5	99,5	98,2	98,8	98,8	97,2	97,2	95,4	96,2
9 Recreatie en cultuur	13 075	104,8	103,9	104,1	103,7	104,9	104,8	104,7	104,6	104,7	104,9	105,2	105,5	105,9	107,4
10 Onderwijs	484	114,6	112,6	112,6	112,6	113,1	113,5	113,5	113,5	113,6	118,1	117,3	117,3	117,3	118,2
11 Hotels, cafés en restaurants	6 062	113,1	110,2	111,0	111,6	112,5	112,6	113,0	114,4	114,6	114,7	115,1	113,6	113,8	115,5
12 Diverse goederen en diensten	7 043	105,9	105,3	105,2	105,3	105,7	105,8	105,8	106,0	106,1	106,2	106,5	106,6	106,9	108,7
13 Consumptiegebonden belasting en overheidsdiensten	4 283	104,6	104,3	104,3	104,3	104,4	104,4	104,4	104,4	104,4	105,0	105,0	105,0	105,0	105,9

¹⁾ De prijsindexcijfers geven het prijsverloop weer van een pakket goederen en diensten, zoals dit in 1995 gemiddeld werd aangeschaft door werknemersgezinnen met een gezinsinkomen boven de mediaan van de inkomensverdeling in het basisjaar (1995).

Conjunctuurenquête bij consumenten, februari 2001 (algemeen)

Toelichting bij tabel 2.7.5

Het Centraal Bureau voor de Statistiek houdt sinds 1972 regelmatig conjunctuurenquêtes onder consumenten. Hoofddoel van deze enquêtes is het verschaffen van actuele informatie over consu-

mentenvertrouwen en consumentenverwachtingen met betrekking tot de algemene economische ontwikkeling en de financiële situatie van het eigen huishouden. Met ingang van april 1986 wordt deze conjunctuurenquête maandelijks gehouden. De steekproef in februari 2001 omvatte 1 487 telefoonnummers, waarbij 958 maal respons is verkregen. De totale non-respons bedroeg in januari 36 procent

Bron: CBS Consumenten conjunctuuronderzoek.

Tabel 2.7.5

Houdingen en verwachtingen van consumenten t.a.v. een aantal aspecten van de economische situatie in Nederland en de eigen financiële situatie, februari 2001¹⁾
Attitudes and expectations of consumers concerning some aspects of the economic situation in the Netherlands and their financial situation, February 2001

	2000											2001	
	febr.	maart	april	mei	juni ²⁾	juli	aug.	sept.	okt.	nov.	dec.	jan.	febr.
<i>absoluut</i>													
Aantal respondenten	931	932	911	915	543	877	882	898	918	970	932	954	958
%													
1. Economische situatie laatste 12 maanden													
duidelijk verbeterd	19	19	19	18	19	15	20	19	19	14	15	16	10
iets verbeterd	26	26	27	26	25	26	22	24	21	21	20	22	20
ongewijzigd	42	40	40	44	39	45	45	43	43	48	48	44	49
iets verslechterd	5	4	3	3	3	5	3	4	4	6	6	6	9
duidelijk verslechterd	2	3	3	3	4	2	4	3	4	4	5	5	5
weet niet	7	8	8	7	9	7	6	7	8	8	5	7	7
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
2. Economische situatie komende 12 maanden													
duidelijk verbeteren	5	7	6	5	6	5	7	6	6	4	6	3	3
iets verbeteren	20	23	23	20	21	21	18	21	19	17	17	14	10
ongewijzigd blijven	53	48	52	56	51	53	54	50	50	50	48	49	48
iets verslechteren	10	10	7	8	8	9	8	12	11	14	15	18	23
duidelijk verslechteren	3	3	2	2	2	3	4	4	5	5	5	6	8
weet niet	10	9	10	9	11	9	9	7	8	9	8	9	8
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
3. Financiële situatie laatste 12 maanden													
duidelijk verbeterd	15	15	13	13	14	13	16	12	13	11	12	14	15
iets verbeterd	15	16	16	17	17	14	16	17	18	17	16	17	20
ongewijzigd	57	54	57	59	56	61	57	58	56	57	58	57	53
iets verslechterd	6	7	6	5	7	6	5	7	6	7	8	5	6
duidelijk verslechterd	6	5	7	5	4	5	5	5	6	6	4	6	6
weet niet	1	2	1	1	1	1	1	1	2	1	2	1	1
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
4. Financiële situatie komende 12 maanden													
duidelijk verbeteren	12	9	11	10	9	7	10	10	10	9	11	10	8
iets verbeteren	15	16	15	13	17	16	16	16	18	16	14	15	15
ongewijzigd blijven	61	62	63	65	62	65	63	61	60	61	61	59	61
iets verslechteren	6	7	5	6	5	6	6	5	7	7	7	7	9
duidelijk verslechteren	3	3	2	3	3	3	3	3	3	3	3	4	3
weet niet	4	3	4	3	4	4	2	4	4	4	4	5	5
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
5. Gunstige tijd voor aankoop duurzame artikelen													
gunstige tijd	44	44	45	44	51	51	51	49	46	43	48	40	36
niet gunstig/ongunstig	33	34	33	34	29	28	27	30	30	34	25	30	37
ongunstig	10	8	9	8	8	9	10	10	11	14	15	18	15
weet niet	13	14	13	14	12	12	12	12	14	9	11	11	11
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
6. Prijzen laatste 12 maanden													
sterk gestegen	14	16	14	14	22	19	15	19	21	19	15	16	20
matig gestegen	36	39	36	40	41	43	42	45	44	45	44	44	48
zwak gestegen	8	9	9	8	9	8	8	8	8	9	8	9	7
vrijwel gelijk gebleven	34	29	31	32	23	27	31	25	25	23	29	27	21
gedaald	2	2	4	1	1	1	1	1	1	0	0	1	1
weet niet	5	5	5	5	5	3	4	3	2	4	4	3	3
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
7. Prijzen komende 12 maanden													
sterker stijgen	25	22	22	23	22	21	23	27	29	31	41	46	42
evenveel stijgen	35	40	36	40	42	38	38	41	38	40	34	31	31
minder stijgen	3	4	5	3	3	6	5	7	6	5	3	4	4
gelijk blijven	25	23	28	28	23	29	27	21	21	18	17	14	18
dalen	6	3	3	1	2	2	1	1	1	2	1	1	1
weet niet	6	7	7	6	8	5	6	3	5	5	4	3	4

Tabel 2.7.5 (slot / end)

Houdingen en verwachtingen van consumenten t.a.v. een aantal aspecten van de economische situatie in Nederland en de eigen financiële situatie, februari 2001¹⁾
Attitudes and expectations of consumers concerning some aspects of the economic situation in the Netherlands and their financial situation, February 2001

	2000											2001	
	febr.	maart	april	mei	juni ²⁾	juli	aug.	sept.	okt.	nov.	dec.	jan.	febr.
	%												
8. Werkloosheid komende 12 maanden													
duidelijk stijgen	2	3	3	3	3	3	4	4	3	3	3	3	4
enigszins stijgen	5	7	5	7	8	7	8	6	5	7	5	13	13
gelijk blijven	37	38	32	35	38	39	35	42	40	41	46	50	47
iets dalen	36	34	37	35	29	31	32	31	32	32	29	23	22
duidelijk dalen	14	12	17	15	15	13	15	14	14	11	11	7	6
weet niet	6	6	6	5	7	6	6	4	6	7	6	5	7
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
9. Financiële situatie eigen huishouden op dit moment													
schulden maken	2	2	3	2	1	1	2	2	2	2	2	2	2
spaarmiddelen aanspreken	3	4	3	3	2	3	4	3	3	4	3	3	4
precies rondkomen	41	40	35	39	37	42	39	41	40	40	37	38	37
beetje geld overhouden	37	35	41	38	39	36	36	35	36	35	40	38	37
veel geld overhouden	15	16	16	16	18	14	18	17	17	17	16	18	18
weet niet	2	3	3	2	3	3	2	2	1	2	3	3	2
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
10. Geld opzij leggen komende 12 maanden													
jazeker	58	60	60	57	56	55	58	59	61	56	57	60	58
ja, misschien	11	11	13	13	12	13	11	11	13	13	12	13	13
waarschijnlijk niet	8	6	6	8	6	8	7	7	6	8	7	6	7
zeker niet	20	19	17	18	20	19	20	19	16	19	20	17	18
weet niet	4	4	4	3	6	5	4	3	4	5	5	4	5
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
11. Sparen zinvol													
jazeker	74	74	74	73	68	70	72	72	74	72	69	74	74
ja, misschien	5	5	5	7	7	7	6	7	4	6	7	6	7
waarschijnlijk niet	6	5	4	5	6	7	4	6	5	5	7	5	7
zeker niet	13	13	13	12	12	13	15	12	14	14	14	11	9
weet niet	3	3	4	3	7	4	4	2	4	4	3	4	3
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
12. Aankoop duurzame artikelen komende 12 maanden													
veel meer	7	6	7	6	5	6	5	6	7	7	7	5	6
een beetje meer	8	8	7	9	7	8	9	8	9	9	7	8	7
evenveel	56	58	54	56	57	53	51	52	49	56	53	56	55
iets minder	11	8	10	8	11	9	12	10	10	9	11	9	11
veel minder	16	17	17	18	15	19	19	20	21	16	18	18	19
weet niet	3	3	4	3	4	4	4	4	3	4	4	4	2
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
13. Auto kopen komende 2 jaren													
jazeker	19	16	17	14	15	14	16	14	16	17	14	17	17
ja, misschien	12	11	8	12	11	11	11	10	10	10	10	11	9
waarschijnlijk niet	15	17	16	17	18	19	15	15	18	16	18	16	16
zeker niet	52	55	57	55	54	55	55	58	55	55	55	56	56
weet niet	2	1	2	2	2	2	3	2	2	2	3	1	2
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
14. Woning kopen of bouwen komende 2 jaren													
jazeker	5	4	5	5	3	5	6	5	6	5	5	5	5
ja, misschien	6	8	6	8	5	5	6	5	6	5	6	6	5
waarschijnlijk niet	5	6	6	6	8	6	6	8	7	7	8	7	6
zeker niet	82	80	81	79	82	83	80	79	81	81	80	80	82
weet niet	2	1	2	2	2	2	2	2	1	2	2	1	1
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
15. Onderhoud of verbetering woning komende 12 maanden													
jazeker	27	30	26	24	23	27	27	26	28	27	23	22	26
ja, misschien	4	5	6	5	6	4	3	5	3	5	6	6	5
waarschijnlijk niet	5	4	5	5	6	5	6	7	6	7	7	5	7
zeker niet	63	60	62	64	64	63	63	61	62	60	62	66	61
weet niet	1	1	1	2	0	1	1	1	1	1	1	1	1
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
16. Waarop bezuinigen bij daling netto inkomen													
voeding, dranken, tabak	6	6	7	7	7	6	6	6	6	6	5	7	6
kleding, schoeisel	7	7	7	8	9	7	7	9	10	9	9	9	7
auto	12	13	14	12	13	14	15	18	13	13	14	14	12
vakantie, uitgaan	18	17	15	15	17	17	16	17	19	16	16	15	20
duurzame artikelen	18	23	19	22	21	22	21	19	20	23	20	22	20
overige	21	19	20	23	19	17	23	22	19	21	23	22	22
weet niet	18	15	17	14	15	17	11	9	14	11	13	12	14
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

¹⁾ Dit onderzoek wordt medegefinancierd door de Europese Gemeenschap.

²⁾ Door omstandigheden omvat het onderzoek over de maand juni 543 geënquêteerden. Normaal gesproken maken ongeveer 900 personen deel uit van de steekproef. Door de kleinere steekproefomvang zijn de onnauwkeurigheidsmarges bij de uitkomsten iets groter dan gebruikelijk.

2.8 Internationaal

Inflatie

Toelichting bij de Geharmoniseerde Consumentenprijsindex

Het CBS stelt sinds maart 1997, naast de nationale consumentenprijsindex, ten behoeve van de Europese Unie (EU) ook de geharmoniseerde consumentenprijsindex van Nederland samen. De geharmoniseerde index dient voor vergelijkingen binnen de Europese Unie, maar is minder geschikt om de nationale inflatie weer te geven.

De consumentenprijsindex voor de monetaire unie (EURO-11, CPIMU) geeft de gemiddelde prijsontwikkeling weer in de 11 landen die met ingang van 1 januari 1999 meedoen in de Economische en Monetaire Unie.

De EURO-15 geeft de gemiddelde prijsontwikkeling weer van de 15 lidstaten van de Europese Unie.

Geharmoniseerde index versus nationale consumentenprijsindex

Het belangrijkste verschil tussen de geharmoniseerde index en de nationale consumentenprijsindex betreft de consumptiepakketten waarop zij betrekking hebben. Wonen in een eigen huis (huurwaarde), consumptiegebonden belastingen (onroerendezaakbelasting, motorrijtuigenbelasting e.d.) en contributies aan sportverenigingen, maatschappelijke organisaties e.d. worden bijvoorbeeld wel meegenomen in de nationale index, maar niet in de geharmoniseerde. Anderzijds is bij de geharmoniseerde index een groter deel van de kosten van de gezondheidszorg inbegrepen dan in de nationale index.

Een ander verschil tussen beide indices is dat in de nationale index de prijsstijgingen van de particuliere consumptie van Nederlanders in het buitenland wordt meegenomen. Daarentegen weegt in de geharmoniseerde index de particuliere consumptie van buitenlanders in Nederland mee.

Wijzigingen in de geharmoniseerde index vanaf januari 2000

Met ingang van januari 2000 is de dekking van de geharmoniseerde index uitgebreid. Daarbij is zowel het inbegrepen pakket goederen en diensten uitgebreid als de bevolking waarop de index betrekking heeft.

De volgende artikelen zijn toegevoegd:

- Afvalstoffenheffing en rioolrecht,
- Een deel van de gezondheidszorg. Inbegrepen was al een aantal niet onder een verzekering vallende uitgaven. Daaraan zijn toegevoegd medische artikelen en diensten die geconsumeerd zijn door particulier verzekerden, ook als de kosten door de particuliere verzekeraar zijn vergoed. Niet inbegrepen zijn echter ziekenhuisdiensten. Ook is niet inbegrepen de medische consumptie van personen die onder de Ziekenfondswet verzekerd zijn, en die door het ziekenfonds wordt betaald.

- Collegegelden en lesgelden,
- Eigen bijdragen aan de kinderopvang in crèches en dergelijke,
- Diensten van de ziektekostenverzekeraars,
- Schadeverzekeringen, maar geen levensverzekeringen.

De geharmoniseerde consumentenprijsindex heeft tot december 1999 betrekking gehad op de consumptie van Nederlandse ingezetenen binnen Nederland. Uitgesloten was de consumptie van bewoners van institutionele huishoudens. Ook consumptie in het buitenland is niet in de berekening opgenomen.

De dekking van de geharmoniseerde index is op twee punten uitgebreid:

- De consumptieve uitgaven van niet-ingezetenen die binnen Nederland worden gedaan, worden meegenomen. Bijvoorbeeld uitgaven van buitenlandse toeristen in Nederlandse hotels.
- De consumptieve uitgaven van bewoners van instellingen en tehuizen. Het gaat hierbij niet om de kosten van bijvoorbeeld de zorg die een bejaardentehuis aan de bewoners biedt, maar om de persoonlijke uitgaven voor goederen en diensten die niet door het tehuis worden verstrekt.

Wijzigingen in de geharmoniseerde index vanaf januari 2001

Per januari 2001 is de dekking van de geharmoniseerde index weer verder uitgebreid. De volgende artikelen zijn toegevoegd:

- Een deel van de gezondheidszorg, namelijk ziekenhuisdiensten. Een aantal niet onder een verzekering vallende uitgaven in verband met ziekte was al vanaf het begin inbegrepen in de geharmoniseerde index. In januari 2000 zijn medische artikelen en diensten daaraan toegevoegd die geconsumeerd zijn door particulier verzekerden, ook als de kosten door de particuliere verzekeraar worden vergoed. Niet inbegrepen waren echter ziekenhuisdiensten. Deze zijn nu toegevoegd. De medische consumptie van personen die onder de Ziekenfondswet verzekerd zijn en die door het ziekenfonds wordt betaald, is echter niet inbegrepen in de geharmoniseerde index.
- Sociale bescherming. Hieronder worden verstaan allerlei soorten zorg voor ouderen, gehandicapten, kinderen en andere groepen. Meer concreet omvat het de eigen bijdragen die deze groepen betalen voor het verkrijgen van deze zorg, zoals ouderbijdragen voor kinderopvang, eigen bijdragen in de thuiszorg, en ook de eigen bijdragen die worden betaald door bewoners van verzorgingshuizen, verpleeghuizen en andere zorginstellingen.

Deze uitbreidingen hebben betrekking op het prijsverloop vanaf december 2000. De uitkomsten tot en met december 2000 zijn dan ook niet herzien. De inflatie volgens de geharmoniseerde index tussen januari 2000 en januari 2001 heeft dus voor 11 maanden betrekking op het cijfer volgens de oude methode en voor één maand op het cijfer volgens de nieuwe methode. De wijziging van de methode leidt voor januari 2001 tot een 0,1 procentpunt lagere uitkomst dan wanneer de geharmoniseerde index volgens de oude methode berekend wordt.

Tabel 2.8.1
Geharmoniseerde consumentenprijsindex
Harmonized indices of consumer prices

	1999	2000*	1999		2000					
			dec.	juni	juli	aug.	sept.	okt.	nov.	dec.*
<i>1996=100</i>										
België	103,6	106,6	104,5	106,6	107,0	107,1	107,9	107,7	107,9	107,6
Duitsland	102,8	104,9	103,4	104,9	105,4	105,2	105,7	105,4	105,7	105,8
Finland	103,9	107,0	104,9	107,4	106,9	107,0	108,1	108,2	108,1	107,9
Frankrijk	102,5	104,4	103,4	104,5	104,3	104,5	105,1	105,0	105,2	105,2
Ierland	106,0	111,5	108,5	111,9	111,9	112,5	112,8	113,4	113,6	113,5
Italië	105,7	108,4	106,7	108,4	108,6	108,6	108,9	109,2	109,6	109,7
Luxemburg	103,4	107,3	104,9	108,1	107,0	107,7	108,5	108,9	109,2	109,4
Nederland	105,8	108,2	106,1	108,3	108,0	108,4	109,4	109,8	109,7	109,2
Oostenrijk	102,5	104,5	103,9	104,5	104,2	104,3	104,7	105,0	105,4	105,8
Portugal	106,4	109,4	107,5	109,7	110,2	110,3	110,2	110,5	111,2	111,6
Spanje	106,0	109,7	107,3	109,3	110,0	110,4	110,8	111,0	111,3	111,6
EURO-11	103,8	106,3	104,7	106,3	106,5	106,5	107,0	107,0	107,3	107,4
Denemarken	105,4	108,3	106,6	108,8	108,3	108,0	109,0	109,2	109,3	109,1
Griekenland	112,6	115,8	114,7	115,9	113,9	114,1	116,5	117,8	118,3	118,9
Ver. Koninkrijk	104,8	105,6	105,5	105,9	105,4	105,4	106,2	106,1	106,4	106,4
Zweden	103,4	104,8	104,1	105,0	104,4	104,5	105,4	105,6	105,7	105,5
EURO-15	104,3	106,4	105,1	106,5	106,5	106,5	107,1	107,2	107,5	107,5
IJsland ¹⁾	105,4	110,0	107,6	110,2	110,9	110,2	110,4	111,5	111,7	111,6
Noorwegen ¹⁾	106,8	110,0	108,1	110,5	110,0	109,7	110,7	110,8	111,2	111,0

¹⁾ De landen IJsland en Noorwegen berekenen eveneens een geharmoniseerde index volgens de uitgangspunten van de Europese Unie (EU). Deze landen zijn echter geen lid van de EU.

Werkloosheid

Tabel 2.8.2
Werkzoekenden zonder baan ¹⁾
Unemployment rates

	1996	1997	1998	1999	1999		2000		
					dec.	okt.*	nov.*	dec.*	
<i>in % van de beroepsbevolking</i>									
België	9,7	9,4	9,5	9,0	8,8	8,5	8,4	8,3	
Denemarken	6,8	5,6	5,2	5,2	4,9	5,0	5,0	4,9	
Duitsland	8,9	9,9	9,4	8,7	8,6	8,2	8,2	8,1	
Finland	14,6	12,7	11,4	10,2	10,1	9,6	9,4	9,3	
Frankrijk	12,4	12,3	11,8	11,3	10,5	9,1	8,9	8,8	
Griekenland	9,6	9,8	10,7	.	.	.	.	.	
Ierland	11,7	9,9	7,7	5,8	5,1	4,2	4,1	4,1	
Italië	11,7	11,7	11,8	11,3	11,2	10,1	.	.	
Luxemburg	3,0	2,7	2,7	2,3	2,2	2,1	2,1	.	
Nederland	6,3	5,2	4,0	3,3	2,8	2,8	2,7	.	
Oostenrijk	4,3	4,4	4,5	3,7	3,6	3,2	3,2	3,3	
Portugal	7,3	6,8	5,2	4,5	4,2	4,2	4,2	4,3	
Spanje	22,2	20,8	18,7	15,8	15,1	13,7	13,6	.	
Verenigd Koninkrijk	8,2	7,0	6,3	6,1	6,0	5,4	.	.	
Zweden	9,6	9,9	8,3	7,2	6,8	5,6	5,6	5,1	
EURO-15	10,8	10,6	9,9	9,2	8,9	8,1	8,1	8,1	
Verenigde Staten	5,4	4,9	4,5	4,2	3,9	3,9	4,0	4,0	
Japan	3,4	3,4	4,1	4,7	4,7	4,7	4,7	4,9	

Bron: Eurostat.

¹⁾ Het betreft personen zonder werk die betaald werk zoeken en onmiddellijk voor een werkkring beschikbaar zijn (werkloosheid volgens de ILO-definitie). De maand- en jaarcijfers zijn door Eurostat berekend op grond van het Labour Force Survey van de EU en gegevens over de geregisteerde werkloosheid.

Eerder verschenen

Trefwoord	Bron	Artikel/ tabellen	Uitgave	Pag.	Trefwoord	Bron	Artikel/ tabellen	Uitgave	Pag.
Actieven <i>Zie: inkomen</i>					Kwartaaloverzicht arbeidsmarkt 2000/4	AR	artikel	2000/12	19–20
Allochtonen <i>Zie: etniciteit</i>					Banen, uur-, maand- en jaarlonen werknemers, werknemers met loon rond min. loon, 1998 nader voorlopig en 1999 voorlopig	EWL	tabellen	2000/12	41–94
Arbeidsdeelname					Banen werknemers	EWL	tabellen	2000/11	43–51
Werkgelegenheid stijgt minder hard in 2000	EBB	persbericht	2001/03	10–12	Kwartaaloverzicht arbeidsmarkt 2000/3	AR	artikel	2000/9	25–26
Allochtonen op de arbeidsmarkt	EBB	artikel	2000/12	21–24	Kwartaaloverzicht arbeidsmarkt	AR	artikel	2000/6	19–20
(Beroeps)bevolking en werkloosheid	EBB	tabellen	2000/12	29–36	Banen van werknemers naar regeling van de werktijden en overwerk, 31 december, 1997	EWL	tabel	2000/5	27
Aantal vacatures onverminderd hoog	VAC	persbericht	2000/10	18–20	Banen van werknemers: het aandeel van diverse groepen werknemers, 31 december, 1997	EWL	tabel	2000/5	28
Werkloze allochtonen op weg naar de arbeidsmarkt	SOZ	artikel	2000/10	21–27	Banen van werknemers 31/12/97 en 31/12/98	EWL	tabel	2000/3	32–40
Managers uit de VS en informatici uit India: de nieuwe gastarbeiders	DRV	artikel	2000/11	28–31	Banen, uurloon, jaarloon, minimum-loon, 1997, 1998	EWL	tabel	2000/3	44–97
Arbeidsmarktpositie en opleidingsniveau van personen met een bijstandsuitkering in 1997	SOC	artikel	1999/12	20–32	Een nieuwe weg voor statistieken over personen: het Sociaal Statistisch Bestand (SSB)	SSB	artikel	1999/9	22–29
Een nieuwe weg voor statistieken over personen: het Sociaal Statistisch Bestand (SSB)	SSB	artikel	1999/9	22–29	Hoe komen baanvinders aan het werk?	SEP	artikel	1999/6	21–23
Hoe komen baanvinders aan het werk?	SEP	artikel	1999/6	21–23	Buitenlandse werknemers	AR	tabel	1999/3	42–45
Buitenlandse werknemers	AR	tabel	1999/3	42–45	Recordgroei arbeidsvolume 1997	AR	persbericht	1998/8	7–8
Recordgroei arbeidsvolume 1997	AR	persbericht	1998/8	7–8	Gesubsidieerde arbeid in de EBB 1997	EBB	artikel	1998/8	21–26
Gesubsidieerde arbeid in de EBB 1997	EBB	artikel	1998/8	21–26	<i>Zie ook: beroepsbevolking</i>				
Arbeidsduur					Arbeidsduur				
Kwartaaloverzicht arbeidsmarkt 2001/1		artikel	2001/03	25–26	Kwartaaloverzicht arbeidsmarkt 2001/1				
Banen, uur-, maand- en jaarlonen werknemers, werknemers met loon rond min. loon, 1998 nader voorlopig en 1999 voorlopig	EWL	tabellen	2000/12	41–94	Banen, uurloon, jaarloon, minimum-loon, 1997, 1998	EWL	tabel	2000/3	44–97
Loon naar opleidingsniveau en beroep: het Loonstructuuronderzoek 1997	EWL	artikel	2000/4	19–49	Uitkomsten over banen van werknemers bij bedrijven en instellingen, lonen en arbeidsduur	EWL	tabel	1999/5	42–91
Banen, uurloon, jaarloon, minimum-loon, 1997, 1998	EWL	tabel	2000/3	44–97	Contractuele arbeidsduur, jaargegevens	CAO	tabel	1999/5	96
Uitkomsten over banen van werknemers bij bedrijven en instellingen, lonen en arbeidsduur	EWL	tabel	1999/5	42–91	Contractuele arbeidsduur, definitieve gegevens	CAO	tabel	1999/5	98
Contractuele arbeidsduur, jaargegevens	CAO	tabel	1999/5	96	Banen, lonen, arbeidsduur, 1995 en 1996	EWL	tabel	1998/12	30–81
Contractuele arbeidsduur, definitieve gegevens	CAO	tabel	1999/5	98	Ruim een half miljoen overwerkers	JWL	artikel	1997/7	21–24
Banen, lonen, arbeidsduur, 1995 en 1996	EWL	tabel	1998/12	30–81					
Ruim een half miljoen overwerkers	JWL	artikel	1997/7	21–24					
Arbeidsjaren					Arbeidsjaren				
Kwartaaloverzicht arbeidsmarkt 2001/1		artikel	2001/03	25–26	Kwartaaloverzicht arbeidsmarkt 2001/1	AR	artikel	2000/12	19–20
Kwartaaloverzicht arbeidsmarkt 2000/4	AR	artikel	2000/12	19–20	Allochtonen op de arbeidsmarkt	EBB	artikel	2000/12	21–24
Allochtonen op de arbeidsmarkt	EBB	artikel	2000/12	21–24	Kwartaaloverzicht arbeidsmarkt 2000/3	AR	artikel	2000/9	25–26
Kwartaaloverzicht arbeidsmarkt 2000/3	AR	artikel	2000/9	25–26	Kwartaaloverzicht arbeidsmarkt	AR	artikel	2000/6	19–20
Kwartaaloverzicht arbeidsmarkt	AR	artikel	2000/6	19–20	Hoe komen baanvinders aan het werk?	SEP	artikel	1999/6	21–23
Hoe komen baanvinders aan het werk?	SEP	artikel	1999/6	21–23	<i>Zie ook: werkgelegenheid</i>				
Arbeidskosten					Arbeidskosten				
CAO-lonen per uur/mnd, contract. loonkosten	CAO	tabel	2001/03	35–36	CAO-lonen per uur/maand, contractuele loonkosten	CAO	tabellen	2001/2	34–35
CAO-lonen per uur/maand, contractuele loonkosten	CAO	tabellen	2001/2	34–35	CAO-lonen per uur/maand, contractuele loonkosten	CAO	tabellen	2000/12	97–98
CAO-lonen per uur/maand, contractuele loonkosten	CAO	tabellen	2000/12	97–98	CAO-lonen per uur/maand	CAO	tabel	2000/4	63–64
CAO-lonen per uur/maand	CAO	tabel	2000/4	63–64	Contractuele loonkosten per uur	CAO	tabel	2000/4	65
Contractuele loonkosten per uur	CAO	tabel	2000/4	65	CAO-lonen per uur/maand; jaargegevens	CAO	tabel	2000/4	65–66
CAO-lonen per uur/maand; jaargegevens	CAO	tabel	2000/4	65–66	Contractuele arbeidsduur volwassen werknemers jaargegevens	CAO	tabel	2000/4	66
Contractuele arbeidsduur volwassen werknemers jaargegevens	CAO	tabel	2000/4	66	CAO-lonen per uur/maand, definitieve gegevens 1999	CAO	tabel	2000/4	67–68
CAO-lonen per uur/maand, definitieve gegevens 1999	CAO	tabel	2000/4	67–68	Contractuele arbeidsduur volwassen werknemers; definitieve gegevens 1999	CAO	tabel	2000/4	68
Contractuele arbeidsduur volwassen werknemers; definitieve gegevens 1999	CAO	tabel	2000/4	68	CAO-lonen per uur/maand, jaargegevens	CAO	tabel	1999/5	95–96
CAO-lonen per uur/maand, jaargegevens	CAO	tabel	1999/5	95–96	CAO-lonen per uur/maand, definitieve gegevens	CAO	tabel	1999/5	97–98
CAO-lonen per uur/maand, definitieve gegevens	CAO	tabel	1999/5	97–98					
Arbeidsongeschiktheid					Arbeidsongeschiktheid				
Arbeidsongeschiktheid autochtonen en allochtonen	SOZ	persbericht	2000/12	17–18	Vergelijkingsonderzoek arbeidsongeschiktheidsuitkeringen 1995	EBB	artikel	1998/1	25–42
Vergelijkingsonderzoek arbeidsongeschiktheidsuitkeringen 1995	EBB	artikel	1998/1	25–42	<i>Zie ook: inkomen</i>				
<i>Zie ook: inkomen</i>					<i>sociale zekerheid</i>				
Arbeidsvolumina <i>Zie: arbeidsjaren</i>					Arbeidsvolumina				
Banen					Kwartaaloverzicht arbeidsmarkt 2001/1		artikel	2001/03	25–26
Kwartaaloverzicht arbeidsmarkt 2001/1		artikel	2001/03	25–26					
					Kwartaaloverzicht arbeidsmarkt 2000/4	AR	artikel	2000/12	19–20
					Banen van werknemers naar regeling van de werktijden en overwerk, 31 december, 1997	EWL	tabel	2000/5	27
					Banen van werknemers: het aandeel van diverse groepen werknemers, 31 december, 1997	EWL	tabel	2000/5	28
					Banen van werknemers 31/12/97 en 31/12/98	EWL	tabel	2000/3	32–40
					Banen, uurloon, jaarloon, minimum-loon, 1997, 1998	EWL	tabel	2000/3	44–97
					Een nieuwe weg voor statistieken over personen: het Sociaal Statistisch Bestand (SSB)	SSB	artikel	1999/9	22–29
					Hoe komen baanvinders aan het werk?	SEP	artikel	1999/6	21–23
					Buitenlandse werknemers	AR	tabel	1999/3	42–45
					Bevolking en beroepsbevolking	EBB	tabel	1998/11	33–36
					Gesubsidieerde arbeid in de EBB 1997	EBB	artikel	1998/8	21–26
					Ouderschapsverlof	EBB	artikel	1998/5	31–33
					Werknemers met een tijdelijk contract van een jaar of langer	EBB	artikel	1997/11	22–23

Trefwoord	Bron	Artikel/ tabellen	Uitgave	Pag.
Kwartaalcijfers van de beroepsbevolking	EBB	artikel	1997/11	28–30
Telt het CBS te weinig laag opgeleiden	EBB	artikel	1997/10	18–21
Ziekteverzuim: uitkomsten van de EBB	EBB	artikel	1997/4	25–33
Bestedingen				
Aankopen van huishoudens naar distributiekanaal, 1998	BO	tabel	2000/8	82– 83
Aankopen huishoudens, 1997	BO	tabel	2000/6	39– 40
Bestedingspatronen huishoudens 1998	BO	tabel	2000/6	42
Bestedingen van huishoudens	BO	tabel	2000/6	43– 44
Bestedingen van huishoudens, 1997	BO	tabel	1999/12	53– 55
Bestedingspatronen van huishoudens naar verschillende kenmerken, 1997	BO	tabellen	1999/12	53– 56
Bestedingspatronen van huishoudens naar verschillende kenmerken, 1997	BO	tabellen	1999/12	53– 56
<i>Zie ook: consumptie</i>				
Bevolking				
Werkgelegenheid stijgt minder hard in 2000 (Beroeps)bevolking en werkloosheid	EBB	persbericht	2001/03	10– 12
Werkloze allochtonen op weg naar de arbeidsmarkt	EBB	tabellen	2000/12	29– 36
Managers uit de VS en informatici uit India: de nieuwe gastarbeiders	SOZ	artikel	2000/10	21– 27
Nieuwe standaarddefinitie voor allochtonen 1999: werkgelegenheid groeit opnieuw met 200 duizend	DRV	artikel	2000/11	28– 31
Bevolking en beroepsbevolking van 15–64 jaar	EBB	artikel	2000/8	45– 48
Een nieuwe weg voor statistieken over personen: het Sociaal Statistisch Bestand (SSB)	EBB	persbericht	2000/3	7– 10
Bevolking en beroepsbevolking	EBB	tabel	1999/11	25– 27
Werknemers met een tijdelijk contract van een jaar of langer	EBB	tabel	1999/9	22– 29
Kwartaalcijfers van de beroepsbevolking	EBB	artikel	1998/11	33– 36
Arbeidsdeelname en plaats in het huishouden: uitkomsten 1981–1995	EBB	artikel	1997/11	22– 23
	EBB	artikel	1997/11	28– 30
	EBB	artikel	1996/11	29– 45
Bijstand				
Aantal bijstandsontvangers daalt nog steeds	EBB	persbericht	2001/03	7– 9
Huishoudens met Abw/OAW/IOAZ-uitkering	SOZ	tabel	2001/03	39– 40
VUT-, AOW-, Anw-, AKW-, Abw	SOZ	tabellen	2000/12	99–108
Aantal vacatures onverminderd hoog	VAC	persbericht	2000/10	18– 20
ABW	SOZ	tabel	2000/9	45– 46
Personen met een bijstandsuitkering in 1998	SOZ	artikel	2000/8	17– 44
Personen <65 jaar met bijstands-, ioaw-, ioaz-uitkering	SOZ	tabel	2000/6	31
Thuiswonenden, <65 jr. met bijstandsuitkering	SOZ	tabel	2000/6	32
ABW	SOZ	tabel	2000/3	107
Arbeidsmarktpositie en opleidingsniveau van personen met een bijstandsuitkering in 1997	SOC	artikel	1999/12	20– 32
Daling bijstand zet door	SOZ	persbericht	1999/10	16
Bijstandsfanhankelijkheid van autochtonen en allochtonen	SOZ	artikel	1999/10	18– 20
Bijstandsuitkeringen 1996	SOZ	tabel	1998/10	29– 33
Langdurig in de bijstand	SSZ	artikel	1998/5	34– 38
<i>Zie ook: inkomen sociale zekerheid</i>				
CAO-lonen				
CAO-lonen per uur/ mnd, contract. loonkosten	CAO	tabel	2001/03	35– 36
CAO-lonen per uur/maand, contractuele loonkosten	CAO	tabellen	2001/2	34– 35
CAO-lonen per uur/maand, contractuele loonkosten	CAO	tabellen	2001/1	28– 29
CAO-lonen per uur/maand, contractuele loonkosten	CAO	tabellen	2000/12	97– 98
CAO-lonen per uur/maand, contractuele loonkosten	CAO	tabellen	2000/11	58– 60
CAO-lonen p.uur/maand	CAO	tabel	2000/9	43– 44
Contractuele loonkosten per uur	CAO	tabel	2000/9	44
Nieuwe afbakening van de cao-sectoren particuliere bedrijven, gesubsidieerde sector en overheid; uitkomsten over werkgelegenheid en loon 1995–1998	CAO	artikel	2000/8	49– 65
CAO-lonen p.uur/maand	CAO	tabel	2000/8	75– 76
Contractuele loonkosten per uur	CAO	tabel	2000/8	76
CAO-lonen per uur/maand; jaargegevens	CAO	tabel	2000/4	65– 66
Contractuele arbeidsduur volwassen werknemers jaargegevens	CAO	tabel	2000/4	66
CAO-lonen per uur/maand, definitieve gegevens 1999	CAO	tabel	2000/4	67– 68
Contractuele arbeidsduur volwassen werknemers; definitieve gegevens 1999	CAO	tabel	2000/4	68
CAO-lonen per uur/maand, jaargegevens	CAO	tabel	1999/5	95– 96
Contractuele arbeidsduur, jaargegevens	CAO	tabel	1999/5	96
CAO-lonen per uur/maand, definitieve gegevens	CAO	tabel	1999/5	97– 98
Contractuele arbeidsduur, definitieve gegevens	CAO	tabel	1999/5	98

Trefwoord	Bron	Artikel/ tabellen	Uitgave	Pag.
Conjunctuuronderzoek				
<i>Zie: consumentenvertrouwen</i>				
Consumentenprijsindex				
Inflatie in januari naar 4,2 procent	CPI	persbericht	2001/03	13– 19
Consumentenprijsindexcijfers	CPI	tabel	2001/03	41
Prijsindexcijfers woninginboedels	CPI	tabel	2001/03	41
Consumentenprijsindexcijfers alle huishoudens, werknemers laag, werknemers hoog	CPI	tabel	2001/03	42– 43
Inflatie in 2000 gemiddeld 2,6%	CPI	persbericht	2001/2	10– 15
Prijsindexcijfers van woninginboedels	CPI	tabel	2001/2	39
Consumentenprijsindexcijfers alle huishoudens, werknemers laag, werknemers hoog	CPI	tabellen	2001/2	40– 41
Inflatie in november iets afgevlakt	CPI	persbericht	2001/1	7– 11
Prijsindexcijfers van woninginboedels	CPI	tabel	2001/1	30
Consumentenprijsindexcijfers alle huishoudens, werknemers laag, werknemers hoog	CPI	tabellen	2001/1	31– 32
Inflatie loopt in oktober verder op	CPI	persbericht	2000/12	7– 11
Prijsindexcijfers van woninginboedels	CPI	tabel	2000/12	118
Consumentenprijsindexcijfers alle huishoudens, werknemers laag, werknemers hoog	CPI	tabel	2000/11	119–120
Inflatie in september 2,9 procent	CPI	persbericht	2000/11	7– 11
Prijsindexcijfers van woninginboedels	CPI	tabel	2000/11	68
Consumentenprijsindexcijfers alle huishoudens, werknemers laag, werknemers hoog	CPI	tabel	2000/11	69– 70
Inflatie in juli naar 2,8 procent	CPI	persbericht	2000/9	9– 13
Prijsindexcijfers van woninginboedels	CPI	tabel	2000/9	50
Consumentenprijsindexcijfers, alle huish., werknemersgezinnen met laag inkomen, werknemersgezinnen met hoog inkomen	CPI	tabel	2000/9	51– 52
Consumentenprijsindexcijfers, alle huish., werknemersgezinnen met laag/hoog inkomen	CPI	tabel	2000/8	85– 86
Prijsindexcijfers van woninginboedels	CPI	tabel	2000/8	84
Consumentenvertrouwen				
Consumentenvertrouwen neemt verder af	CCO	persbericht	2001/03	23– 24
Houdingen en verwachtingen consumenten, februari 2001	CCO	tabel	2001/03	44– 45
Consumentenvertrouwen gedaald	CCO	persbericht	2001/2	19– 20
Houdingen en verwachtingen van consumenten, januari 2001	CCO	tabel	2001/2	42– 43
Houdingen en verwachtingen van consumenten, december 2000	CCO	tabel	2001/1	33– 34
Consumentenvertrouwen getemperd	CCO	persbericht	2000/12	15– 16
Houdingen en verwachtingen van consumenten, november 2000	CCO	tabel	2000/12	121–122
Consumentenvertrouwen blijft hoog	CCO	persbericht	2000/11	16– 17
Houdingen en verwachtingen van consumenten, oktober 2000	CCO	tabel	2000/11	71– 72
Consumentenvertrouwen nog altijd groot	CCO	persbericht	2000/9	7– 8
Consumentenvertrouwen opnieuw groot	CCO	persbericht	2000/9	23– 24
Houdingen en verwachtingen van consumenten, augustus 2000	CCO	tabel	2000/9	53– 54
Houdingen en verwachtingen van consumenten, juli 2000	CCO	tabel	2000/8	87– 88
Consumptie				
Bezit van duurzame consumptiegoederen	SEP	tabel	2000/1	37– 41
<i>Zie ook: bestedingen</i>				
Economische activiteit				
Kwartaaloverzicht arbeidsmarkt 2001/1	EBB	artikel	2001/03	25– 26
Allochtonen op de arbeidsmarkt	EBB	artikel	2000/12	21– 24
Kwartaaloverzicht arbeidsmarkt 2000/4	AR	artikel	2000/12	19– 20
Hoe komen baanvinders aan het werk?	SEP	artikel	1999/6	21– 23
Etniciteit				
Arbeidsongeschiktheid autochtonen en allochtonen	SOZ	persbericht	2000/12	17– 18
Allochtonen op de arbeidsmarkt	EBB	artikel	2000/12	21– 24
Werkloze allochtonen op weg naar de arbeidsmarkt	SOZ	artikel	2000/10	21– 27
Managers uit de VS en informatici uit India: de nieuwe gastarbeiders	DRV	artikel	2000/11	28– 31
Nieuwe standaarddefinitie voor allochtonen	EBB	artikel	2000/8	45– 48
Personeel in loondienst met een niet-Nederlandse nationaliteit, 31 maart 1998	SBW	tabel	2000/4	58– 60
Besteedbaar inkomen allochtonen en autochtone huishoudens	IPO	tabel	1999/11	44– 48
Inkomen van allochtonen	RIO	artikel	1999/8	22– 27
Besteedbaar inkomen van autochtone en allochtone bevolking 1996	RIO	tabel	1999/8	55– 59
Buitenlandse werknemers	AR	tabel	1999/3	42– 45
Flexibele arbeid				
Arbeidsdeelname en plaats in het huishouden: uitkomsten 1981–1995	EBB	artikel	1996/11	29– 45
<i>Zie ook: dienstverband</i>				

Trefwoord	Bron	Artikel/ tabellen	Uitgave	Pag.
Gepremieerde en gesubsidieerde sector				
Cao-lonen per uur/mnd, contract. loonkosten	CAO	tabel	2001/03	35– 36
CAO-lonen per uur/maand, contractuele loonkosten	CAO	tabellen	2001/2	34– 35
CAO-lonen per uur/maand, contractuele loonkosten	CAO	tabellen	2001/1	28– 29
CAO-lonen per uur/maand, contractuele loonkosten	CAO	tabellen	2000/12	97– 98
CAO-lonen per uur/maand, contractuele loonkosten	CAO	tabellen	2000/11	58– 60
CAO-lonen per uur/maand	CAO	tabel	2000/9	43– 44
Contractuele loonkosten per uur	CAO	tabel	2000/9	44
Nieuwe afbakening van de cao-sectoren particuliere bedrijven, gesubsidieerde sector en overheid; uitkomsten over werk- gelegenheid en loon 1995–1998	CAO	artikel	2000/8	49– 65
CAO-lonen p.uur/maand	CAO	tabel	2000/8	75– 76
Contractuele loonkosten per uur	CAO	tabel	2000/8	76
Lonen stijgen met 3,2 procent	CAO	persbericht	1998/11	14
Geregistreerde werkloosheid				
Werkloosheid stabiel	GW	persbericht	2001/03	20– 22
Geregistreerde werklozen, 3-mnd. gemiddelde	GW	tabel	2001/03	31
Werkloosheid stabiel op niveau	GW	persbericht	2001/2	16– 18
Geregistreerde werklozen, 3-mnd. gemiddelde	GW	tabel	2001/2	25
Bij een arbeidsbureau ingeschreven van 16–64 jaar naar arbeidspositie vlg Ebb	GW	tabel	2001/2	26
Geregistreerde werklozen van 16–64 jaar naar landsdeel en 4 grote gemeenten	GW	tabel	2001/2	27
Werkloosheid daalt niet meer	GW	persbericht	2001/1	12– 14
Geregistreerde werklozen, 3-mnd. gemiddelde	GW	tabel	2001/1	25
Dalingstempo werkloosheid neemt af	GW	persbericht	2000/12	12– 14
Tendens werkloosheid dalend	GW	persbericht	2000/11	12– 15
Geregistreerde werklozen naar geslacht, leeftijd en duur van inschrijving, 3-mnd gem	GW	tabel	2000/11	39
Bij een arbeidsbureau ingeschreven van 16–64 jaar naar arbeidspositie vlg EBB	EBB	tabel	2000/11	40
Geregistreerde werklozen naar geslacht, leeftijd, duur, 3-maandsgemiddelde maart '99-juni 2000	GW	tabel	2000/9	35
Geregistreerde werkloosheid gedaald	GW	persbericht	2000/8	14– 16
Geregistreerde werklozen naar geslacht, leeftijd, duur, 3-maandsgemiddelde febr 99-mei 2000	GW	tabel	2000/8	71
Bij een arbeidsbureau ingeschreven van 16–64 jaar volgens de Enquête beroeps- bevolking	EBB	tabel	2000/8	72
<i>Zie ook: werkloosheid</i>				
Grensarbeid				
Grensarbeidersverkeer	SGA	tabel	2000/2	26– 33
Grensarbeidersverkeer tussen Nederland, België en Duitsland, 31 maart 1998	SGA	tabellen	1998/12	91– 98
Huisvesting				
<i>Zie: woningbehoefte</i>				
Industrie				
<i>Zie: economische activiteit</i>				
Inflatie				
<i>Zie: consumentenprijsindex</i>				
Inkomens				
Regionale inkomensverdeling van huishoudens, 1998	IPO	tabellen	2000/12	110–117
Statische koopkrachtmeting	IPO	tabel	2000/8	79
Gecumuleerde statische koopkracht- ontwikkeling	IPO	tabel	2000/8	80
Inkomens rond minimum en modaal, 1998	IPO	tabel	2000/7	36– 41
Lage inkomens, 1998	IPO	tabel	2000/7	43– 48
Inkomen van AOW'ers, 1998	IPO	tabel	2000/4	74– 77
Particuliere huishoudens naar hoogte inkomen, 1998	IPO	tabel	2000/4	77
Inkomen particuliere huishoudens, 1990–1998	IPO	tabel	2000/4	79
Inkomen een- en tweeverdieners en overige huishoudens, 1998	IPO	tabel	2000/4	80
Inkomen een- en tweeverdieners, 1998	IPO	tabel	2000/4	81– 82
Inkomensverdeling	IPO	tabel	2000/2	43– 53
Dynamische koopkrachtontwikkeling	IPO	tabel	2000/2	56– 61
Koopkracht sterk gestegen	IPO	persbericht	2000/1	7– 8
Regionale inkomensverdeling 1997	IPO	tabel	1999/12	57– 65
Besteedbaar inkomen allochtone en autochtone huishoudens	IPO	tabel	1999/11	44– 48
Aandeel langdurige minima gelijk gebleven	IPO	persbericht	1999/9	7– 9
Een nieuwe weg voor statistieken over personen: het Sociaal Statistisch Bestand (SSB)	SSB	artikel	1999/9	22– 29
Inkomen van allochtonen	RIO	artikel	1999/8	22– 27
Statische koopkrachtmutatie	IPO	tabel	1999/8	52

Trefwoord	Bron	Artikel/ tabellen	Uitgave	Pag.
Gecumuleerde statische koopkracht- ontwikkeling	IPO	tabel	1999/8	53
Besteedbaar inkomen van autochtone en allochtone bevolking 1996	RIO	tabel	1999/8	55– 59
Vermogensverdeling 1997	IPO	artikel	1999/6	24– 27
Particuliere inkomens	IPO	tabel	1999/6	52– 56
Inkomens rond minimum en modaal, 1997	IPO	tabel	1999/6	59– 63
Vermogen van huishoudens	IPO	tabel	1999/6	65– 71
Inkomensverdeling 1977–1997	IPO	artikel	1999/5	21– 27
Inkomen van personen	IPO	tabel	1999/5	108–112
Inkomen van huishoudens	IPO	tabel	1999/5	113–119
Inkomen van AOW-ers 1997	IPO	artikel	1999/4	19– 23
Inkomen van een- en tweeverdieners, 1997	IPO	artikel	1999/4	24– 28
Inkomen van met AOW-ers 1997	IPO	tabel	1999/4	42– 46
Inkomen van een- en tweeverdieners, 1997	IPO	tabel	1999/4	49– 53
Inkomensverdeling 1997	IPO	artikel	1999/3	23– 27
Een halve eeuw regionale inkomens- ontwikkeling	RIO	artikel	1999/3	28– 30
Dynamische koopkrachtontwikkeling 1992–1997	RIO	artikel	1999/3	31– 34
Inkomen en inkomensverdeling	IPO	tabel	1999/3	50– 60
Dynamische koopkrachtontwikkeling	IPO	tabel	1999/3	62– 67
Personen met inkomen naar geslacht, 1996	RIO	tabel	1999/1	38– 47
Lage inkomens 1996*	IPO	artikel	1998/5	39– 43
	IPO	tabellen	1998/5	82– 87
Dynamiek in de mix van pensioenzuilen: een analyse van de inkomens- ontwikkeling voor en na pensionering <i>Zie ook: koopkracht vermogen</i>	IPO	artikel	1997/3	24– 31
Internationaal				
Geharmoniseerde cpi, werkzoekenden zonder baan	Eurostat	tabel	2001/03	47
Werkzoekenden zonder baan	Eurostat	tabel	2001/03	47
Geharmoniseerde cpi, werkzoekenden zonder baan	Eurostat	tabel	2001/2	44
Werkzoekenden zonder baan	Eurostat	tabel	2001/2	45
Trends in de beroepsbevolking van de Europese Unie, 1985–2050	Eurostat	artikel	2001/01	15– 19
Geharmoniseerde consumentenprijsindex werkzoekenden zonder baan	Eurostat	tabel	2001/1	35
Werkzoekenden zonder baan	Eurostat	tabel	2001/1	36
Geharmoniseerde consumentenprijsindex werkzoekenden zonder baan	Eurostat	tabel	2000/12	123
Werkzoekenden zonder baan	Eurostat	tabel	2000/12	124
Geharmoniseerde consumentenprijsindex werkzoekenden zonder baan	Eurostat	tabel	2000/11	73– 74
Geharmoniseerde consumentenprijsindex 1998–2000 juni	Eurostat	tabel	2000/9	55
Werkzoekenden zonder baan, 1996–2000 juni	Eurostat	tabel	2000/9	56
Geharmoniseerde consumentenprijsindex 1998–2000 mei	Eurostat	tabel	2000/8	89
Werkzoekenden zonder baan, 1996–2000 mei	Eurostat	tabel	2000/8	90
Koopkracht				
Statische koopkrachtmeting	IPO	tabel	2000/8	79
Gecumuleerde statische koopkracht- ontwikkeling	IPO	tabel	2000/8	80
Dynamische koopkrachtontwikkeling	IPO	tabel	2000/2	56– 61
Statische koopkrachtmutatie	IPO	tabel	1999/8	52
Gecumuleerde statische koopkracht- ontwikkeling	IPO	tabel	1999/8	53
Dynamische koopkrachtontwikkeling 1992–1997	RIO	artikel	1999/3	31– 34
Welvaartsdynamiek 1991–1996*	IPO	artikel	1998/2	33– 36
<i>Zie ook: inkomens vermogen</i>				
Loonkosten				
<i>Zie: arbeidskosten</i>				
Meewerkende gezinsleden				
<i>Zie: positie in de werkring</i>				
Minimum(loon)				
Banen, uur-, maand- en jaarlonen werknemers, werknemers met loon rond min. loon, 1998 nader voorlopig en 1999 voorlopig	EWL	tabellen	2000/12	41– 94
Inkomens rond minimum en modaal, 1998	IPO	tabel	2000/7	43– 48
Aandeel langdurige minima gelijk gebleven	IPO	persbericht	1999/9	7– 9
Werknemers die het minimumloon verdienden 1969–1997	EWL	artikel	1999/2	18– 36
Onderwijs(niveau)				
Aantal vacatures onverminderd hoog	VAC	persbericht	2000/10	18– 20
Arbeidsmarktpositie en opleidingsniveau				

Trefwoord	Bron	Artikel/ tabellen	Uitgave	Pag.
van personen met een bijstandsuitkering in 1997	SOC	artikel	1999/12	20– 32
Standaard onderwijsinstelling (SOI) 1998 en ISCED 1997	SOI	persbericht	1999/10	17
Standaard onderwijsindeling	SOI	artikel	1998/12	22
<i>Zie ook: economische activiteit schoolverlaters</i>				
Ontslag				
Ontslagaanvragen	SOZ	tabel	2000/7	27– 28
Ontslagaanvragen	SOZ	tabel	1999/8	42
Organisatiegraad				
<i>Zie: vakverenigingen</i>				
Overheid				
CAO-lonen per uur/mnd, contract. loonkosten	CAO	tabel	2001/03	35– 36
CAO-lonen per uur/maand, contractuele loonkosten	CAO	tabellen	2001/2	34– 35
CAO-lonen per uur/maand, contractuele loonkosten	CAO	tabellen	2001/1	28– 29
CAO-lonen per uur/maand, contractuele loonkosten	CAO	tabellen	2000/12	97– 98
CAO-lonen per uur/maand, contractuele loonkosten	CAO	tabellen	2000/11	58– 60
CAO-lonen per uur/maand	CAO	tabel	2000/9	43– 44
Contractuele loonkosten per uur	CAO	tabel	2000/9	44
Nieuwe afbakening van de cao-sectoren particuliere bedrijven, gesubsidieerde sector en overheid; uitkomsten over werkgelegenheid en loon 1995–1998	CAO	artikel	2000/8	49– 65
CAO-lonen per uur/maand	CAO	tabel	2000/8	75– 76
Contractuele loonkosten per uur	CAO	tabel	2000/8	76
CAO-lonen per uur/maand; jaargegevens	CAO	tabel	2000/4	65– 66
Contractuele arbeidsduur volwassen werknemers jaargegevens	CAO	tabel	2000/4	66
CAO-lonen per uur/maand, definitieve gegevens 1999	CAO	tabel	2000/4	67– 68
Contractuele arbeidsduur volwassen werknemers; definitieve gegevens 1999	CAO	tabel	2000/4	68
Vacatures bij particulier bedrijf en overheid	VAC	tabel	1999/11	34– 37
Pendel				
<i>Zie: woon-werkverkeer</i>				
Pensioen				
VUT, AOW, Anw, AKW, Abw	SOZ	tabellen	2000/12	99–108
AOW, Anw, AKW	SOZ	tabellen	2000/11	63– 64
AOW, Anw, AKW	SOZ	tabel	2000/7	32– 33
AOW, Anw, AKW	SOZ	tabel	2000/2	39– 41
AOW, aantal personen en uitgekeerde bedragen	SOZ	tabel	1999/10	35
Mensen met AOW-uitkering en bedragen	SOZ	tabel	1999/7	29
Mensen met sociale zekerheidsuitkering	SOZ	tabel	1999/4	38
Dynamiek in de mix van pensioenzuilen: een analyse van de inkomensontwikkeling voor en na pensionering		artikel	1997/3	24– 31
<i>Zie ook: inkomen sociale zekerheid</i>				
Prijzen				
<i>Zie: consumentenprijsindex</i>				
Regelingslonen				
<i>Zie ook: CAO-lonen</i>				
Regionaal				
Arbeidsmarkt: verschil tussen Utrecht en Noorden van het land blijft groot	EBB	persbericht	2000/7	15– 16
Regionale inkomensverdeling 1997	IPO	tabel	1999/12	57– 65
Een halve eeuw regionale inkomensontwikkeling	RIO	artikel	1999/3	28– 30
Mensen met een WW-uitkering	SOZ	tabel	1999/4	38– 39
Schoolverlaters				
AOW, Anw, AKW	SOZ	tabel	2000/2	39– 41
Sociale zekerheid				
Aantal bijstandsontvangers daalt nog steeds	SOZ	persbericht	2001/03	7– 9
Huishoudens met Abw/IOAW/IOAZ-uitkering	SOZ	tabel	2001/03	39– 40
Arbeidsongeschiktheid autochtonen en allochtonen	SOZ	persbericht	2000/12	17– 18
VUT, AOW, Anw, AKW, Abw	SOZ	tabellen	2000/12	99–108
Aantal vacatures onverminderd hoog	VAC	persbericht	2000/10	18– 20
AOW, Anw, AKW	SOZ	tabellen	2000/11	63– 64
ABW	SOZ	tabel	2000/9	45– 46
Personen met een bijstandsuitkering in 1998	SOZ	artikel	2000/8	17– 44
AOW, Anw, Akw	SOZ	tabel	2000/7	32– 33
Personen <65 jaar met bijstands-, ioaw-, ioaz-uitkering	SOZ	tabel	2000/6	31
Thuiswonenden, <65 jr. met bijstands-uitkering	SOZ	tabel	2000/6	32
Arbeidsongeschiktheidsuitkeringen	SOZ	tabel	2000/6	34
WAO uitkeringen	SOZ	tabel	2000/6	35

Trefwoord	Bron	Artikel/ tabellen	Uitgave	Pag.
WAZ uitkeringen	SOZ	tabel	2000/6	36
Wajong	SOZ	tabel	2000/6	37
Abw	SOZ	tabel	2000/3	107
AOW, Anw, AKW	SOZ	tabel	2000/2	39– 41
Arbeidsmarktpositie en opleidingsniveau van personen met een bijstandsuitkering in 1997	SOZ	artikel	1999/12	20– 32
Daling bijstand zet door	SOZ	persbericht	1999/10	16
Bijstandsafhankelijkheid van autochtonen en allochtonen	SOZ	artikel	1999/10	18– 20
AOW, aantal personen en uitgekeerde bedragen	SOZ	tabel	1999/10	35
Anw, aantal personen en uitgekeerde bedragen	SOZ	tabel	1999/10	35
AKW, ouders en (kinderbijslag) kinderen	SOZ	tabel	1999/10	36
Een nieuwe weg voor statistieken over personen: het Sociaal Statistisch Bestand (SSB)	SSB	artikel	1999/9	22– 29
Mensen met een VUT-uitkering 1998	VUT	tabel	1999/8	48– 49
Mensen met AOW-uitkering en bedragen	SOZ	tabel	1999/7	29
Mensen met Anw-uitkering en bedragen	SOZ	tabel	1999/7	29
AKW-uitkeringen	SOZ	tabel	1999/7	29
Abw-uitkeringen	SOZ	tabel	1999/6	45– 48
Mensen met een sociale zekerheids-uitkering	SSZ	tabel	1999/4	38
Mensen met een WW-uitkering	SOZ	tabel	1999/4	38– 39
Langdurig in de bijstand	SSZ	artikel	1998/5	34– 38
Vergelijkingsonderzoek arbeidsongeschiktheidsuitkeringen, 1995	EBB	artikel	1998/1	25– 42
Gesubsidieerde arbeid 1990–1995	SSZ	artikel	1997/8	23– 31
Werken via de banenpoolregeling of de Jeugdwerkgarantiewet	EBB	artikel	1997/12	19– 24
<i>Zie ook: arbeidsongeschiktheid bijstand pensioen werkloosheid</i>				
Stakingen				
<i>Zie: werkstakingen</i>				
Standaard bedrijfsindeling				
<i>Zie: economische activiteit</i>				
Uitgaven				
<i>Zie: bestedingen</i>				
Uitkeringen				
<i>Zie: sociale zekerheid</i>				
Vacatures				
Kwartaaloverzicht arbeidsmarkt 2001/1		artikel	2001/03	25– 26
Aantal vacatures onveranderd hoog	VAC	persbericht	2001/2	7– 9
Vacatures particuliere bedrijven, ontstane, vervulde. Historische reeks vacatures	VAC	tabel	2001/2	28– 30
Vacatures bij overheid en onderwijs, ontstane, vervulde	VAC	tabel	2001/2	31
Kwartaaloverzicht arbeidsmarkt 2000/4	AR	artikel	2000/12	19– 20
Vacatures particuliere bedrijven	VAC	tabellen	2000/11	52– 54
Vacatures overheid en onderwijs	VAC	tabellen	2000/11	55
Ruim helft vacatures moeilijk vervulbaar	VAC	persbericht	2000/9	14– 15
Recordaantal vacatures	VAC	persbericht	2000/9	20– 22
Kwartaaloverzicht arbeidsmarkt 2000/3	AR	artikel	2000/9	25– 26
Vacatures bij particuliere bedrijven, ontstane en vervulde, historische reeks	VAC	tabel	2000/9	36– 39
Vacatures bij de overheid en het onderwijs	VAC	tabel	2000/9	40
Kwartaaloverzicht arbeidsmarkt	AR	artikel	2000/6	19– 20
Aantal vacatures onveranderd hoog	VAC	persbericht	2000/5	12– 14
Vacatures particuliere bedrijven, 1999	VAC	tabel	2000/5	30– 32
Vacatures overheid en onderwijs, 1999	VAC	tabel	2000/5	33
Aantal vacatures nog steeds hoog	VAC	persbericht	2000/3	11– 13
Vacatures per 30/9, structuur	VAC	tabel	1998/5	54
Groei aantal vacatures zwak af	VAC	artikel	1997/2	22– 24
Vakverenigingen				
Ledentallen van vakverenigingen	VBW	tabel	2001/03	37– 38
Ledentallen vakver. FNV, CNV, MHP	VB	tabel	2000/7	29– 30
Ledentallen vakver, FNV, CNV en MHP	VB	tabel	2000/5	39– 40
Ledentallen FNV, CNV en VMHP	SVB	tabel	2000/1	29– 30
Ledentallen van vakverenigingen	VB	tabel	1999/12	43– 52
Ledentallen van vakverenigingen	VB	tabel	1999/11	41– 42
Ledentallen van vakverenigingen	VB	tabel	1999/8	43– 44
Ledentallen van vakverenigingen	VB	tabel	1999/5	99–100
Ledentallen van vakverenigingen	VB	tabel	1999/2	46– 47
aangesloten bij div. vakverenigingen	VB	tabel	1999/2	46– 47
Verbruik				
<i>Zie: bestedingen</i>				
Verdiende lonen				
Banen, uur-, maand- en jaarlonen werknemers, werknemers met loon rond min. loon, 1998 nader voorlopig en 1999 voorlopig	EWL	tabellen	2000/12	41– 94
Uurloon werknemers naar geslacht, december 1998	EWL	tabel	2000/4	29
Loon naar opleidingsniveau en beroep:				

Trefwoord	Bron	Artikel/ tabellen	Uitgave	Pag.
het Loonstrucuuronderzoek 1997	EWL	artikel	2000/4	19– 49
Banen van werknemers 31/12/97 en 31/12/98	EWL	tabel	2000/3	32– 40
Een nieuwe weg voor statistieken over personen: het Sociaal Statistisch Bestand (SSB)	SSB	artikel	1999/9	22– 29
Hoe komen baanvinders aan het werk?	SEP	artikel	1999/6	21– 23
Uitkomsten over banen van werknemers bij bedrijven en instellingen, lonen en arbeidsduur	EWL	tabel	1999/5	42– 91
Banen, lonen, arbeidsduur, 1995 en 1996	EWL	tabel	1998/12	30– 81
Elektronische dataverzameling van arbeid- en loongegevens	EWL	artikel	1998/11	25– 28
Vermogen				
Vermogensverdeling 1997	IPO	artikel	1999/6	24– 27
Miljonairs per gemeente	IPO	artikel	1998/6	19– 20
Vermogensverdeling 200 000 gld en meer	IPO	tabel	1998/6	48– 57
Vermogensverdeling 1996*	IPO/SEP	artikel	1998/5	27– 30
	IPO/SEP	tabellen	1998/5	74– 81
Welvaart				
<i>Zie: inkomen vermogen koopkracht</i>				
Werkgelegenheid				
Werkgelegenheid stijgt minder hard in 2000	EBB	persbericht	2001/03	10– 12
Kwartaaloverzicht arbeidsmarkt 2001/1		artikel	2001/03	25– 26
Trends in de beroepsbevolking van de Europese Unie, 1985–2050	Eurostat	artikel	2001/01	15– 19
Kwartaaloverzicht arbeidsmarkt 2000/4	AR	artikel	2000/12	19– 20
Allochtonen op de arbeidsmarkt (Beroeps)bevolking en werkloosheid	EBB	artikel	2000/12	21– 24
Banen, uur-, maand- en jaarlonen werknemers, werknemers met loon rond min. loon, 1998 nader voorlopig en 1999 voorlopig	EBB	tabellen	2000/12	29– 36
Banen werknemers	EWL	tabellen	2000/12	41– 94
Kwartaaloverzicht arbeidsmarkt 2000/3	EWL	tabellen	2000/11	43– 51
Kwartaaloverzicht arbeidsmarkt	AR	artikel	2000/9	25– 26
Banen van werknemers naar regeling van de werktijden en overwerk, 31 december 1997	AR	artikel	2000/6	19– 20
Banen van werknemers: het aandeel van diverse groepen werknemers, 31 december 1997	EWL	tabel	2000/5	27
Personeel in loondienst met een niet-Nederlandse nationaliteit, 31 maart 1998	EWL	tabel	2000/5	28
1999: werkgelegenheid groeit opnieuw met 200 duizend	SBW	tabel	2000/4	58– 60
Banen van werknemers 31/12/97 en 31/12/98	EBB	persbericht	2000/3	7– 10
Arbeidsmarktpositie en opleidingsniveau van personen met een bijstandsuitkering in 1997	EWL	tabel	2000/3	32– 40
Hoe komen baanvinders aan het werk?	SOC	artikel	1999/12	20– 32
Elektronische dataverzameling van arbeid- en loongegevens	SEP	artikel	1999/6	21– 23
Arbeidsmarkt in noorden ongunstig, in Utrecht gunstig	EWL	artikel	1998/11	25– 28
In 1996 ruim honderdduizend mensen meer aan het werk	EBB	artikel	1997/3	16– 17
<i>Zie ook: arbeidsjaren arbeidsvolumina banen</i>	EBB	artikel	1997/2	17– 19
Werkloosheid				
Werkloosheid stabiel	GW	persbericht	2001/03	20– 22
Geregistreerde werklozen, 3mnd. gemiddelde	GW	tabel	2001/03	31
Geregistreerde werklozen, 3-mnd. gemiddelde	GW	tabel	2001/2	25
Bij een arbeidsbureau ingeschreven van 16–64 jaar naar arbeidspositie volgens Ebb	GW	tabel	2001/2	26
Geregistreerde werklozen van 16–64 jaar naar landsdeel en 4 grote gemeenten	GW	tabel	2001/2	27
Werkloosheid daalt niet meer	GW	persbericht	2001/1	12– 14
Geregistreerde werklozen, 3-mnd. gemiddelde	GW	tabel	2001/1	25
Dalingstempo werkloosheid neemt af	GW	persbericht	2000/12	12– 14

Trefwoord	Bron	Artikel/ tabellen	Uitgave	Pag.
Kwartaaloverzicht arbeidsmarkt 2000/4 (Beroeps)bevolking en werkloosheid	AR	artikel	2000/12	19– 20
Tendens werkloosheid dalend	EBB	tabellen	2000/12	29– 36
Jeugdwerkloosheid gehalveerd	GW	persbericht	2000/11	12– 15
Kwartaaloverzicht arbeidsmarkt 2000/3	GW	persbericht	2000/9	25– 26
Geregistreerde werklozen naar geslacht, leeftijd, duur, 3-maandsgemiddelde maart '99–juni 2000	AR	artikel	2000/9	28– 29
Arbeidsmarkt: verschil tussen Utrecht en Noorden van het land blijft groot	GW	tabel	2000/9	35
Bij een arbeidsbureau ingeschreven van 16–64 jr. Naar arbeidspositie volgens de Enquête beroepsbevolking	EBB	persbericht	2000/7	15– 16
Kwartaaloverzicht arbeidsmarkt	EBB	tabel	2000/7	22
Hoe komen baanvinders aan het werk?	AR	artikel	2000/6	19– 20
Mensen met een WW-uitkering	SEP	artikel	1999/6	21– 23
Geregistreerde werkloosheid en werkloosheidsuitkeringen 1993–1995: een onderzoek naar het verschil in ontwikkeling	SOZ	tabel	1999/4	38– 39
<i>Zie ook: geregisteerde werkloosheid inkomen sociale zekerheid</i>	GW	artikel	1997/10	22– 27
Werkloze beroepsbevolking				
<i>Zie: beroepsbevolking</i>				
Werknemers				
Banen, uur-, maand- en jaarlonen werknemers, werknemers met loon rond min. loon, 1998 nader voorlopig en 1999 voorlopig	EWL	tabellen	2000/12	41– 94
Banen werknemers	EWL	tabellen	2000/11	43– 51
Personeel in loondienst met een niet-Nederlandse nationaliteit, 31 maart 1998	SBW	tabel	2000/4	58– 60
Een nieuwe weg voor statistieken over personen: het Sociaal Statistisch Bestand (SSB)	SBW	tabel	2000/4	58– 60
Hoe komen baanvinders aan het werk?	SSB	artikel	1999/9	22– 29
Buitenlandse werknemers	SEP	artikel	1999/6	21– 23
Werknemersgegevens uit de verzekerden-administratie: een eerste analyse	AR	tabel	1999/3	42– 45
<i>Zie ook: banen</i>	JWL	artikel	1997/11	24– 27
Werkstakingen				
Werkstakingen	WS	tabel	2000/4	70– 71
Werkstakingen	WS	tabel	1999/5	101–103
Werkzame beroepsbevolking				
Werkgelegenheid stijgt minder hard in 2000 (Beroeps)bevolking en werkloosheid	EBB	persbericht	2001/03	10– 12
1999: werkgelegenheid groeit opnieuw met 200 duizend	EBB	tabellen	2000/12	29– 36
Bevolking en beroepsbevolking van 15–64 jaar	EBB	persbericht	2000/3	7– 10
Een nieuwe weg voor statistieken over personen: het Sociaal Statistisch Bestand (SSB)	EBB	persbericht	2000/3	7– 10
Hoe komen baanvinders aan het werk?	EBB	tabel	1999/11	25– 27
<i>Zie ook: beroepsbevolking</i>	SSB	artikel	1999/9	22– 29
	SEP	artikel	1999/6	21– 23
Werkzame personen				
<i>Zie: beroepsbevolking werkgelegenheid</i>				
Zelfstandigen				
<i>Zie: inkomen positie in de werkring</i>				
Ziekteverzuim				
Ziekteverzuim incl. en excl. zwangerschap	ZVZ	tabellen	2001/2	37– 38
Ziekteverzuim excl./incl zwangerschap enz.	SOZ	tabellen	2000/11	66– 67
Ziekteverzuim incl./excl. zwangerschapsverlof (exclusief overheid)	ZVZ	tabel	2000/9	48– 49
Ziekteverzuim verder toegenomen	ZVZ	persbericht	2000/6	7– 8
Kerncijfers ziekteverzuim overheid 1997	ZVZ	artikel	1999/10	21– 24
Stijging ziekteverzuim	ZVZ	persbericht	1999/5	17

Enkele afzonderlijke publicaties

Arbeid

Enquête beroepsbevolking 1999	f	29,00 (€ 13,16)
Arbeidsrekeningen 1996–1997	f	50,00 (€ 22,69)
Nationale rekeningen 2000 (waarin arbeidsrekeningen)	f	85,00 (€ 38,57)
Arbeidsrekeningen, kern van het statistisch systeem over arbeid	f	70,00 (€ 31,76)
Tijdreeksen arbeidsrekeningen 1969–1993:		
– 25 jaar banen en arbeidsduur van werknemers	f	45,00 (€ 20,42)
– Ramingen van het opleidingsniveau, een tussenbestand	f	35,00 (€ 15,88)
Regionale gegevens over arbeid, onderwijs en sociale zekerheid 1998	f	34,50 (€ 15,66)
Databank RARBON (arbeid, onderwijs en sociale zekerheid) opgenomen in Statline (CBS databank)		
los	f	22,00 (€ 10,00)
abonnement		
10 updates p.j.	f	176,30 (€ 80,00)
Werken en leren 2000–2001 ¹⁾	f	45,00 (€ 20,42)
Arbeid en lonen van werknemers 1994	f	59,50 (€ 27,00)
Beroepsbevolking en werkloosheid per gemeente 1996/1998	f	25,00 (€ 11,34)
Sociaal-economische Dynamiek 2000	f	29,50 (€ 13,39)

Inkomen en vermogen

Jaarboek welvaartsverdeling 2000	f	34,50 (€ 15,66)
Regionale inkomensverdeling 1996, kerncijfers	f	38,50 (€ 17,47)
Regionale vermogensverdeling 1996, cd-rom	f	130,00 (€ 58,99)

Onderwijs en sociale zekerheid

Onderwijsrekeningen 1998/'99	f	25,00 (€ 11,34)
Jaarboek onderwijs 2000 ¹⁾		
los	f	56,00 (€ 25,41)
abonnement	f	51,00 (€ 23,14)
Bedrijfsopleidingen 1993	f	45,00 (€ 20,42)
Nascholing in de onderwijssector 1994/95	f	20,00 (€ 9,08)
Standaard onderwijsindeling, editie 2000/01, Cd-rom	f	50,00 (€ 22,69)

Consumptie en sparen

Woningbehoeftenonderzoek 1998, kernpublicatie	f	35,00 (€ 15,88)
Budgetonderzoek:		
– Gebruikershandboek 1996	f	39,50 (€ 17,92)
– Kerncijfers 1998	f	22,50 (€ 10,21)
Sparen en lenen 2000	f	45,00 (€ 20,42)

De publicaties van het CBS kunnen besteld worden bij de bestelservice van het CBS te Heerlen, tel. (045) 570 70 70, fax (045) 570 62 68 of e-mail verkoop@cbs.nl, of via de boekhandel.

Alle publicaties zijn ter inzage of kunnen in bruikleen worden verkregen bij de bibliotheek van ons Bureau in beide vestigingen. Tevens is in beide vestigingen een 'boekwinkel' waar alle publicaties tegen contante betaling kunnen worden gekocht.

¹⁾ Te bestellen bij Samsom Klantenservice tel. (0172) 46 66 66, fax (0172) 46 67 69.